

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

**ՀՀ ԿԲ նախագահի 24.05.2019թ. N 1/330Ա որոշմամբ գրանցված
ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ**

Թողարկողի ֆիրմային անվանումը՝	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Կազմակերպա-իրավական ձևը՝	Բաց բաժնետիրական ընկերություն
Տեղեկություններ թողարկողի վերաբերյալ՝	0010, Հայաստանի Հանրապետություն, ք.Երևան, Պուշկինի 19, հեռ. (+374 10) 59 23 23, էլ. փոստ՝ araratbank@araratbank.am ինտերնետային կայք՝ www.araratbank.am

Արժեթղթերի դասը՝	անվանական, չփոխարկվող, արժեկտրոնային պարտատոմս	
Արժեթղթերի ձևը՝	ոչ փաստաթղթային	
Արժեթղթերի քանակը՝	Ծրագրային Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ կողմից գրանցումից հետո յուրաքանչյուր տրանշի համար լրացուցիչ կսահմանվի ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Խորհրդի առանձին որոշումներով	
Արժեկտրոնային եկամտաբերություն՝		
Շրջանառության ժամկետը՝		
Տեղաբաշխման ձևը՝		
Արժեթղթերի թողարկման արժույթը՝	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար
Արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝	10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ	25 (քսանհինգ) ԱՄՆ դոլար
Արժեթղթերի ընդհանուր անվանական արժեքը՝	մինչև 5,000,000,000 (հինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ	մինչև 20,000,000 (քսան միլիոն) ԱՄՆ դոլար

Տեղաբաշխողի ֆիրմային անվանումը՝	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ
Կազմակերպա-իրավական ձևը՝	Բաց բաժնետիրական ընկերություն
Տեղեկություններ տեղաբաշխողի վերաբերյալ՝	0010, Հայաստանի Հանրապետություն, ք.Երևան, Պուշկինի 19, հեռ. (+374 10) 59 23 23, էլ. փոստ՝ araratbank@araratbank.am ինտերնետային կայք՝ www.araratbank.am

«ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԱԶԴԱԳՐԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ ՉԻ ՀԱՎԱՍՏՈՒՄ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՃՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՄ ԻՍԿՈՒԹՅՈՒՆԸ»:

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

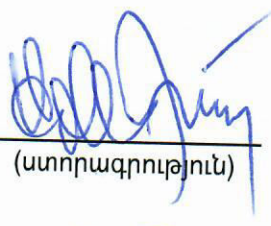
ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ.....	3
ԲԱԺԻՆ 1. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ	5
1.1 Տեղեկատվություն Բանկի և նրա գործունեության վերաբերյալ.....	5
1.2 Բանկին և Բանկի պարտատոմսերին առնչվող ռիսկեր.....	12
1.3 Բանկի գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները.....	15
1.4 Բանկի աուդիտն իրականացնող անձինք և խորհրդատուները.....	17
1.5 Բանկի կառավարման մարմինների անդամները, խոշոր բաժնետերերը և աշխատակիցները.....	17
1.6 Բանկի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի հիմնական տվյալները.....	19
1.7 Պարտատոմսերի առաջարկի և դրանց առևտրին թույլտվության համակողմանի նկարագիրը.....	20
1.8 Այլ էական տեղեկություններ	21
1.9 Բանկի ամփոփ ֆինանսական տվյալները	22
Ծրագրային Ազդագրում կատարված փոփոխությունները	24
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.....	36

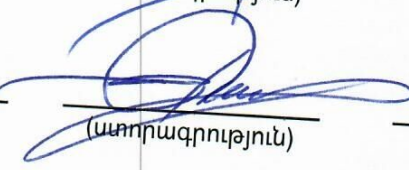
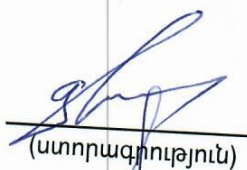
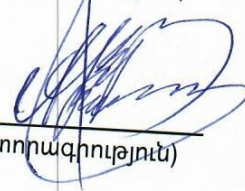
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ

«Մենք՝ ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք ծրագրային ազդագրում ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ծրագրային ազդագրում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթուրել ծրագրային ազդագրի բովանդակությունը»:

Ստորագրող անձինք՝

Արգիկ Սուվարյան (անուն, ազգանուն)	Խորհրդի նախագահ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>17.08.18թ.</u> (ամսաթիվ)
Բեգլարյան Նարեկ (անուն, ազգանուն)	Խորհրդի անդամ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>17.08.18թ.</u> (ամսաթիվ)
Վարդան Արամյան (անուն, ազգանուն)	Խորհրդի անդամ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>17.08.18թ.</u> (ամսաթիվ)
Մհեր Անանյան (անուն, ազգանուն)	Խորհրդի անդամ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	 (ամսաթիվ)
Կորյուն Աթոյան (անուն, ազգանուն)	Խորհրդի անդամ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>17.08.18թ.</u> (ամսաթիվ)
Շաբդան Տազան (անուն, ազգանուն)	Խորհրդի անդամ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	 (ամսաթիվ)
Աշոտ Օսիպյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության նախագահ, Գործադիր տնօրեն (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>17.08.18թ.</u> (ամսաթիվ)
Դավիթ Հարությունյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության անդամ, Գործադիր տնօրենի առաջին տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>17.08.18թ.</u> (ամսաթիվ)
Բազրատ Ճզմաչյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>17.08.18թ.</u> (ամսաթիվ)

Կարեն Սարգսյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	17.08.19թ. (ամսաթիվ)
Տիգրան Գալստյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության անդամ, Գլխավոր հաշվապահ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	17.08.19թ. (ամսաթիվ)
Սուրեն Կարապետյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության անդամ, Խնդրահարույց վարկերի սպասարկման վարչության պետ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	17.08.19թ. (ամսաթիվ)
Զարուհի Մելքոնյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության անդամ, Միջազգային գործառնությունների վարչության պետ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	17.08.19թ. (ամսաթիվ)
Կարեն Հակոբյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության անդամ, Իրավաբանական վարչության պետ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	17.08.19թ. (ամսաթիվ)

Ստորագրությունների իսկությունը հաստատում եմ՝

Աշոտ Օսիպյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության նախագահ, Գործադիր տնօրեն (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	17.08.19թ. (ամսաթիվ)

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

ԲԱԺԻՆ 1. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԸ ՊԵՏՔ Է ԴԻՏՎԻ ՈՐՊԵՍ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ (ԱՅՍՈՒՀԵՏ՝ ԲԱՆԿ ԿԱՄ ԹՈՂԱՐԿՈՂ) ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ (ԱՅՍՈՒՀԵՏ՝ ԱԶԴԱԳԻՐ) ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ:

ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՒՄ ԱՆԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՊԵՏՔ Է ՀԻՄՆՎԱԾ ԼԻՆԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՎՐԱ:

Ամփոփաթերթի կազմման համար պատասխանատու անձն ամփոփաթերթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու համար (այդ թվում՝ թարգմանությանը վերաբերող մասով) կրում է քաղաքացիական պատասխանատվություն, եթե այն ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ է Ազդագրի մյուս մասերի հետ դիտարկելու դեպքում:

Ներդրողը կարող է ձեռք բերել Ազդագիրը և Ազդագրին կից ներկայացվող փաստաթղթերը էլեկտրոնային տարբերակով՝ Բանկի ինտերնետային էջում՝ www.araratbank.am:

2017 և 2018 թվականների դրությամբ ներկայացված ֆինանսական տվյալների աղբյուր են հանդիսանում տարեկան աուդիտորական եզրակացությունները, իսկ մնացած տվյալներն աուդիտի կողմից ստուգված չեն:

1.1 Տեղեկատվություն Բանկի և նրա գործունեության վերաբերյալ

Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն՝ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ բաց բաժնետիրական ընկերություն

ռուսերեն՝ АРАРАТБАНК открытое акционерное общество

անգլերեն՝ ARARATBANK Open Joint-Stock Company

Բանկի կրճապ ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն՝ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ

ռուսերեն՝ ОАО АРАРАТБАНК

անգլերեն՝ ARARATBANK OJSC

Բանկի պետական գրանցման վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Պուշկինի 19,

Բանկի գրանցման համարն է՝ 4:

Բանկի գրանցվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Պուշկինի 19:

Կապի միջոցները՝ հեռ.՝ (+374 10) 59-23-23,

ֆաքս՝ (+374 10) 54-78-94,

էլ. փոստ՝ araratbank@araratbank.am,

ինտերնետային կայք՝ www.araratbank.am:

Բանկի հիմնադրման երկիրը՝ Հայաստանի Հանրապետություն:

Պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված հարցերի դեպքում ներդրողները կարող են կապվել ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Դիլինգային կենտրոնի ավագ դիլեր՝ Ն. Ֆահրադյանի հետ, հետևյալ հեռախոսահամարով՝ (+374 10) 54 79 35:

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

Բանկը հիմնադրվել է ՀՀ կապի նախարարության ձեռնարկությունների կողմից, որպես սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն, և 1991թ.-ի սեպտեմբերի 20-ին որպես «ՀԱՅԿԱՊ» բանկ ՍՊԸ գրանցվել է Պետական բանկում, գրանցման համար 4: Այնուհետև, Բանկը վերագրանցվել է ՀՀ ԿԲ-ում՝ 1994թ.-ի մարտի 31-ին:

Բանկն իր բնականոն գործունեությունն իրականացրել է մինչև 2000թ.-ի նոյեմբեր ամիսը: Այնուհետև 21.11.2000թ.-ին ՀՀ ԿԲ-ի կողմից Բանկում նշանակվել է նախնական խնամակալություն, 15.06.2001թ.-ին խնամակալություն, որից հետո 19.03.2002թ.-ին՝ Ժամանակավոր ադմինիստրացիա, որի գործունեությունն ավարտվել է 29.10.2004թ.-ին:

Բանկի Ժամանակավոր ադմինիստրացիայի 2002թ.-ի դեկտեմբերի 27-ի որոշման համաձայն Բանկը վերակազմավորվել է որպես «ՀԱՅԿԱՊ» բանկ փակ բաժնետիրական ընկերություն (գրանցվել է ՀՀ ԿԲ-ում 2003թ.-ի հունվարի 23-ին), այնուհետև անվանափոխվել՝ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ՓԲԸ-ի, որը 2007 թվականի օգոստոսին վերակազմավորվել է որպես ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ բաց բաժնետիրական ընկերություն:

2009 թվականին Բանկն իր դուստր ընկերության՝ «Իզմիրյան» ՈՒՎԿ ՍՊԸ-ի հետ ձևավորել է ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ խումբ: 2010 թվականին «Իզմիրյան» ՈՒՎԿ ՍՊԸ-ն լուծարվել է և դուստր ընկերության լուծարման հաշվեկշիռը հաստատվել է ՀՀ Կենտրոնական բանկի Խորհրդի 2010թ. փետրվարի 26-ի համապատասխան որոշմամբ:

Բանկի Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովի կողմից 2016 թվականի հունիսի 17-ին կայացվել է որոշում Բանկի կանոնադրական կապիտալի ավելացման վերաբերյալ, համաձայն որի լրացուցիչ թողարկվել է 483,230 (չորս հարյուր ութսուներեք հազար երկու հարյուր երեսուն) հատ բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 17,590 (տասնյոթ հազար հինգ հարյուր ինսուն) ՀՀ դրամ: Տեղաբաշխման արդյունքում Բանկի փաստացի համալրված կանոնադրական կապիտալն ավելացել է մոտ 8.5 մլրդ. ՀՀ դրամով:

2016 թվականի նոյեմբերի 8-ին Բանկի Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովը հաստատել է լրացուցիչ թողարկված բաժնետոմսերի տեղաբաշխման արդյունքները և Կանոնադրության մեջ կատարվող փոփոխությունները, որոնք 2016 թվականի նոյեմբերի 16-ին գրանցվել են ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից:

2016 թվականի դեկտեմբերի 10-ին ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը որոշում է կայացրել ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ բաց բաժնետիրական ընկերությունը, որպես պահպանվող բանկ, «ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՆԿ» բաց բաժնետիրական ընկերության հետ վերակազմակերպվելու ձևով միանալու վերաբերյալ: ՀՀ ԿԲ-ն 2016 թվականի դեկտեմբերի 15-ին հաստատել և գրանցել է ընկերությունների միջև կնքված միացման պայմանագիրը: 2016 թվականի դեկտեմբերի 27-ին տեղի է ունեցել երկու բանկերի բաժնետերերի համատեղ ընդհանուր ժողովը, որի Ժամանակ հաստատվել է երկու ընկերությունների միացման փոխանցման ակտը և ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ, որպես պահպանվող բանկ կանոնադրության մեջ փոփոխությունների կատարումը: 2017 թվականին Բանկն ավարտեց «ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՆԿ» բաց բաժնետիրական ընկերության հետ ինտեգրման գործընթացը:

2017թ. տեղի է ունեցել Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքի փոփոխություն: Նոր վարչակազմակերպական կառուցվածքը հաստատվել է ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Խորհրդի կողմից՝ 2017թ. սեպտեմբերի 14-ին:

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

2018թ. և 2019թ. ընթացքում տեղի են ունեցել նաև փոփոխություններ Բանկի հսկող անձանց և ղեկավարների կազմում, որոնց վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է Ազդագրի հաջորդ մասերում (Կետեր՝ 1.5 , 3.8 և 3.9):

Բանկն իր հեռանկարային զարգացումը նախանշելիս առաջնորդվում է, «Կանխատեսել՝ նշանակում է կառավարել» գաղափարախոսությամբ՝ փորձելով հնարավորինս ճշգրիտ և համակողմանի կանխատեսել սպասվող հնարավոր զարգացումները՝ նպատակ ունենալով բարձրացնել կառավարման մարմինների կողմից կայացվող որոշումների արդյունավետությունը և հասցեականությունը:

Բանկի առաքելությունն է՝ ապահովել Բանկի կայուն շարունակական զարգացումը, նպաստել երկրի տնտեսության զարգացմանը և կրել սոցիալական պատասխանատվություն հասարակության առջև՝ արժեքներ ստեղծելով Բաժնետերերի, Հաճախորդների և Աշխատողների համար:

Բանկի տեսլականն է՝ լինել կայուն զարգացող միջազգային, լայն և արդյունավետ մասնաճյուղային ցանց ունեցող հանրային բանկ, օգտագործելով լավագույն միջազգային և նորագույն տեխնոլոգիաները, ունենալ առաջատար դիրքեր՝ ՓՄՁ վարկավորման, մանրածախ գործառնությունների, առևտրի ֆինանսավորման և ֆինանսական շուկայում իրականացվող գործառնությունների ուղղություններով:

Բանկի նպատակն է՝ ապահովել կայուն զարգացում, արդարացնելով Բանկի բոլոր շահառուների սպասումները:

Բանկն իր նպատակներին հասնելու համար որդեգրել է համակարգային մոտեցում՝ որպես զարգացման հեռանկարային ուղղություններ առանձնացնելով հետևյալ երեք ուղղությունները՝

- ✓ ավանդական բանկային ծառայություններ (Classic Commercial Banking)
- ✓ ներդրումային բանկային ծառայություններ (Investment Banking)
- ✓ թվային բանկային ծառայություններ (Digital Banking)

Բանկի կանոնադրական կապիտալը 30.06.2019թ. դրությամբ կազմում է 8,803,655 հազ. ՀՀ դրամ, որը կազմված է 1,760,731 հասարակ (սովորական) անվանական բաժնետոմսերից: 30.06.2019թ. դրությամբ Բանկի էմիսիոն եկամուտը կազմել է 8,031,745 հազ. ՀՀ դրամ:

2017թ. ընթացքում տեղի է ունեցել փոփոխություն Բանկի բաժնետերերի կազմում, մասնավորապես՝ Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկը վաճառել է Բանկի բաժնետոմսերում իր ունեցած բաժնեմասը և այլևս բաժնետեր չի հանդիսանում:

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ 5 և ավել տոկոս բաժնետերեր են հանդիսանում «ՖԼԵՇ» ՍՊԸ-ն, որի բաժնեմասը կազմում է կանոնադրական կապիտալի 72.7%-ը և Բարսեղ Բեգլարյանը, ում բաժնեմասը կազմում է կանոնադրական կապիտալի 22.6%-ը (ըստ Հայաստանի կենտրոնական 06.09.2019 թվականի դրությամբ դեպոզիտարիայի):

Բանկի բաժնետոմսերի մնացած մասի՝ 81,815 բաժնետոմսերի սեփականատերեր են հանդիսանում ընդհանուր թվով 71 բաժնետերեր՝ 4 իրավաբանական անձ և 67 ֆիզիկական անձ:

Բիզնեսի համառոտ նկարագիրը

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

Բանկը ՀՀ օրենսդրությամբ և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով կարող է իրականացնել բանկային գործունեությանը բնորոշ բոլոր ֆինանսական գործառնությունները, մասնավորապես.

Միջոցների ներգրավում: Բանկը ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից ընդունում է ժամկետային և ցայահանջ ավանդներ ՀՀ դրամով և արտարժույթով՝ տարբերակված ըստ նպատակների, ժամկետների, տոկոսադրույքների և տոկոսների վճարման հաճախականությամբ:

Վարկերի և միջոցների այլ տեղաբաշխումներ: Բանկն իրականացնում է բիզնեսի վարկավորում (այդ թվում՝ վարկային գծերի, օվերդրաֆտների, երաշխիքների, փաստաթղթային ակրեդիտիվների տրամադրում), բնակարանի ձեռքբերման և վերանորոգման հիփոթեքային վարկավորում, ավտովարկավորում, լոմբարդային վարկավորում, սպառողական այլ վարկավորում, ինչպես նաև լիզինգային և ֆակտորինգային գործառնություններ:

Արտարժույթի և արժեթղթերի առուվաճառք: Բանկն ակտիվորեն մասնակցում է ՀՀ պետական պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխումներին, երկրորդային շուկայի գործարքներին, ինչպես նաև արտարժույթի բորսայական առևտրին: Հարկ է նշել, որ Բանկը հանդիսանում է ՀՀ ֆինանսների նախարարության ՀՀ պետական ներքին պարտքի կառավարման գործակալ:

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿԸ, հանդիսանալով Կառավարության կողմից լիազորված օպերատոր, իրականացնում է պետական մարմինների պատվիրակված գործառնություններ:

Բանկը 1997թ.-ից սկսած անդամակցում է S.W.I.F.T. միջազգային համակարգին:

Բանկը թղթակցային հաշիվներ ունի տեղական և միջազգային մի շարք բանկերում, ինչը հնարավորություն է տալիս ապահովել Բանկի հաճախորդների վճարահաշվարկային սպասարկումը ցանկացած ազատ փոխարկելի արժույթով և վճարային գործիքով:

Հաշվի առնելով ֆիզիկական անձանց դրամական փոխանցումների ծավալների աճը՝ Բանկը կարևորում է արագ դրամական փոխանցման համակարգերի հետ համագործակցության ընդլայնումը և կատարելագործումը: Այս նպատակով 2017թ. Բանկը շարունակելու է զարգացնել համագործակցությունը Unistream, MoneyGram, Ria Money, Xpress Money, INTEL EXPRESS, CONVERSE TRANSFER և MoneyTun արագ դրամական փոխանցման համակարգերի հետ:

Պլաստիկ քարտերի տրամադրում և սպասարկում, որոնց թողարկման ու սպասարկման համակարգերի կատարելագործումը Բանկի համար հանդիսանում է զարգացման գերակա ուղղություններից մեկը՝ հաշվի առնելով ներկա պայմաններում բնակչության կողմից աճող պահանջարկը և անկանխիկ վճարումների ավելացմանն ուղղված պետական քաղաքականությունը:

Բանկը թողարկում է ArCa Classic, ArCa կենսաթոշակային, ArCa Junior, “ArCa Մոր և Մանկան”, ArCa Gift բանկային վճարային քարտեր:

2007 թվականի ընթացքում Բանկը դարձել է MasterCard համակարգի աֆիլիատ անդամ, իսկ 2008 թվականից սկսած թողարկում է Cirrus/Maestro, MasterCard Standard, MasterCard Gold քարտեր:

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

2010 թվականի օգոստոսին դառնալով VISA International վճարային համակարգի ասոցացված անդամ՝ 2011 թվականից Բանկը թողարկում է VISA GOLD, VISA CLASSIC և VISA INFINITE քարտեր, իսկ վերջիններիս քանակն ավելացնելու, սպասարկման որակը բարձրացնելու և տեխնիկական վերազինում իրականացնելու նպատակով՝ կատարում է ներդրումներ: 2013թ.-ին Բանկը դարձավ VISA միջազգային վճարահաշվարկային համակարգի պրինցիպալ անդամ, ինչը հնարավորություն տվեց Բանկին տրամադրել հաճախորդներին ծառայությունների ավելի ընդլայնված և արդիականացված փաթեթ:

2013թ.-ից Բանկը պաշտոնապես դարձավ DinersClub միակ թողարկող բանկը ՀՀ-ում և տարեվերջին Բանկը թողարկեց սուպեր պրեմիում դասի DinersClub Super Premium և պրեմիում դասի DinersClub Young Profesional վճարային քարտերը:

2015թ.-ից Բանկն Իդրամ ընկերության հետ համատեղ իրականացրեց www.arca.am պորտալով և ArCa համակարգի ներքո սպասարկվող բանկերի բանկոմատներով կոմունալ վճարումների ընդունումը:

2015 թվականին ընդլայնվեց Բանկի կողմից թողարկվող Diners Club քարտերի սպասարկման ցանցը, 2016 թվականին բարձրացվեց սպասարկվող վճարային քարտերի անվտանգության մակարդակը՝ պայմանավորված 3D secure համակարգի ներդրմամբ: Բանկի բանկոմատներում ներդրվեցին զեղծարարությունները զսպող՝ Antiskimmer ծրագրային ապահովումը: Իրականացվեց նաև Բանկի կողմից թողարկվող քարտերի PIN (Personal Identification Number) ծրարների ամբողջական տպագրում Բանկի տարածքում:

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ-ն իր հաճախորդների համար մշակել է նոր ծառայություն՝ USSD-բանկինգ, որի միջոցով հաճախորդը ցանկացած պահին բջջային հեռախոսի միջոցով կարող է ստուգել իր քարտերի մնացորդները, ստանալ քաղվածք կամ անհրաժեշտության դեպքում բլոկավորել քարտը:

Ներկայումս Բանկի կողմից թողարկվում և սպասարկվում են MasterCard, Visa, Diners Club և ArCa վճարային համակարգերի քարտեր: Բանկը, թողարկած քարտերի քանակով, ՀՀ բանկային համակարգում գտնվում է առաջատար դիրքերում, ինչը պայմանավորված է Բանկի կողմից այդ բնագավառի զարգացմանն ուղղված ակտիվ և նորարար ծրագրերի իրականացմամբ:

Հանրային ծառայությունների դիմաց վճարների ընդունում: Հաճախորդներին վճարահաշվարկային համալիր ծառայությունների մատուցման նպատակով՝ Բանկը զարգացնում է հարկերի, տուրքերի, էլեկտրաէներգիայի, հեռախոսավարձի և այլ հանրային ծառայությունների դիմաց ֆիզիկական անձանցից վճարների ընդունման աշխատանքները:

Բանկն իրականացնում է Սոցիալական փաթեթի հաշվի բացման և սպասարկման գործառույթը, ինչպես նաև որպես ապահովագրական գործակալ իրականացնում է ապահովագրական պայմանագրերի վաճառք:

Բանկն իր ծառայությունների մատուցումը կատարում է իր գլխավոր գրասենյակի, մասնաճյուղերի, ինչպես նաև բանկոմատների, POS տերմինալների և վճարային տերմինալների միջոցով:

Ավանդական բանկային ծառայություններից բացի Բանկն առաջարկում է նաև ներդրումային և թվային բանկային ծառայություններ:

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

Ներդրումային բանկային ծառայությունների շրջանակներում Բանկի կողմից մատուցվում են ծառայություններ կապիտալի շուկայում, բրոքերային ծառայություններ, պահառության և ռեեստրավարման ծառայություններ, ինչպես նաև տրամադրվում է ներդրումային պայուսակներում ներդրումներ իրականացնելու հնարավորություն:

Թվային բանկային ծառայությունների շրջանակներում Բանկի հաճախորդներին առաջարկվում է ԱՐԱՐԱՏՄոբայլ բջջային հավելվածը, որը հնարավորություն է տալիս կառավարել բոլոր բանկային գործարքները բջջային հեռախոսի միջոցով աշխարհի ցանկացած կետում, ինտերնետ Բանկ համակարգը, ինչպես նաև ԱՐԱՐԱՏ-ԴԻԼԻՆԳ առևտրատեղեկատվական ժամանակակից համակարգը:

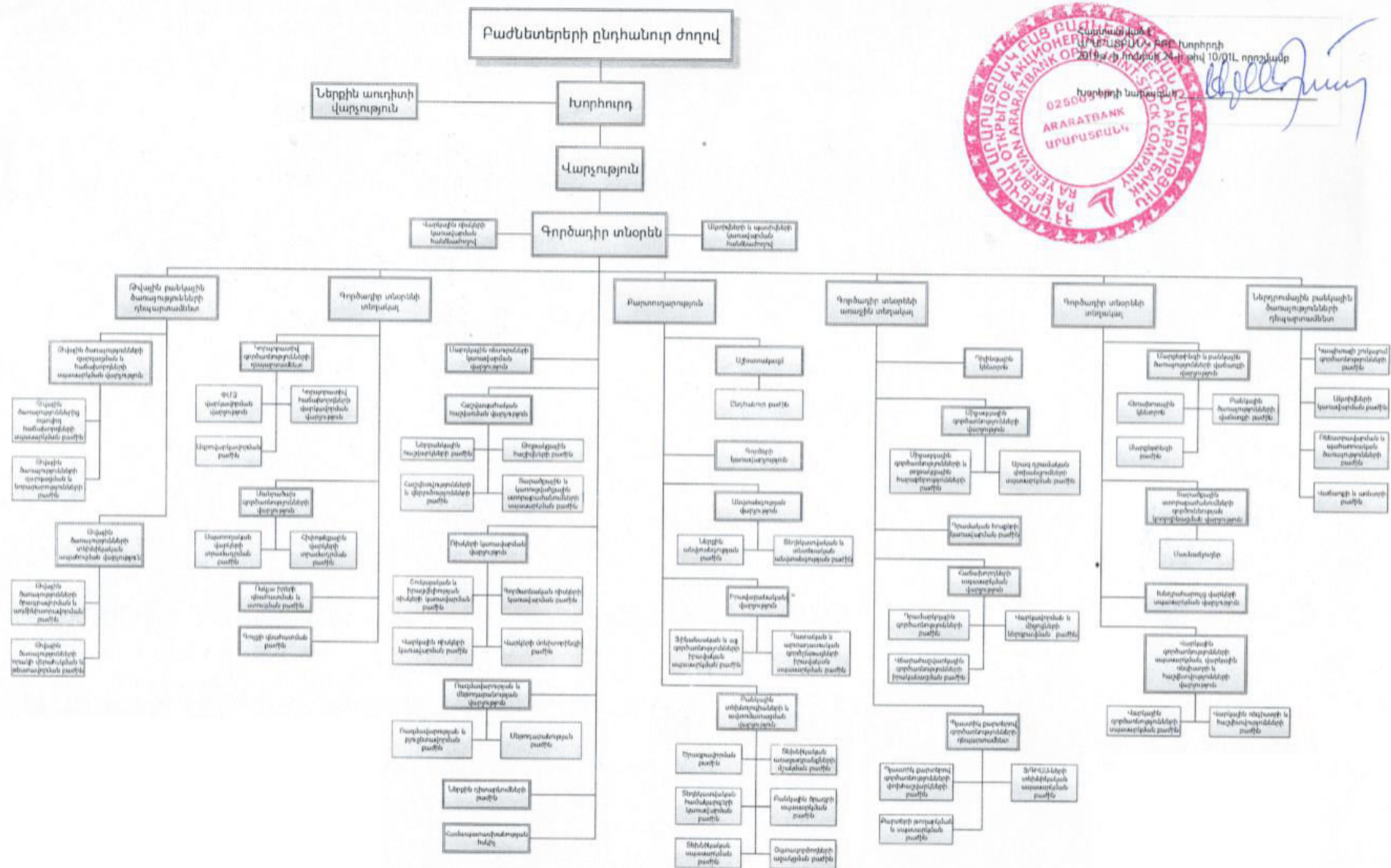
2019 թվականի հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկի մասնաճյուղերի թիվը կազմել է՝ 59, որոնցից 58-ը՝ ՀՀ տարածքում և մեկ մասնաճյուղ՝ ԼՂՀ-ում: 2019 թվականի երկրորդ եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 930 մարդ:

Բանկն ակտիվորեն համագործակցում է Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկի (EBRD), Համաշխարհային Բանկի (WB), Եվրասիական Զարգացման Բանկի (EDB), Առևտրի և Զարգացման Սևծովյան Բանկի, Հարավ-Արևելյան Եվրոպայի Եվրոպական Հիմնադրամի (EFSE), Գերմանահայկական Հիմնադրամի (KfW), Green for Growth Fund Հիմնադրամի, Incofin Investment Management, DEUTSCHE INVESTITIONS-UND ENTWICKLUNGSGESELLSCHAFT MBH ներդրումային կազմակերպության (DEG), responsAbility Global Microfinance Fund, Blue Orchard, Նիդերլանդների զարգացման ֆինանսական ընկերության (FMO), The OPEC Fund for International Development (OFID), SYMBIOTICS SICAV ընկերության, ինչպես նաև այլ միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների հետ:

Բանկը գործում է Երևան քաղաքի կենտրոնում՝ Պուշկինի 19 հասցեում գտնվող, ավելի քան 1600 քմ մակերես ունեցող տարածքում:

Ներկայումս ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ն որևիցե խմբի անդամ չի հանդիսանում:

Կազմակերպության ներքին վարչակազմակերպական կառուցվածքը հետևյալն է.

	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

Ստորև ներկայացվում է Բանկի ակտիվների և եկամտաբեր ակտիվների ամփոփ բնութագիրը.

հազ. ՀՀ դրամ	30.06.2019 (աուդիտ չանցած)	31.12.2018	31.12.2017
Ակտիվներ, այդ թվում՝	213,518,363	220,828,484	212,469,962
Եկամտաբեր ակտիվներ, այդ թվում՝	177,888,815	170,276,723	160,831,103
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	124,888,865	119,978,388	119,167,143
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	18,132,480	16,937,582	12,425,722
Ներդրումային արժեթղթեր	34,867,470	33,360,753	29,238,238
Եկամտաբեր ակտիվների տեսակարար կշիռը	83.3%	75.2%	75.7%

1.2 Բանկին և Բանկի պարտատոմսերին առնչվող ռիսկեր

1.2.1 Բանկին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Թողարկողին առնչվող ռիսկերը կապված են նրա ֆինանսատնտեսական գործունեության արդյունքներից և արտահայտվում են ստանձնած պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում ամբողջությամբ կամ մասամբ չկատարելու հանգամանքով: Բանկը մշտապես զարգացնում է իր ֆինանսատնտեսական վիճակին սպառնացող ռիսկերի կառավարման արդյունավետությունը և որպես հիմնական ռիսկեր դիտարկում՝ վարկային, իրացվելիության, շուկայական, գործառնական, տնտեսության վիճակի և օրենսդրության փոփոխություններով պայմանավորված ռիսկերը: Թողարկողի բնականոն գործունեությանը սպառնացող ռիսկեր կարող են առաջացնել նաև արտաքին գործոնները, որոնք թողարկողից անկախ են: Նման ռիսկերից զերծ մնալու կամ հետևանքները նվազեցնելու նպատակով բանկը մշակում է գործունեության անընդհատության ապահովման և արտակարգ իրավիճակներում գործելու ընթացակարգեր: Թողարկողի գործունեությանն առնչվող ռիսկերը կարող են հանգեցնել պարտատոմսերի գնի նվազմանը: Բանկի ֆինանսատնտեսական գործունեության արդյունքները գնահատելու համար կարող եք օգտվել բանկի ինտերնետային կայքում հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվություններից:

Վարկային ռիսկը բանկի վարկառուների, փոխառուների և բանկի նկատմամբ պարտավորություններ ստանձնած անձանց կողմից պայմանագրային պարտավորությունները ժամանակին և սահմանված չափով կամ մասամբ չկատարելու

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

հավանականությունն է ինչը կարող է վնաս հասցնել բանկի կապիտալին: Վարկային ռիսկի արդյունավետ կառավարումը բանկի կարևորագույն խնդիրներից է:

Իրացվելիության ռիսկ, երբ Բանկի ազատ դրամական միջոցները բավարար չեն ստանձնած պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար: Իրացվելիության ռիսկը կարող է առաջանալ դրամական ներհոսքի կրճատման, ներգրավման աղբյուրների սահմանափակման, մակրոտնտեսական իրավիճակի փոփոխության, օրենսդրական փոփոխությունների, նորմատիվային դաշտի փոփոխությունների և այլ պատճառներով: Իրացվելիության ռիսկի հետևանքով Բանկի հնարավորություններն ակտիվներն արագ և շուկայական գնով իրացնելը կոժվարանա, հետևաբար նաև խնդիրներ կարող են առաջանալ պայմանագրային պարտավորությունները ժամանակին և ամբողջությամբ կատարելու:

Ընդհանուր տնտեսության ռիսկեր, երբ ՀՀ մակրոտնտեսական իրավիճակի վատթարացումը կարող է բացասաբար ազդել բանկի գործունեության վրա, մասնավորապես կարող է ուղեկցվել Բանկի կողմից սպասվող եկամուտների նվազմամբ և շահույթի պլանային ցուցանիշի մակարդակի ապահովման դժվարություններով:

Օրենսդրական դաշտի փոփոխության ռիսկը, որի պատճառ կարող են հանդիսանալ օրենսդրության փոփոխությունները, որոնք կարող են ազդել ինչպես Բանկի գործունեության, այնպես էլ շուկայում տիրող իրավիճակի վրա: Բանկային գործունեությունը պետական կառավարման մարմինների կողմից լիցենզավորման և կարգավորման ենթակա գործունեություն է: Բանկային գործունեության լիցենզավորման և կարգավորման նպատակը ներդրողների և հաճախորդների իրավունքների պաշտպանությունն է, որն իրականացվում է տնտեսական գործունեության նորմատիվների և բանկային ռիսկերի կառավարման համակարգերի սահմանմամբ: Դա նշանակում է, որ հնարավոր են պետական կարգավորման հետ կապված փոփոխություններ, որոնք կարող են էապես ազդել Բանկի գործառնությունների վրա և անգամ բացասաբար ազդել ֆինանսական ցուցանիշների վրա:

Մրցակցային ռիսկ, որն առաջանում է ՀՀ բանկային ծառայությունների շուկայում անընդհատ սրվող մրցակցության պայմաններում, ինչն էլ իր ազդեցությունն է ունենում Բանկի ֆինանսական ցուցանիշների վրա, որի պատճառով Բանկը չի կարող երաշխավորել պլանավորված շահույթի ստացումը:

Կադրերի հոսունության ռիսկ, որն իրենից ներկայացնում է մրցունակ կադրերի աշխատանքից ազատման դեպքում Բանկի վնասներ կրելու հավանականությունը:

Գործառնական ռիսկը, որը կարող է ի հայտ գալ ներքին գործընթացների, համակարգերի խափանմամբ, մարդկային գործոնի կամ արտաքին գործոնների բացասական ազդեցության արդյունքում, ինչը կարող է կորուստ բերել բանկի կապիտալի

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ
Արժեքներ ստեղծելով...	ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի

և/կամ շահույթի վրա: Գործառնական ռիսկի հետևանքով կարող է վտանգվել նաև բանկի համբավը:

Տոկոսադրույքի ռիսկ, որը ֆինանսական գործիքների տոկոսադրույքների փոփոխությունների արդյունքում արժեքի փոփոխության ռիսկն է, որն էլ իր հերթին կարող է ազդել Բանկի զուտ շահույթի վրա: Շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունը կարող է ազդել Բանկի ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Նման տատանումները տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում կարող են ինչպես ավելացնել, այնպես էլ նվազեցնել տոկոսային մարժան, հանգեցնել վնասների: Բանկում տոկոսադրույքի Կառավարման նպատակով կիրառվում են բազիսային, եկամտաբերության կորի փոփոխության և ժամկետային անհամապատասխանության ռիսկերի գծով վերլուծություններ:

Արտարժույթի ռիսկ, որն իրենից ներկայացնում է արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկը: Արտարժույթի ռիսկն առաջանում է, երբ արտարժույթով արտահայտված փաստացի կամ կանխատեսված ակտիվները գերազանցում են կամ պակաս են նույն արտարժույթով արտահայտված պարտավորություններից: Ելնելով ՀՀ-ում տնտեսական, քաղաքական զարգացումներից և հաշվի առնելով բանկային համակարգի զարգացման ներկա վիճակը, Բանկի զգուշավոր գործելակերպը, Բանկ-Հաճախորդ գործարար հարաբերությունների ներկայիս դրսևորումները, ինչպես նաև այն, որ ՀՀ կենտրոնական բանկը հստակ կանոնակարգել է և խիստ հսկողություն է իրականացնում բանկերի նկատմամբ, նշված ռիսկերի ի հայտ գալու հավանականությունը ձգտում է նվազագույնի:

1.2.2 Թողարկվող պարտապտոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Ցանկացած տնտեսվարող սուբյեկտի, այդ թվում՝ բանկերի պարտատոմսերում ներդրումները կապված են որոշակի ռիսկերի հետ: Ներդրողը պետք է ուշադիր դիտարկի ստորև շարադրված ռիսկերի ամփոփ նկարագրությունը և Ազդագրի մեջ տեղ գտած բոլոր այլ տեղեկությունները մինչև առաջարկվող պարտատոմսերի գնելու որոշումն ընդունելը:

Բանկը խուսափել է Ազդագրում ներկայացված ցուցանիշների, կանխատեսումների և տեղեկատվության մեկնաբանություններից, որպեսզի ներդրողն ինքնուրույն ուսումնասիրի դրանք՝ պարտատոմսեր գնելու կամ չգնելու վերաբերյալ որոշում կայացնելու համար:

Ներդրողը պետք է գիտակցի, որ թողարկողի ֆինանսատնտեսական գործունեության վրա բացասական ազդեցություն ունեցող ռիսկերի հետևանքով պարտատոմսերը կարող են կորցնել իրենց գրավչությունը կապված գնի անկման և շուկայում իրացվելիության հետ: Թողարկված պարտատոմսերը շրջանառության ժամկետի ընթացքում կարող են բացասական փոփոխությունների ենթարկվել տնտեսական վիճակի անբարենպաստ

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

փոփոխությունների հետևանքով, ուստի թողարկողը չի կարող երաշխավորել, որ ներդրողը ցանկացած պահի կարող է իրացնել պարտատոմսերը երկրորդային շուկայում իր համար շահավետ գնով: Այնուամենայնիվ թողարկողը տեղեկացնում է նաև, որ իր գործունեությամբ նպաստում է պարտատոմսերի շուկայի զարգացմանը՝ ակտիվություն ցուցաբերելով պարտատոմսերի թողարկման և ֆոնդային բորսայում դրանց ցուցակման գործընթացներում հնարավոր ռիսկերի շարքում կարելի է նշել:

Պարտատոմսերի իրացվելիության ռիսկը, որը կարող է առաջանալ շուկայում ձևավորված իրավիճակի կտրուկ փոփոխության կամ Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացման հետևանքով: Արդյունքում պարտատոմսերը կարող են կորցնել իրենց գրավչությունը և ներդրողը ստիպված լինի իրացնել պարտատոմսերն ավելի ցածր գնով, քան ձեռք բերման գինը:

Արտարժույթային ռիսկը: Ներդրողը կարող է կրել նաև փոխարժեքների տատանման հետ կապված կորուստներ ՀՀ դրամի և ԱՄՆ դոլարի փոխանակման ժամանակ: Սույն ռիսկը հատկապես առնչվելի է այն ներդրողների համար ովքեր պարտատոմսերի ձեռք բերման և մարման դիմաց ստացվող գումարները փոխանակելու են մեկ արժույթից մեկ այլ արժույթի: Օրինակ՝ ԱՄՆ դոլարի արժեզրկման դեպքում ներդրողը կունենա որոշակի կորուստներ: Ներդրողը կարող է կրել նաև արտարժույթի փոխանակման հետևանքով որոշակի կորուստներ կապված իր ՀՀ դրամով արտահայտված միջոցներն ԱՄՆ դոլարի վերածելու և Պարտատոմսերի մարման ժամանակ ԱՄՆ դոլարը ՀՀ դրամի փոխանակման ժամանակ:

Տոկոսադրույքի ռիսկը: Շուկայում գործող տոկոսադրույքների փոփոխությունները կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ պարտատոմսերի գնի և եկամտաբերության վրա, քանի որ պարտատոմսի գինն ու եկամտաբերությունը գտնվում են միմյանցից հակադարձ կախվածության մեջ:

Վարկային/դեֆոլտի ռիսկը: Ներդրողները ցանկացած թողարկողի կորպորատիվ պարտատոմսեր ձեռք բերելիս իրենց վրա են վերցնում թողարկողի վարկային ռիսկը:

Օրենսդրական դաշտի փոփոխության ռիսկը, որի պատճառ կարող են հանդիսանալ օրենսդրության փոփոխությունները, որոնք կազդեն ինչպես Բանկի գործունեության, այնպես էլ շուկայում տիրող իրավիճակի վրա: Միաժամանակ հարկ է նշել, որ փոփոխությունները կարող են ազդել նաև պարտատոմսերի գրավչության և արդյունքում՝ իրացվելիության վրա:

1.3 Բանկի գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է համաձայն Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված և պարբերաբար վերանայվող հեռանկարային զարգացման ծրագրերի: Բանկի

	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

գործունեությունը մշտապես գտնվում է Բանկի խորհրդի և Բանկի գործադիր մարմնի ուշադրության ներքո, որոնք օպերատիվ արձագանքում են շուկայական իրավիճակի փոփոխություններին՝ համապատասխանեցնելով Բանկի կողմից առաջարկվող ծառայությունները և դրանց սակագները շուկայի պահանջներին:

2018 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի համեմատ Բանկի ակտիվները աճել են 3.9%-ով (8,358,522 հազ. ՀՀ դրամով)՝ կազմելով 220,828,484 հազ. ՀՀ դրամ, իսկ 30.06.2019թ դրությամբ կազմել են 213,518,363 հազ. ՀՀ դրամ:

2019թ.-ի երկրորդ եռամսյակի ավարտին Բանկի պարտավորությունները կազմել են 177,162,813 հազ. ՀՀ դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ աճելով 2,917,801 հազ. ՀՀ դրամով կամ 1.7%-ով:

2017 թվականի ընթացքում Բանկը ստացել է 2,004,386 հազ. ՀՀ դրամի, 2018թ.՝ 514,804 հազ. ՀՀ դրամի, իսկ 2019թ երկրորդ քառորդում՝ 960,725 հազ. ՀՀ դրամի զուտ չափով: Բանկի կանոնադրական կապիտալը 2019 թվականի հունիսի 30-ի դրությամբ կազմել է 8,803,655 հազ. ՀՀ դրամ, որը բաղկացած է 1,760,731 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 5,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

2019թ. տեղի է ունեցել Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքի փոփոխություն: Նոր վարչակազմակերպական կառուցվածքը հաստատվել է ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ խորհրդի կողմից՝ 2019թ. հունիսի 24-ին:

Տարածքային ստորաբաժանումների գործունեության օպտիմալացման նպատակով 2017թ. Բանկում ներդրվել է տարածքային կառավարիչների ինստիտուտը:

2017թ. Բանկն իր կողմից որդեգրած ներդրումային ծառայությունների զարգացման նպատակով իրականացրեց կառուցվածքային փոփոխություններ՝ ստեղծելով Ներդրումային բանկային ծառայությունների դեպարտամենտը ու համալրելով այն համապատասխան մասնագետներով: Արդյունքում Բանկը հաճախորդներին ներկայացավ գործող ներդրումային ծառայությունների ընդլայնված տեսականիով և նոր ծառայություններով:

2017 թվականին իրականացված կառուցվածքային փոփոխությունների արդյունքում ստեղծվեց Թվային բանկային ծառայությունների մատուցման դեպարտամենտը և համալրվեց անհրաժեշտ աշխատակիցներով:

Դեպի ծառայություններ միտված (product oriented) վարչակազմակերպական կառուցվածքից դեպի հաճախորդներին միտված (client oriented) կառուցվածքի անցման նպատակով Բանկում ստեղծվեց և համապատասխան աշխատակիցներով համալրվեց Բանկային ծառայությունների վաճառքի վարչությունը:

2018թ.և 2019թ. ընթացքում տեղի են ունեցել նաև փոփոխություններ Բանկի հսկող անձանց և ղեկավարների կազմում, որոնց վերաբերյալ առավել մանրամասն ներկայացված է Ազդագրի հաջորդ մասերում (Կետեր՝ 3.8 և 3.9):

	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

2019 թվականի ընթացքում մինչև Ազդագրի լրացման գրանցման ներկայացման օրը՝ 18.09.2019թ., Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի էական փոփոխություն տեղի չի ունեցել:

Ազդագրի լրացման գրանցման ներկայացման օրվա դրությամբ՝ 18.09.2019թ., Թողարկողի գործունեության համար անհրաժեշտ բոլոր արտոնագրերը և լիցենզիաներն ուժի մեջ են, Բանկի դեմ չկան և չեն սպասվում դատական հայցեր, որոնք կարող են էական նյութական, բացասական ազդեցություն ունենալ Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ Բանկի զարգացման հեռանկարների վրա:

1.4 Բանկի աուդիտն իրականացնող անձինք և խորհրդատուները

Բանկի 2009, 2010 և 2011 թվականների անկախ աուդիտն իրականացրել է «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ն, 2012թ.՝ «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի» Արմենիա ՓԲԸ-ն, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 և 2018 թվականներին՝ «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ն:

«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ն հանդիսանում է «Գրանթ Թորնթոն Ինտերնեշնլի» անդամ, իսկ «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի» Արմենիա ՓԲԸ-ն՝ «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Ինտերնեշնլ» կազմակերպության անդամակցող «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի» անկախ ֆիրմաների ցանցի անդամ:

«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ի եզրակացությունները ներկայացված են Ազդագրին կից Հավելվածներում:

Նախորդող վերջին 3 տարվա ընթացքում Կազմակերպության աուդիտն իրականացրած անձի կողմից աշխատանքից հրաժարման դեպք չի եղել:

1.5 Բանկի կառավարման մարմինների անդամները, խոշոր բաժնետերերը և աշխատակիցները

Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված են Բանկի կառավարման հետևյալ մարմինները՝

- Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը (այսուհետ՝ Ժողով),
- Բանկի խորհուրդը (այսուհետ՝ Խորհուրդ),
- Բանկի գործադիր մարմինները՝ Բանկի գործադիր տնօրեն (այսուհետ՝

Գործադիր տնօրեն) և Բանկի վարչությունը (այսուհետ՝ Վարչություն):

Բանկի խորհուրդը կազմված է վեց անդամներից.

	Անուն, ազգանուն	Պաշտոն	Փորձառությունը
1	Արզիկ Սուվարյան	Խորհրդի նախագահ	24 տարի
2	Նարեկ Բեգլարյան	Խորհրդի անդամ	13 տարի

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

3	Վարդան Արամյան	Խորհրդի անդամ	20 տարի
4	Մհեր Անանյան	Խորհրդի անդամ	28 տարի
5	Շաբդան Տազակ	Խորհրդի անդամ	18 տարի
6	Կորյուն Աթոյան	Խորհրդի անդամ	38 տարի

Բանկի վարչությունը կազմված է ութ անդամներից.

	Անուն, ազգանուն	Պաշտոն	Փորձառությունը
1	Աշոտ Օսիպյան	Վարչության նախագահ, գործադիր տնօրեն	29 տարի
2	Դավիթ Հարությունյան	Վարչության անդամ, գործադիր տնօրենի առաջին տեղակալ	16 տարի
3	Բագրատ Ճզմաչյան	Վարչության անդամ, գործադիր տնօրենի տեղակալ	36 տարի
4	Կարեն Սարգսյան	Վարչության անդամ, գործադիր տնօրենի տեղակալ	28 տարի
5	Տիգրան Գալստյան	Վարչության անդամ, գլխավոր հաշվապահ	34 տարի
6	Սուրեն Կարապետյան	Վարչության անդամ, Խնդրահարույց վարկերի սպասարկման վարչության պետ	13 տարի
7	Զարուհի Մելքոնյան	Վարչության անդամ, Միջազգային գործառնությունների վարչության պետ	27 տարի
8	Կարեն Հակոբյան	Վարչության անդամ, Իրավաբանական վարչության պետ	12 տարի

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ 5 և ավել տոկոս բաժնետերեր են հանդիսանում «ՖԼԵՇ» ՍՊԸ-ն, որի բաժնեմասը կազմում է կանոնադրական կապիտալի 72.7%-ը և Բարսեղ Բեգլարյանը, ում բաժնեմասը կազմում է կանոնադրական կապիտալի 22.6%-ը (տվյալները ներկայացված են Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից, 06.09.2019 թվականի դրությամբ):

Բանկի բաժնետոմսերի մնացած մասի՝ 81,815 բաժնետոմսերի սեփականատերեր են հանդիսանում ընդհանուր թվով 71 բաժնետերեր՝ 4 իրավաբանական անձ և 67 ֆիզիկական անձ:

2019 թվականի երկրորդ եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 930 մարդ:

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

1.6 Բանկի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի հիմնական տվյալները

Պարտավորումների տեսակը՝	անվանական արժեկտրոնային	
Արժեկտրոնի վճարման պարբերականությունը՝	եռամսյակային	
Պարտավորումների ձևը՝	ոչ փաստաթղթային	
Պարտավորումների փոխարկելիությունը՝	ոչ փոխարկելի	
Պարտավորումների թողարկման արժույթը՝	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար
Պարտավորումների թողարկման ծավալը՝	մինչև 5,000,000,000 (հինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ, ընդ որում՝ դրամային պարտատոմսերի թողարկման ծավալը պետք է առնվազն հավասար լինի ԱՄՆ դոլարով թողարկված պարտատոմսերի 10%-ին:	մինչև 20,000,000 (քսան միլիոն) ԱՄՆ դոլար
Մեկ պարտավորման անվանական արժեքը՝	10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ	25 (քսանհինգ) ԱՄՆ դոլար
Պարտավորումների քանակը՝	Ծրագրային Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ կողմից գրանցումից հետո յուրաքանչյուր տրանշի համար լրացուցիչ կսահմանվի Բանկի Խորհրդի առանձին որոշումներով	
Պարտավորումների թողարկման և տեղաբաշխման օրերը՝		
Պարտավորումների շրջանառության ժամկետը՝		
Պարտավորումների տոկոսադրույքը՝		
Պարտավորումների շրջանառության ձևը՝	ազատ շրջանառության իրավունքով	

Յուրաքանչյուր տրանշով թողարկվող պարտատոմսերի թողարկման վերջնական պայմանները թողարկման օրվանից առնվազն 3 աշխատանքային օր առաջ հրապարակվելու են Բանկի պաշտոնական ինտերնետային կայքում՝ www.araratbank.am:

Բանկի անվանական պարտատոմսերի թողարկման և դրան հետևող տեղաբաշխման հիմնական նպատակն է՝ ներգրավվող միջոցների աղբյուրների դիվերսիֆիկացումը և ներգրավվող միջոցների ծախսատարության նվազեցումը: Բանկի կողմից պարտատոմսերի

	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

տեղաբաշխման արդյունքում ներգրավված դրամական միջոցներն ուղղվելու են կարճաժամկետ և միջնաժամկետ վարկերի տրամադրմանը և ներդրումների իրականացմանը:

Բանկի կողմից թողարկվող անվանական պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխումն իրականացվելու է ուղղակի վաճառքի սկզբունքով՝ Բանկի գլխամասային գրասենյակի և մասնաճյուղերի միջոցով:

1.7 Պարտատոմսերի առաջարկի և դրանց առևտրին թույլտվության համակողմանի նկարագիրը

Բանկը պարտատոմսերի թողարկման Ծրագրային ազդագիրը ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված կարգով գրանցելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, նախատեսում է թողարկել է մինչև 5,000,000,000 (հինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ թողարկման ընդհանուր ծավալով դրամային և մինչև 20,000,000 (քսան միլիոն) ԱՄՆ դոլար թողարկման ընդհանուր ծավալով դոլարային անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսեր՝ արժեկտրոնների եռամսյակային վճարումների պարբերականությամբ, առանձին փուլերով (տրանշերով):

ՀՀ դրամով թողարկվող պարտատոմսերի անվանական արժեքը կազմելու է 10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ, իսկ արտարժույթով թողարկվող պարտատոմսերի դեպքում՝ 25 (քսանհինգ) ԱՄՆ դոլար:

Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի թողարկման և տեղաբաշխման ժամկետները, արժույթը, ծավալը, եկամտաբերությունը և այլ էական պայմանները կսահմանվեն Բանկի Խորհրդի առանձին որոշումներով: Այդ մասին տեղեկատվությունը կհրապարակվի տեղաբաշխումից առնվազն 3 աշխատանքային օր առաջ Թողարկողի պաշտոնական ինտերնետային կայքում՝ www.araratbank.am:

Յուրաքանչյուր տրանշով թողարկվող պարտատոմսերի համար տեղաբաշխման ամբողջ ժամանակահատվածի համար պարտատոմսերի վաճառքի գինն ըստ օրերի կհրապարակվի Բանկի ինտերնետային կայքում, ընդ որում յուրաքանչյուր տրանշով թողարկվող պարտատոմսերի տեղաբաշխման ժամանակահատվածում վաճառքի ենթակա պարտատոմսերի քանակը լրանալու դեպքում Բանկը դադարեցնում է տեղաբաշխման գործընթացը: Ազդագիրը և թողարկման վերջնական պայմանները կհրապարակվեն Բանկի ինտերնետային կայքում՝ www.araratbank.am, և պարտատոմսերի տեղաբաշխումը կսկսվի ոչ շուտ, քան Ազդագրի հրապարակումից 3 աշխատանքային օր հետո:

Յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխման ժամկետների վերաբերյալ հնարավոր փոփոխությունները կարող են կատարվել Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

Պարտատոմսեր գնելու նպատակով՝ Ներդրողը Բանկի գլխամասային գրասենյակում կամ մասնաճյուղում ներկայացնում է Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ և «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ում պարտատոմսերի գրանցման և հաշվառման նպատակով՝ համապատասխան հաշվի բացման վերաբերյալ քաղվածք:

Բանկի պարտատոմսերում ներդրողն իր կողմից ներկայացված Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտի բավարարման մասին տեղեկացվում է մինչև հայտի ներկայացման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվա ավարտը:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացվելու է առանց մասնագիտացված կազմակերպության (անդերոայթերի) մասնակցության:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց վճարումները կարող են կատարվել ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ գլխամասային գրասենյակի և մասնաճյուղերի միջոցով, ինչպես նաև այլ առևտրային բանկերի միջոցով: Պարտատոմսերի գրանցման և հաշվառման նպատակով՝ համապատասխան հաշիվները բացվում են «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ հաշվի օպերատորի միջոցով:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո կարգավորվող շուկայում պարտատոմսերի առևտրի նպատակով Բանկը դիմելու է «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ: Հարկ է նշել, որ հնարավոր է որոշակի հանգամանքներում կարգավորվող շուկայում պարտատոմսերի առևտրի հայտը չբավարարվի:

Բանկը պարտատոմսերի տեղաբաշխումն ավարտելուց հետո կնքելու է համապատասխան պայմանագիր երկրորդային շուկայում վաճառքի ակտիվացման գործառնություններ իրականացնողի հետ (շուկա ստեղծող)՝ Բանկի պարտատոմսերի շուկան ձևավորելու նպատակով: Շուկա ստեղծողը «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ում իրականացնում է պարտատոմսերի առքի և վաճառքի գնանշումներ: Շուկա ստեղծողի պարտավորության հիմնական պայմանները սահմանվում են վերջինիս և Թողարկողի միջև կնքվելիք ծառայությունների մատուցման պայմանագրով և «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ի «Շուկա ստեղծողի կանոններ»-ով:

1.8 Այլ էական տեղեկություններ

Կազմակերպության Կանոնադրությունը և ֆինանսական հաշվետվությունները հասանելի են Կազմակերպության պաշտոնական կայքում՝ www.araratbank.am, ինչպես նաև Ազդագրին կից Հավելվածներում:

	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

1.9 Բանկի ամփոփ ֆինանսական տվյալները

հազար ՀՀ դրամ

Ցուցանիշի անվանումը	30.06.2019 թվական (աուդիտ չանցած)	2018 թվական (աուդիտ անցած)	2017 թվական (աուդիտ անցած)
Զույր շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	960,725	514,804	2,004,386
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	36,714,246	35,033,281	34,142,962
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE),%	2.62%	1.47%	5.87%
Զույր շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	960,725	514,804	2,004,386
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	218,235,397	216,649,223	180,834,325
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA),%	0.44%	0.24%	1.11%
Զույր շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	960,725	514,804	2,004,386
Գործառնական եկամույտ ¹	2,249,509	9,309,507	9,425,040
Զուտ շահույթի մարժա (NPM), %	42.71%	5.53%	21.27%
Գործառնական եկամույտ	2,249,509	9,309,507	9,425,040
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	218,235,397	216,649,223	180,834,325
Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU), %	1.03%	4.30%	5.21%
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	218,235,397	216,649,223	180,834,325
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	36,714,246	35,033,281	34,142,962
Սեփական կապիտալի մուտիպլիկատոր (EM)	5.94	6.2	5.3
Զույր փոկոսային եկամույտ	1,612,855	6,954,159	7,586,463
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	176,563,911	163,465,934	133,578,551

¹ Ներառում է զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտները, ինչպես նաև ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարները:

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱՁԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

Զուտ տոկոսային մարժա (NIM), %	0.91%	4.25%	5.68%
Տոկոսային եկամույր (ՏԵ)	3,980,305	15,814,734	16,054,673
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն (ՄԵԱ)	176,563,911	163,465,934	133,578,551
Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն, %	2.25%	9.67%	12.02%
Տոկոսային ծախսեր (ՏԾ)	2,367,450	8,860,575	8,468,210
Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր (ՄԾՊ)	174,385,006	181,914,610	175,101,540
Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր, %	1.36%	4.87%	4.84%
Զույր շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	960,725	514,804	2,004,386
Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը (հազ)	1,760,731	1,760,731	1,760,731
Զուտ շահույթ մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS)	545.6	292.4	1,138.4
Սփրեդ (ՏԵ)/(ՄԵԱ) - (ՏԾ)/(ՄԾՊ)	0.90%	4.80%	7.18%

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԸ ՊԵՏՔ Է ԴԻՏՎԻ ՈՐՊԵՍ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱՁԴԱԳՐԻ ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ:

ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՒՄ ԱՆԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՊԵՏՔ Է ՀԻՄՆՎԱԾ ԼԻՆԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱՁԴԱԳՐԻ ՎՐԱ:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԻ ԿԱԶՄՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁՆ ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹՈՒՄ ՊԱՐՈՒՆԱԿՎՈՂ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՈՉ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՄ ԱՊԱԿՈՂՄՆՈՐՈՇԻՉ ԼԻՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ (ԱՅԴ ԹՎՈՒՄ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅԱՆԸ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ՄԱՍՈՎ) ԿՐՈՒՄ Է ՔԱՂԱՔԱՅԻԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ, ԵԹԵ ԱՅՆ ՈՉ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՄ ԱՊԱԿՈՂՄՆՈՐՈՇԻՉ Է ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱՁԴԱԳՐԻ ՄՅՈՒՍ ՄԱՍԵՐԻ ՀԵՏ ԴԻՏԱՐԿԵԼՈՒ ԴԵՊՔՈՒՄ:

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

Ծրագրային Ազդագրում կատարված փոփոխությունները

1. Ծրագրային Ազդագրի 2.5 կետում

- ներկայացվել են Բանկի կողմից թողարկված և Բորսայում ցուցակված պարտատոմսերի տվյալները՝ 17.09.2019թ. դրությամբ.

Տարբերակիչ ծածկագիր	Թույլատրման ամսաթիվ	Անվանական արժեք	Արժույթ	Թողարկման ծավալ	Արժեկտրոնի եկամտաբերություն	Մարման ամսաթիվ
AMARBKB2IER1	23.07.2018	25	ԱՄՆ դոլար	3,000,000	5.25 %	11.09.2022
AMARBKB2JER9	27.08.2018	10,000	ՀՀ դրամ	1,000,000,000	9.5 %	23.07.2021
AMARBKB2DER2	18.11.2016թ.	25	ԱՄՆ դոլար	1,000,000	6.50 %	29.10.2019թ.
AMARBKB2EER0	27.11.2017թ.	25	ԱՄՆ դոլար	5,000,000	5.75 %	02.01.2022թ.
AMARBKB2FER7	27.12.2017թ.	25	ԱՄՆ դոլար	5,000,000	5.50 %	04.03.2022թ.
AMARBKB2GER5	20.12.2017թ.	10,000	ՀՀ դրամ	1,000,000,000	9.50 %	04.12.2019թ.
AMARBKB2HER3	03.04.2018թ.	25	ԱՄՆ դոլար	8,000,000	5.25 %	22.04.2022թ.
AMARBKB2KER7	12.08.2019թ.	25	ԱՄՆ դոլար	3,000,000	5.5 %	19.09.2023

2. Ծրագրային Ազդագրի 3.2 կետում

- ներկայացվել են Բանկի չաշխատող վարկերը 30.06.2019թ դրությամբ,
- ներկայացվել են Բանկի վարկային պորտֆելի որակի վերլուծությունը՝ 30.06.2018-30.06.2019թ. ժամանակահատվածում, ինչպես նաև 30.06.2019թ. դրությամբ իրականացված սթրես թեստերի արդյունքները.

2019թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկի չաշխատող վարկերը կազմել են ընդհանուր վարկային պորտֆելի 1.00 տոկոսը (1,273,777 հազ. ՀՀ դրամ):

Վարկային պորտֆելի որակի վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկերն ըստ ռիսկայնության	30.06.18թ.	30.09.18թ.	31.12.18թ.	31.03.19թ.	30.06.19թ.

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

Ստանդարտ	98.8%	99.0%	99.1%	99.2%	99.0%
Հսկվող	0.8%	0.4%	0.5%	0.5%	0.6%
Ոչ ստանդարտ	0.2%	0.3%	0.1%	0.2%	0.2%
Կասկածելի	0.2%	0.3%	0.3%	0.1%	0.2%

Համաձայն սթրես թեստերի վատագույն սցենարի՝ վարկային ռիսկի ազդեցությունը կապիտալի համարժեքության նորմատիվի վրա չի գերազանցում 0.5 տոկոսային կետը (թեստերն իրականացվել են 30.06.2019թ դրությամբ Բանկի ֆինանսական ցուցանիշների հիման վրա):

Բարձր իրացվելի ակտիվների մեծ կշիռը ընդհանուր ակտիվներում թույլ է տալիս Բանկին գործել իրացվելիության ռիսկի ցածր պայմաններում, նույնիսկ այն սթրեսային սցենարի դեպքում, երբ տեղի է ունենում ավանդային պորտֆելի 17%-ի և ցախհանջ այլ պարտավորությունների 50%-ի միաժամանակյա արտահոսք: Նկարագրված իրավիճակում իրացվելիության նորմատիվները՝ Ն²¹ և Ն²², կազմում են համապատասխանաբար 23.6% և 113.5%:

Ստորև ներկայացվում են իրացվելիության նորմատիվները 2017-2019 թվականների համար:

Նորմատիվներ	ՀՀ ԿԲ սահմանած թույլատրելի մեծություն	Փաստացի մեծություն 30.06.2019	Փաստացի մեծություն 31.03.2019	Փաստացի մեծություն 31.12.2018	Փաստացի մեծություն 31.12.2017
Ն ²¹	Նվազագույնը 15%	26.39%	26.20%	29.83%	32.0%
Ն ²²	Նվազագույնը 60%	129.47%	140.10%	147.62%	136.4%

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

100 բազիսային կետով տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխության դեպքում գոյացած հանրագումարային վնասը, ըստ 30.06.2019թ. դրությամբ Բանկի ֆինանսական ցուցանիշների հիման վրա իրականացված հաշվարկների, չի գերազանցի Բանկի ընդհանուր կապիտալի 1.26%-ը:

Ռիսկերի կառավարման գործող ներքին համակարգի պայմաններում 30.06.2019թ. դրությամբ Բանկի ֆինանսական ցուցանիշների հիման վրա կազմված սթրեսային սցենարի համաձայն՝ արտարժույթի փոխարժեքի 20% փոփոխության դեպքում, արտարժույթային ճեղքվածքի գծով վնասները չեն գերազանցի ընդհանուր կապիտալի 0.01%-ը:

3. Ծրագրային Ազդագրի 3.3 կետում

- փոփոխվել են Բանկի բաժնետերերին և մասնաճյուղերին վերաբերվող տվյալները (փոփոխված հատվածը շարադրված է ստորև).

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ 5 և ավել տոկոս բաժնետերեր են հանդիսանում «ՖԼԵՇ» ՍՊԸ-ն, որի բաժնեմասը կազմում է կանոնադրական կապիտալի 72.7%-ը և Բարսեղ Բեգլարյանը, ում բաժնեմասը կազմում է կանոնադրական կապիտալի 22.6%-ը (տվյալները ներկայացված են Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից, 06.09.2019 թվականի դրությամբ):

Բանկի բաժնետոմսերի մնացած մասի՝ 81,815 բաժնետոմսերի սեփականատերեր են հանդիսանում ընդհանուր թվով 71 բաժնետերեր՝ 4 իրավաբանական անձ և 67 ֆիզիկական անձ:

Թողարկողի մասնաճյուղերը և ներկայացուցչությունները

2019 թվականի հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկի մասնաճյուղերի թիվը կազմել է՝ 59, 58-ը ՀՀ տարածքում և մեկ մասնաճյուղ ԼՂՀ-ում:

Բանկի մասնաճյուղային ցանցի աշխարհագրական տեղաբաշխվածությունը ներկայացված է ստորև բերված աղյուսակում.

Հ/Հ	Մասնաճյուղի անվանում	Հասցե
1.	ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ	ՀՀ, ք. Երևան, Պարոնյան 21/1
2.	ԿԵՆՏՐՈՆ	ՀՀ, ք. Երևան, Հյուսիսային պողոտա 10 շենքի թիվ 5 տարածք
3.	ՄԱՇՏՈՑ	ՀՀ. ք. Երևան, Մ. Մաշտոցի 25
4.	ԲԱՂՐԱՄՅԱՆ	ՀՀ, ք. Երևան, Բաղրամյան 2
5.	ԿՈՄԻՏԱՍ	ՀՀ. ք. Երևան, Կոմիտասի պող. 12/1

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

6.	ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ	ՀՀ, ք. Երևան, Կենտրոն համայնք, Երևանի մետրոպոլիտենի Երիտասարդական կայարան
7.	ԽՈՐԵՆԱՅԻ	ՀՀ, ք. Երևան, Մ. Խորենացի 24/7
8.	ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ	ՀՀ, ք. Երևան, Ալեք Մանուկյան 1
9.	ԷԼԻՏ ՊԼԱՋԱ	ՀՀ, ք. Երևան, Մովսես Խորենացի 15
10.	ԱՐԱԲԿԻՐ	ՀՀ, ք. Երևան, Կոմիտասի պող. 56
11.	ԱՎԱՆ - ԱՌԻՆՋ	ՀՀ, ք. Երևան, Ավան, Ավան-Առինջ 2-րդ միկրոշրջան 7/8
12.	ԶԵՅԹՈՒՆ	ՀՀ, ք. Երևան, Պարույր Սևակ 51/1
13.	ՆՈՐ ՆՈՐՔ	ՀՀ, ք. Երևան, Նոր Նորք համայնք, Գայի պող. 15/5
14.	ՆՈՐ-ՆՈՐՔ 1	ՀՀ, ք. Երևան, Հունան Ավետիսյան փ. 46/5
15.	ՆՈՐ ԱՐԵՇ	ՀՀ, ք. Երևան, Գաջեգործների 76
16.	ԻԶՄԻՐԼՅԱՆ	ՀՀ, ք. Երևան, Կենտրոն համայնք, Ամիրյան փող. 27 շենքի թիվ 2 տարածք
17.	ԱԶԱՓՆՅԱԿ	ՀՀ, ք. Երևան, Բեկնազարյան փ. 5/8 շինություն
18.	ՍԵԲԱՍՏԻԱ	ՀՀ, ք. Երևան, Սեբաստիա 141/1
19.	ՄԱԼԱԹԻԱ	ՀՀ, ք. Երևան, Րաֆֆու 39, թիվ 39/1
20.	ԲՅՈՒԶԱՆԴ	ՀՀ, ք. Երևան, Կենտրոն համայնք, Փ. Բյուզանդի փ., թիվ 1
21.	ԷՐԵԲՈՒՆԻ	ՀՀ, ք. Երևան, Խաղաղ Դռնի փ. 13/1
22.	ԴԱՎԻԹԱՇԵՆ	ՀՀ, ք. Երևան, Տիգրան Պետրոսյան փողոց, թիվ 44/1
23.	ԶՐՎԵԺ	ՀՀ, ք. Երևան, Նոր Նորք, Ա. Քոչինյան փ. 4/2
24.	ՇԵՆԳԱՎԻԹ	ՀՀ, ք. Երևան, Շենգավիթ համայնք, Գ. Նժդեհի 29/33
25.	ԱՐՈՎՅԱՆ	ՀՀ, ք. Արովյան, Հանրապետության 1/21
26.	ԷԶՄԻԱԾԻՆ	ՀՀ, ք. Էջմիածին, Մ. Մաշտոցի փողոց, թիվ 6բ/1
27.	ԱՇՏԱՐԱԿ	ՀՀ, ք. Աշտարակ, Տ.Մեծի փ. 18
28.	ԱՐՏԱՇԱՏ	ՀՀ, ք. Արտաշատ, Օգոստոսի 23-ի փողոց, թիվ 95
29.	ԱՐՄԱՎԻՐ	ՀՀ, ք. Արմավիր, Հանրապետության փողոց թիվ 6 վարչական շենքի տարածք
30.	ԳՅՈՒՄՐԻ	ՀՀ, ք. Գյումրի, Գարեգին Նժդեհի փ. 10/12
31.	ԳՅՈՒՄՐԻ-2	ՀՀ, ք. Գյումրի, Շիրակացու 63
32.	ՍՊԻՏԱԿ	ՀՀ, Լոռու մարզ, ք. Սպիտակ Թորոսյան 13
33.	ՉԱՐԵՆՑԱՎԱՆ	ՀՀ, Կոտայքի մարզ, ք. Չարենցավան, Խանջյան փ., թիվ 1 առևտրի սրահ
34.	ՀՐԱԶԴԱՆ	ՀՀ, Կոտայքի մարզ, ք. Հրազդան, Միկրոշրջան թաղամաս, 78/3 հասցեի ոչ բնակելի տարածք

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

35.	ԾԱՂԿԱԶՈՐ	ՀՀ, ք. Ծաղկաձոր, Գրիգոր Մագիստրոսի փողոց, 2-րդ շենք, 1-ին հարկ
36.	ՍԵՎԱՆ	ՀՀ, ք. Սևան, Նաիրյան փողոց թիվ 142/1
37.	ԴԻԼԻՋԱՆ	ՀՀ, Տավուշի մարզ, ք. Դիլիջան, Գետափնյա 2/1
38.	ՄԱՐՏՈՒՆԻ	ՀՀ, ք. Մարտունի, Մյասնիկյան փ. 42/2
39.	ՄԱՍԻՍ	ՀՀ, Արարատի մարզ, ք. Մասիս, Կենտրոնական հրապարակ, թիվ 17
40.	ԳՈՐԻՍ	ՀՀ, ք. Գորիս, Մաշտոցի 6/1
41.	ՇԻՐԱԿ	ՀՀ, Շիրակի մարզ, ք. Գյումրի, Արագածի 2/6
42.	ՎԱՆԱԶՈՐ	ՀՀ, ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի պողոտա, թիվ 79/1
43.	ՎԱՆԱԶՈՐ-2	ՀՀ, ք. Վանաձոր, Գր. Լուսավորչի 52
44.	ԻՋԵՎԱՆ	ՀՀ, Տավուշի մարզ, ք. Իջևան, Երևանյան փող. 5/3-2
45.	ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ	ՀՀ, ք. Ստեփանակերտ, Մ. Մաշտոցի 1/Ա
46.	ՆՈՒԲԱՐԱՇԵՆ	ՀՀ, ք. Երևան, Նուբարաշեն փ.16/12
Սահմանափակ ֆինանսական գործառնություններ իրականացնող մասնաճյուղեր.		
1.	ԱՎԱՆ 1	ՀՀ, ք. Երևան, Խուդյակովի 222
2.	ԱՐՇԱԿՈՒՆՅԱՑ	ՀՀ, ք. Երևան, Կենտրոն համայնք, Արշակունյաց պողոտա թիվ 15
3.	ՆՈՐԱԳԱՎԻԹ	ՀՀ, ք.Երևան, Արշակունյաց 127/21
4.	ԱՐԱՐԱՏՅԱՆ	ՀՀ, ք. Երևան, Ծովակալ Իսակովի 10բ
5.	ԳՅՈՒՄՐԻ-1	ՀՀ, Շիրակի մարզ, ք. Գյումրի, Խորենացի 21
6.	ԳՅՈՒՄՐԻ-3	ՀՀ, Շիրակի մարզ, ք. Գյումրի, Գ. Նժդեհի 3/3
7.	ԲԱՎՐԱ	ՀՀ, Շիրակի մարզ, գյուղ Բավրա
8.	ԱԳԱՐԱԿ	ՀՀ, Սյունիքի մարզ, ավան Ագարակ
9.	ՍԻՍԻԱՆ	ՀՀ, Սյունիքի մարզ, ք. Սիսիան, Շաքիի համայնք, Երևան-մայրուղու 7-րդ կիլոմետր
10.	ՎԱՆԱԶՈՐ-1	ՀՀ, Լոռու մարզ, ք. Վանաձոր, Մոսկովյան փող, թիվ 44
11.	ԲԱԳՐԱՏԱՇԵՆ-1	ՀՀ.Տավուշի մարզ, գյուղ Բագրատաշեն
12.	ԲԱԳՐԱՏԱՇԵՆ-2	ՀՀ.Տավուշի մարզ, գյուղ Բագրատաշեն
13.	ԳՈԳԱՎԱՆ	ՀՀ, Լոռու մարզ, գյուղ Գոգավան

4. Ծրագրային Ազդագրի 3.4 կետում

- Բանկի թողարկած վճարային քարտերի կառուցվածքը և միջազգային ծրագրերով Բանկի կողմից ներգրավված վարկերի ծավալները ներկայացվել են

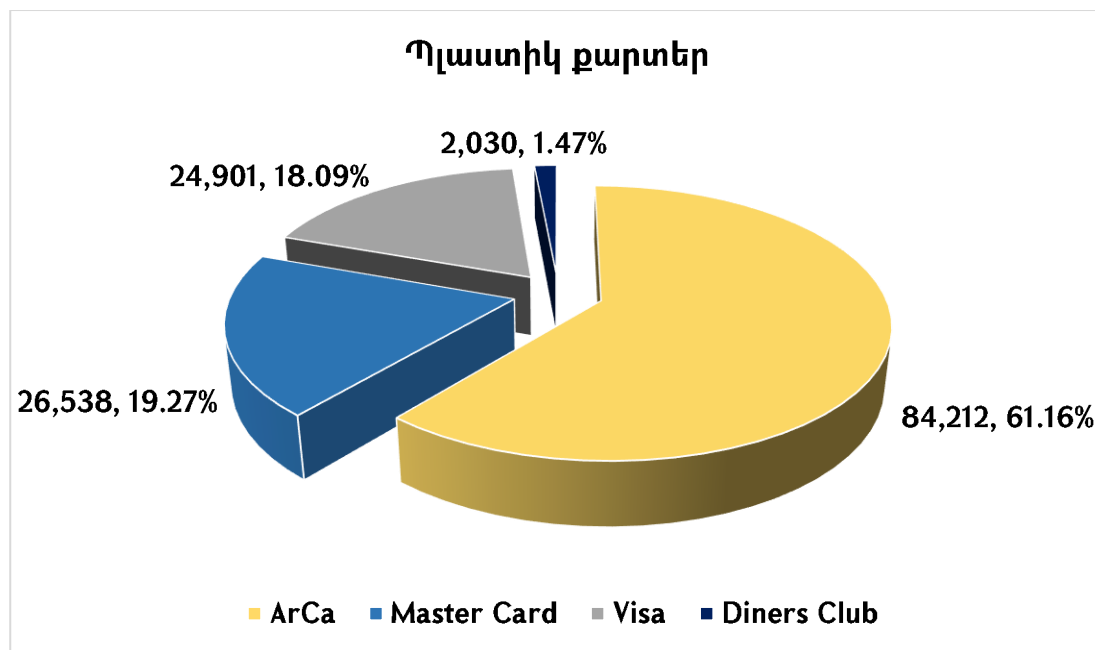

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

2019թ հունիսի 30-ի դրությամբ,

- ավելացվել է տեղեկատվություն Բանկի կողմից մատուցվող ներդրումային բանկային ծառայությունների վերաբերյալ,
- Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի և փոխառությունների ծավալների աճի դինամիկան ներկայացնող գրաֆիկում ավելացվել է 30.06.2019թ.տվյալը,
- փոփոխվել են ՀՀ առևտրային բանկերի կողմից հաճախորդներին տրամադրված ընդհանուր վարկային ներդրումներում Բանկի վարկային պորտֆելի մասնաբաժինը ներկայացնող, ինչպես նաև այլ առևտրային բանկերի համեմատ Բանկի դիրքը նկարագրող աղյուսակները.

2019թ հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկի թողարկած վճարային քարտերի կառուցվածքը՝ ըստ վճարային համակարգերի, ներկայացվում է ստորև.

Ավանդական բանկային ծառայություններից բացի Բանկն առաջարկում է նաև ներդրումային և թվային բանկային ծառայություններ: Մասնավորապես, ներդրումային բանկային ծառայությունների շրջանակներում Բանկն իր իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հաճախորդներին առաջարկում է ներքին և միջազգային շուկաներում լայն շրջանակ ընդգրկող ֆինանսական ակտիվներում ներդրումների կատարման ծառայություններ: Միջազգային շուկաներում բրոքերային ծառայությունների մատուցման շրջանակներում հաճախորդներն ունեն հնարավորություն օգտվել ARARATBANK TRADING PLATFORM

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

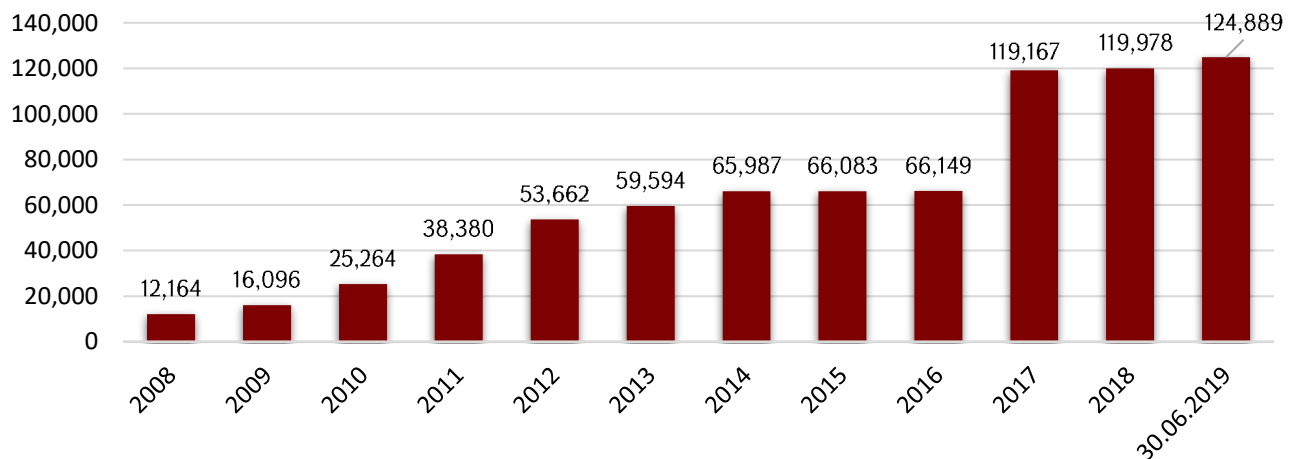
առևտրային հարթակի ընձեռած հնարավորություններից՝ առցանց ստանալով օպերատիվ տեղեկություններ միջազգային ֆինանսական շուկաների վերջին նորություններին և վերլուծություններին, ինչպես նաև առցանց գործառնություններ կատարել զարգացած և զարգացող երկրներում շրջանառվող ֆինանսական գործիքներով (բաժնետոմսեր, պարտատոմսեր, արտարժույթ, ֆորվարդներ, ֆյուչերսներ, օպցիոններ և այլն):

Բանկը մատուցում է արժեթղթերի պահառության և ռեսսորավարման ծառայություններ, ինչպես նաև իրականացնում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի ծառայությունների միջնորդավորում:

30.06.2019թ. դրությամբ միջազգային ծրագրերով ներգրավվել է 66,177,700 հազ ՀՀ դրամ չափով վարկ:

Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի և փոխառությունների ծավալների աճի դինամիկան ներկայացվում է ստորև.²

Հաճախորդներին տրամադրված վարկերի դինամիկան, 2008-2019թթ. /մլն. ՀՀ դրամ/

Ինչպես տեսնում ենք Բանկի վարկային պորտֆելն արձանագրել է կայուն դինամիկ աճ, մասնավորապես 2019 թվականին 2008 թվականի համեմատ Բանկի վարկային պորտֆելն աճել է ավելի քան 10.2 անգամ:

ՀՀ առևտրային բանկերի կողմից հաճախորդներին տրամադրված ընդհանուր վարկային ներդրումներում Բանկի վարկային պորտֆելի մասնաբաժինը 2015-2019թթ.-ին հետևյալն է.

մլն ՀՀ դրամ

² 31.03.2019թ. տվյալի համար աղբյուր են հանդիսացել միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք արտաքին աուդիտի կողմից ստուգված չեն

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	30.06.2019 (աուդիտ չանցած)
ՀՀ առևտրային բանկերի կողմից հաճախորդներին տրամադրված ընդհանուր վարկեր	2,119,513	2,436,081	2,684,582	3,128,570	3,298,500
Բանկի կողմից հաճախորդներին տրամադրված վարկեր	66,083	66,149	119,167	119,978	124,888
Բանկի մասնաբաժինը	3.12%	2.72%	4.44%	3.85%	3.78%

Թողարկողի դիրքն այլ առևտրային բանկերի համեմատ 30.06.2019թ. դրությամբ
հետևյալն է.

հազ. ՀՀ դրամ

Հ/Հ	Ակտիվներ	Վարկային ներդրումներ	Պարտավոր- ություններ	Ընդհանուր կապիտալ	Զուտ շահույթ (2019թ. I եռ.)
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					960,725
11		124,888,865			
12	213,518,363		177,162,813		
13					
14					
15				36,355,550	
16					
17					

Հաշվարկն իրականացվել է՝ հիմք ընդունելով ՀՀ առևտրային բանկերի կողմից
հրապարակվող ընթացիկ միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները:

5. 5. Ծրագրային Ազդագրի 3.5 կետում

• ներկայացվել է Բանկի փոփոխված վարչակազմակերպական
կառուցվածքը.

Բանկի կառուցվածքը 17.09.2019թ. դրությամբ՝

Խաղի խաղաղություն

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

6. Ծրագրային Ազդագրի 3.8 կետում

- ներկայացվել է Բանկի Խորհրդի երկու նոր անդամների վերաբերյալ տեղեկատվություն.

Խորհրդի անդամ՝ Վարդան Արամյան

Բնակության վայր	Փ. Բուզանդ 13, բն 66, Ք.Երևան, Հայաստան
Իրավասությունները	Սահմանված է Բանկի կանոնադրությամբ
Պարտականությունները	Բանկի գործունեության շրջանակներում ոչ ռեզիդենտ գործընկերների՝ ներառյալ միջազգային բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների հետ տարվող աշխատանքների և հարաբերությունների, միջազգային հարթակներում բանկի ներկայացվածությանն առնչվող գործառնությունների, ռազմավարական ծրագրերում բանկի մրցունակությանն առնչվող միկրո և մակրովերլուծությունների հետ կապված աշխատանքների կոորդինացման վերահսկում:
Բանկից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեությունը	«Վալլեքս» խմբի ավագ փոխնախագահ

Խորհրդի անդամ՝ Միեր Անանյան

Բնակության վայր	Հր.Քոչար 44 բն.29, Ք. Երևան. Հայաստան
Իրավասությունները	
Պարտականությունները	Բանկի գործունեության շրջանակներում ոչ ռեզիդենտ գործընկերների՝ ներառյալ միջազգային բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների հետ տարվող աշխատանքների և հարաբերությունների, միջազգային հարթակներում բանկի ներկայացվածությանն առնչվող գործառնությունների, ռազմավարական ծրագրերում բանկի մրցունակությանն առնչվող միկրո և մակրովերլուծությունների հետ կապված աշխատանքների կոորդինացման վերահսկում:

	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

Բանկից դուրս կառավարման մարմնի անդամի ծավալած գործունեությունը	-

7. Ծրագրային Ազդագրի 3.9 կետում

- փոփոխվել է Բանկի հսկող անձանց վերաբերյալ տեղեկատվությունը.

Հսկող անձինք

«Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի իմաստով ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ն գտնվում է.

- ✓ «ՖԼԵՇ» ՍՊԸ-ի (ք. Երևան, Եզնիկ Կողբացու 30, ք. Երևան, Հարավ-Արևմտյան թաղ. 52/2 շ., բն. 32, հեռ. (010) 58 28 84, ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ հ/հ 166690902, ՀՎՀՀ 01808789) ուղղակի հսկողության տակ, քանի որ այն հանդիսանում է ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ի բաժնետոմսերի 72.7%-ի սեփականատեր,
- ✓ ՀՀ քաղաքացի Բարսեղ Բեգլարյանի (անձնագիր՝ AK 0515529, տրված՝ 02.06.2010թ.-ին 001-ի կողմից, ք. Երևան, Չոլագյան փ. տ. 4) ինչպես ուղղակի (Բարսեղ Բեգլարյանի մասնակցությունը ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ի կանոնադրական կապիտալում կազմում է 22.6%), այնպես էլ անուղղակի (Բարսեղ Բեգլարյանի մասնակցությունը «ՖԼԵՇ» ՍՊԸ-ի կանոնադրական կապիտալում կազմում է 84.2%, հետևաբար նա հնարավորություն ունի կանխորոշելու «ՖԼԵՇ» ՍՊԸ-ի կողմից կայացվող որոշումները) հսկողության տակ:

8. Ծրագրային Ազդագրի 3.10 կետում

- Բանկի ակտիվների, պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի մասին պատմական ֆինանսական տեղեկատվություն ստանալու վերաբերյալ նշումը վերաշարադրվել է հետևյալ բովանդակությամբ.

Բանկի 2016-2018թթ. տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները՝ անկախ աուդիտորական եզրակացություններով և 2019 թվականի առաջին և երկրորդ միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները ներառված են Ազդագրին կից հավելվածներում:

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

9. Ծրագրային Ազդագրի 3.11 կետում

- **ավելացվել է հետևյալ տեղեկատվությունը.**

2019թ. «Finance in Motion» ընկերության Հարավարևելյան Եվրոպայի եվրոպական հիմնադրամի կողմից Բանկին տրամադրվել է 15 միլիոն ԱՄՆ դոլարի նոր վարկ՝ Հայաստանում միկրո և փոքր ձեռնարկությունների ֆինանսավորումը խթանելու նպատակով:

10. Ծրագրային Ազդագրի «Ֆինանսական հաշվետվություններ» Հավելված 2-ում

- **ավելացվել են 2019թ. 2-րդ եռամսյակի միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները (չստուգված):**

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ	ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ կողմից թողարկվող կորպորատիվ արժեկտրոնային պարտատոմսերի
Արժեքներ ստեղծելով...	

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Հավելված 6.1

Հաստատված է
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2007 թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 -Ն որոշմամբ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Ֆինանսական արդյունքների մասին (ձև թիվ 6 ա)

«30» հունիսի 2019թ.

ԱՐԱՐԱՏՐԱՆԿ ԲԲԸ ք.երևան, Պուշկինի 19

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(իազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ		Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդող Ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	3,980,305	7,829,692	3,941,419	7,927,786
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(2,367,450)	(4,694,136)	(2,140,666)	(4,347,002)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		1,612,855	3,135,556	1,800,753	3,580,784
		-		-	
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	483,451	879,238	341,060	689,469
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(191,820)	(328,898)	(197,788)	(363,953)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ		291,631	550,340	143,272	325,516
		-		-	
Եկամուտ շահաբաժիններից		-	-	-	
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	309,758	518,115	287,979	706,540
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	35,265	199,801	126,860	280,923
Գործառնական եկամուտներ		345,023	717,916	414,839	987,463
Զուտ մասհանումներ ակտիվների					
հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	276,382	175,097	17,098	289,001
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(1,167,101)	(2,306,496)	(1,209,566)	(2,418,157)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(159,952)	(709,384)	(536,578)	(1,074,743)
Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս	10	-	-	-	
Շահույթը/ (վնասը) մինչև հարկումը		1,198,838	1,563,029	629,818	1,689,864
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(238,113)	(214,348)	(165,462)	(322,378)
Ժամանակաշրջանի շահույթ		960,725	1,348,681	464,356	1,367,486
Այդ թվում					
Մայր կազմակերպության բաժնեմաս					
Չվերահսկվող բաժնեմաս					

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 12.07.2019թ.

Հավելված 6.2

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2007 թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 -Ն որոշմամբ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին (ձև թիվ 6 ք)

«30» հունիսի 2019թ.

ԱՐԱՐԱՏՔԱՆԿ ԲԲԸ ք.ԵՐԼԱՏՈ, ՊՈԼՆԻՏԻ 19

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ		Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ	Նախորդ ժամանակաշրջան
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		87,645	104,953	(179,922)	(393,985)
Փոխարժեքային տարբերություններ արտերկրյա գործառնությունների վերահաշվարկից		-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ		87,645	104,953	(179,922)	(393,985)
Դրամական հոսքերի հեջավորում		-	-	-	-
Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ		-	-	-	-
Փոփոխություններ աննկավոր պարտքային կորուստների պահուստում		(48,389)	46,899	-	-
Այլ համապարփակ եկամտի գծով շահութահարկ		(17,529)	(20,991)	35,984	78,797
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		21,727	130,861	(143,938)	(315,188)
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		982,452	1,479,542	320,418	1,052,298
Այդ թվում՝					
Մայր կազմակերպության բաժնեմաս					
Չվերահսկվող բաժնեմաս					

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2007 թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն որոշման

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
ֆինանսական վիճակի մասին (ձև թիվ 7)

«30» հունիսի 2019թ.

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ ք.Երևան, Պուշկինի 19

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

	ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթա- գրություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	13	23,362,261	34,669,350
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ			
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	18,132,480	21,327,400
1.4	Ըստ ընթացիկ վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	15		
1.5	Հաճախորդներին տրված ամբողջական արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ	16	124,888,865	119,978,388
1.6	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	17	34,867,470	33,360,753
1.7	Ամբողջական արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18		
1.8	Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կառուցակազմի կապիտալում	19		
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		1,860,389	2,314,940
1.10	Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	20	5,640,080	5,667,894
1.11	Հետաձգված հարկային ակտիվներ	3	54,631	141,904
1.12	Այլ ակտիվներ	21	3,699,585	2,355,253
1.13	Գույքի		1,012,602	1,012,602
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		213,518,363	220,828,484
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	84,097,006	93,634,829
2.2	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	77,135,852	77,216,316
2.3	Բանկի կողմից բողոքված արժեթղթեր	24	13,152,148	13,253,993
2.4	Ըստ ընթացիկ վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող պարտավորություն	25	-	-
2.5	Վճարվելիք գումարներ	26	30,731	34,622
2.6	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	3	-	-
2.7	Պահուստներ	30		
2.8	Այլ պարտավորություններ	27	2,747,076	1,777,474
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		177,162,813	185,917,234
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	28	8,803,655	8,803,655
3.2	Էմիսիոն եկամուտ	29	8,031,745	8,031,745
3.3	Պահուստներ՝			
3.3.1	Գլխավոր պահուստ	30	3,500,000	3,500,000
3.3.2	Վերագնահատման պահուստներ		753,724	658,105
3.4	Զրաշխված շահույթ (վնաս)		15,266,426	13,917,745
	Մայր կազմակերպությանը պատկանող կապիտալ			
	Փոքրամասնության քաժեմնաս			
	Ընդամենը՝ կապիտալ		36,355,550	34,911,250
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		213,518,363	220,828,484

Հավելված է վավերացման ամսաթիվը 12.07.2019թ.

Հավելված 9.1.

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2007 թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն որոշման

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ (ձև թիվ 9 ա)
(անուղղակի մեթոդ)
«30» հունիսի 2019թ.

ԱՐԱՐԱՏՔԱՆԿ ԲԲԸ ք.Երևան, Պուշկինի 19

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Նախորդ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
1	2	3
Շահույթ հարկումից առաջ	1,849,695	1,563,029
Գործառնական գործունեություն		
Հիմնական միջոցների ամորտիզացիա	279,674	415,502
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	495,338	55,864
Գործառնական գործունեությանը վերագրելի այլ ակտիվների (աճ)/նվազում	(8,845,173)	(5,859,974)
Գործառնական գործունեությանը վերագրելի այլ պարտավորությունների աճ/(նվազում)	(12,820,751)	(901,453)
Գործառնական գործունեությունից ընդամենը ճշգրտումներ	(19,041,217)	(4,727,032)
Ներդրումային գործունեություն		
Կապիտալ ծախսումներ	(72,116)	(179,979)
Ներդրումներ	(2,998,798)	(1,801,399)
Ներդրումային գործունեությանը վերագրելի այլ ակտիվների (աճ)/նվազում	-	-
Ներդրումային գործունեությունից ընդամենը ճշգրտումներ	(3,070,914)	(1,981,378)
Ֆինանսական գործունեություն		
Փոխառությունների և այլ վճարվելիք գումարների աճ/(նվազում)	6,891,088	(7,474,345)
Վճարված դիվիդենդներ	-	-
Բաժնետոմսերի վաճառք (հետգնում)	-	-
Ֆինանսական գործունեությանը վերագրելի այլ պարտավորությունների աճ/(նվազում)	(117)	(252,117)
Ֆինանսական գործունեությունից ընդամենը ճշգրտումներ	6,890,971	(7,726,462)
Փոխարժեքի տատանումների ազդեցությունը	256,862	(492,262)
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	23,080,128	23,707,368

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 12.07.2019թ.

Հավելված 8

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2007 թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն որոշման

ՄԻՋԱՆԿՑԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին (մև թիվ 8)

«30» հունիսի 2019թ.

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ ք.Երևան, Պուշկինի 19

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(նազարդ դրամ)

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Կանոնադրական կապիտալ			Եվրոյի մեծությամբ արտահայտված	Գլխավոր պահուստ	Փոխարժեքային տարբերություններ արտաքին ցուցանիշների վերահաշվարկից	Իրական արժեքով՝ այլ համապարհակալ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող առաջին ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումներ	Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	Դրաշխված շահույթ/վնաս	Միջանկյալ շահութաբաժիններ	Ընդամենը	Գլխավոր ակտիվների ընդամենը	Ընդամենը կապիտալ
	Կանոնադրական կապիտալ	Հետ գնված կապիտալ	Ջուտ գումարներ										
Հոդվածներ	1	2	3	4	5	6	7	9	10	11	12	13	14
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I աղյուսակ)													
1. Մնացորդը նախորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2018թ. (ստուգված)	8,803,655	-	8,803,655	8,031,745	3,000,000	-	886,937	-	14,432,975	-	35,155,312	-	35,155,312
1.1. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IFRS 9-համաձայն սկզբնական մնացորդի ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	103,527	-	(530,034)	-	(426,507)	-	(426,507)
2. Վերահաշվարկված մնացորդը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փայերի) հաշվին	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	-	-	(332,359)	-	514,804	-	182,445	-	182,445
5. Շահութաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ածանցյալ գործիքների աճ/նվազում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	500,000	-	-	-	(500,000)	-	-	-	-
7.1. Մասնաճնադր գլխավոր պահուստին	-	-	-	-	500,000	-	-	-	(500,000)	-	-	-	-
7.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Մնացորդը նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջում առ 31 դեկտեմբերի 2018թ. (ստուգված)	8,803,655	-	8,803,655	8,031,745	3,500,000	-	658,105	-	13,917,745	-	34,911,250	-	34,911,250

Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II աղյուսակ)													
9. Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2019թ. (ստուգված)	8,803,655	-	8,803,655	8,031,745	3,500,000	-	658,105	-	13,917,745	-	34,911,250	-	34,911,250
9.1. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10. Վերահաշվարկված մնացորդը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնետոմսերի) գծով, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնետոմսերի, փայերի) հաշվին	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	-	-	95,619	-	1,348,681	-	1,444,300	-	1,444,300
13. Ըստիքաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ամանցյալ գործիքների աճ/նվազում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.1. Մասնաճանձներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30 հունիսի 2019թ. (չստուգված)	8,803,655	-	8,803,655	8,031,745	3,500,000	-	753,724	-	15,266,426	-	36,355,550	-	36,355,550

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 12.07.2019թ.

ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ

ԱՐԱՐԱՏԵԱՆԿ ԲԲԸ
4/1/2019 թ-ից 30/06/19 թ.
(հազ. դրամ)

Նորմատիվներ	Փաստացի մեծություն	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռասյակում խախտումների թիվը
1	2	3	4
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	8,803,655	50,000	խախտում առկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	34,038,754	30,000,000	խախտում առկա չէ
Ն1 Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	15.60%	min12%	խախտում առկա չէ
Ն21 Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	26.39%	min15%	խախտում առկա չէ
Ն211 Բանկի առաջին խմբի արտաբժույթով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտաբժույթով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	11.85%	min4%	խախտում առկա չէ
Ն22 Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	129.47%	min60%	խախտում առկա չէ
Ն221 Բանկի առաջին խմբի արտաբժույթով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտաբժույթով արտահայտված ցպահանջ պարտավորությունների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	70.61%	min10%	խախտում առկա չէ
Ն31 Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	14.50%	max20%	խախտում առկա չէ
Ն32 Խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	130.71%	max500%	խախտում առկա չէ
Ն41 Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	3.55%	max5%	խախտում առկա չէ
Ն42 Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	8.53%	max20%	խախտում առկա չէ
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը՝ ՀՀ դրամով,	X	min2%	խախտում առկա չէ
ԱՄՆ դոլարով,	X	min 16% ՀՀ դրամով,	խախտում առկա չէ
Եվրոյով,	X	min 2% ԱՄՆ դոլարով,	խախտում առկա չէ
Այլ արժույթով	X	min 16% ՀՀ դրամով,	խախտում առկա չէ
	X	min 2% Եվրոյով,	խախտում առկա չէ
	X	min 16% ՀՀ դրամով,	խախտում առկա չէ
	X	min 2% ԱՄՆ դոլարով,	խախտում առկա չէ
Արտաժողովին դիրքի և ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը	0.21%	max10%	խախտում առկա չէ
Ըստ առանձին արտաժողովների յուրաքանչյուր արտաբժույթի բաց դիրքի և ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը՝ ԱՄՆ դոլարով,	0.07%	max7%	խախտում առկա չէ
Եվրոյով,	0.03%	max7%	խախտում առկա չէ
Ռուսական ռուբլիով,	0.00%	max7%	խախտում առկա չէ
Այլ արտաբժույթ	0.11%	max7%	խախտում առկա չէ

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (ՁԱ 5)
(հազ.դրամ)

01 հունվարի 2019թ.-ից մինչև 30 հունիսի 2019թ.

Ծանոթագրություն 1. Իրավական դաշտ

1.1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հանդիսանում է բաց բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը հանդիսանում է 1991թ-ին հիմնված "Հայկապ Բանկ" ՍՊԸ իրավահաջորդը: Բանկը գրանցվել է 20 սեպտեմբերի 1991թ. ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N4 արտոնագրային համարով:

Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արտարժույթային և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում, թվով 30 մասնաճյուղ գտնվում են Երևանում, ևս 29-ը՝ ՀՀ մարզերում և 1-ը՝ ԼՂՀ-ում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Պուշկինի 19:

2019թ.-ի երկրորդ եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թիվը կազմում էր 930 մարդ: 14.12. 2016թ. Միացման պայմանագրով ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ին միացել է ՉԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՆԿ ԲԲԸ-ն: Միացման արդյունքում ՉԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՆԿ ԲԲԸ-ի ակտիվներն ու պարտավորությունները, իրավունքներն ու պարտականությունները անցել են ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ին: Սույն ծանոթագրություններում ակտիվների և պարտավորությունների մնացորդները ներառում են նաև ՉԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՆԿ ԲԲԸ-ից ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ին անցած մնացորդները:

1.2. Գործարար միջավայր

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական բարեփոխումները և իրավական, հարկային ու օրենսդրական համակարգերի զարգացումը: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով: Հայաստանի տնտեսության ապագա կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս բարեփոխումներից, ինչպես նաև Եվրասիական Տնտեսական Միությունում զարգացումներից, որի հետ շարունակվում է ՀՀ տնտեսության ինտեգրումը: Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ ընթացիկ պայմաններում իրականացվում են համապատասխան միջոցառումներ Բանկի տնտեսական կայունությունն ապահովելու նպատակով:

1.3 Կորպորատիվ կառավարում.

1.3.1. Բանկի խորհուրդը բաղկացած է չորս անդամներից հետևյալ կազմով.

Արգիկ Սուվարյան-խորհրդի նախագահ,
Շաբդան Տազայեվ-խորհրդի անդամ,
Կոբյուն Աթոյան-խորհրդի անդամ,
Նարեկ Բեգլարյան-խորհրդի անդամ

1.3.2. Բանկի վարչությունը բաղկացած է ութ անդամներից հետևյալ կազմով.
Աշոտ Օսիպյան-վարչության նախագահ, գործադիր տնօրեն,
Դավիթ Զարուբյան-վարչության անդամ, գործադիր տնօրենի առաջին տեղակալ,
Բագրատ Ճգմաչյան -վարչության անդամ, գործադիր տնօրենի տեղակալ,
Կարեն Սարգսյան -վարչության անդամ, գործադիր տնօրենի տեղակալ,
Տիգրան Գալստյան -վարչության անդամ, գլխավոր հաշվապահ,
Սուրեն Կարապետյան -վարչության անդամ, Կորպորատիվ գործառնությունների վարչության պետ,
Զարուհի Մելքոնյան -վարչության անդամ, Միջազգային գործառնությունների և թղթակցային
հաշիվների վարչության պետ,
Կարեն Զակոբյան -վարչության անդամ, Իրավաբանական վարչության պետ

1.3.3. Կանոնադրական կապիտալը

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ-ը հանդիսանում է բաց բաժնետիրական ընկերություն: Բանկի փաստացի համարված կանոնադրական կապիտալը բաղկացած է թվով 1,760,731 հատ 5,000 ԶԶ դրամ անվանական արժեքով հասարակ բաժնետոմսերից: Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ բաժնետերերի քանակը 73 էՖ Բանկի նշանակալից մասնակիցներն են "Ֆլեշ" Սպը-ն և Բարսեղ Բեգլարյանը:

1.3.4. Բանկի ղեկավարության վարձատրությունը

Կատարվում է Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված հաստիքացուցակի հիման վրա: Բանկի ղեկավարությանը պարգևավճարներ չեն վճարվում:

1.3.5. Արտաքին աուդիտ

Ընտրությունը կատարվում է միջոցային եղանակով: Արտաքին աուդիտի վարձատրության չափը որոշվում է Բանկի խորհրդի կողմից:

Ծանոթագրություն 2. Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

2.1. Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՍԿ):

Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով:

2.2. Զափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամփոփագրված կամ պատմական արժեքով:

2.3. Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթն այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

2.4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

2.4.1. Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդ

ԵՎ ՖՀՄՍ 9-ի, և՛ ՀՀՄՍ 39-ի համաձայն՝ տոկոսային եկամուտը հաշվառվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ամորտիզացված արժեքով չափվող բոլոր ֆինանսական գործիքների, իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների համար: ՀՀՄՍ 9-ի համաձայն՝ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող, ինչպես նաև ՀՀՄՍ 39-ի համաձայն՝ մինչև մարման ժամկետը պահվող կամ վաճառքի համար մատչելի դասակարգվող տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների տոկոսային եկամուտը նույնպես հաշվառվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշտությամբ գեղջում է գնահատված ապագա դրամական մուտքերը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ժամկետի կամ անհրաժեշտության դեպքում՝ ավելի կարճ ժամանակահատվածի ընթացքում, մինչև ֆինանսական ակտիվի զուտ հաշվեկշռային արժեք:

Արդյունավետ տոկոսադրույքը (և, հետևաբար, ակտիվի ամորտիզացված արժեքը) հաշվարկվում է՝ հաշվի առնելով ձեռքբերման ցանկացած գեղջ կամ հավելավճար, գանձումներ և ծախսեր, որոնք արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասն են: Բանկը ճանաչում է տոկոսային եկամուտը՝ կիրառելով հատույցադրույքը, որը ներկայացնում է վարկի ակնկալվող գործողության ժամկետի նկատմամբ կայուն հատույցադրույքի լավագույն գնահատումը: Այսպիսով, այն ճանաչում է տարբեր փուլերում գանձվող պոտենցիալ տարբեր տոկոսադրույքների ազդեցությունը և գործիքի կյանքի ընթացքում այլ ազդեցությունները (ներառյալ կանխավճարները, տուգանքները և գանձումները):

Եթե ֆինանսական ակտիվի գծով դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ ակնկալիքները վերանայվում են պարտքային ռիսկից չբխող պատճառներով, ապա հաշվեկշռում ճշգրտումը հաշվառվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի դրական կամ բացասական ճշգրտում տոկոսային եկամտի ավելացմամբ կամ նվազմամբ: Ճշգրտումը հետագայում ամորտիզացվում է տոկոսային և նմանատիպ եկամտի միջոցով շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում:

Տոկոսային եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ

Տոկոսային եկամտի և ծախսերի հաշվարկում արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույք ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվը այլևս արժեզրկված չէ, ապա տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է համախառն հիմունքով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառելով ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամուտը չի հաշվարկվում համախառն հիմունքով, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը բարելավվում է:

Կոմիսիոն և այլ եկամուտներ և ծախսեր

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարչական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան: Ակտիվների կառավարման գծով վճարները ճանաչվում են ծառայությունների մատուցման ժամանակաշրջանում: Նույն սկզբունքն է կիրառվում կարողությունների կառավարման, ֆինանսական պլանավորման և ակտիվների պահպանման ծառայությունների դեպքում, որոնք ենթադրում են ծառայությունների մատուցման երկար ժամկետ:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Խմբի/Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Չուտ առևտրային եկամուտ

Չուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Չուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առջ ու վաճառքից զուտ եկամուտը կամ ծախսը և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում երբ համապատասխան ծառայությունն արդեն մատուցված է:

2.4.2. Արտարժույթ

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ եկամուտ փոխարժեքային տարբերություններից հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված վաճառքի համար մատչելի դրամային արժեթղթերի իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերությունների միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսերը, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնետոմսերը, ընդգրկվում են կապիտալի վաճառքի համար մատչելի ներդրումների գծով վերագնահատման պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առջ ու վաճառքից զուտ եկամուտ տողում:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	2018թ. դեկտեմբերի 31	2019թ. հունիսի 30
• ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	483.75	477.11
• ՀՀ դրամ/1 Եվրո	553.65	543.19

2.4.3. Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույքի չափման ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցիացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք մոտ ապագայում չեն իրացվի:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության "Այլ ծախսեր" հոդվածում:

2.4.4. Ֆինանսական գործիքներ

2.4.5. Ճանաչում և սկզբնական չափում

Բանկն սկզբնապես ճանաչում է վարկերը և փոխատվությունները, ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ստորադաս պարտավորությունները դրանց ստեղծման օրվա դրությամբ: Բոլոր այլ ֆինանսական գործիքները (ներառյալ ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր գնումները և վաճառքները) ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ, որը Բանկի՝ գործիքի պայմանագրային կողմ դառնալու ամսաթիվն է:

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են դրանց ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

2.4.6. Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ- 2018թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտնող քաղաքականություն

Սկզբնական ճանաչման դեպքում ֆինանսական ակտիվը ունի երեք հիմնական դասակարգում՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող (FVOCI) և իրական արժեքով՝ շահույթի և վնասի միջոցով չափվող (FVTPL):

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե միաժամանակ բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝

- ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումն է, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրույթները որոշակի ժամկետներում հանգեցնում են դրամական միջոցների հոսքերի, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով տոկոսագումարների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը և թե՛ ֆինանսական ակտիվի վաճառքը և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրույթները որոշակի ժամկետներում հանգեցնում են դրամական միջոցների հոսքերի, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով տոկոսագումարների վճարումներն են:

Առևտրային նպատակներով չպահվող բաժնային գործիքներում կատարվող ներդրումների սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Բոլոր այլ ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է ամորտիզացված արժեքով կամ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջներին, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը կառաջանար այլ պարագայում:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակում գնահատում է բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանզի այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է բիզնեսի կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Դիտարկվող տեղեկատվությունը ներառում է.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը ու նպատակները և այդ քաղաքականության գործնական կիրառությունը: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունը ուղղված է պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամուտ ստացմանը, տոկոսադրույքների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով,
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը ներկայացվում Բանկի ղեկավարությանը.
- բիզնես մոդելի և դրա շրջանակում պահվող ֆինանսական ակտիվների արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը,
- ինչպես են վարձատրվում ղեկավարները, օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը կախված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքից կամ պայմանագրային հավաքագրված դրամական միջոցների հոսքերից,
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և հետագա վաճառքների վերաբերյալ ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների գծով գործունեության մասին տեղեկատվությունը դիտարկվում է ոչ թե առանձին հիմունքով, այլ որպես ընդհանուր գնահատման մաս, թե ինչպես է Բանկը հասնում ֆինանսական ակտիվները կառավարելու համար սահմանված նպատակին և ինչպես են դրամական հոսքերը ձևավորվում:

Պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրի գնահատում – միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ (SPPI test)

Այս գնահատման նպատակով "մայր գումար" է սահմանվում ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: "Տոկոսը" կազմված է փողի ժամանակային արժեքի և պարտքային ռիսկի փոխհատուցումից, այլ ռիսկերի և ֆինանսական ակտիվի պահպանման հետ կապված ծախսերի փոխհատուցումից (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկ և վարչական ծախսեր), ինչպես նաև շահույթի մարժայից: Գնահատելու համար՝ արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ են, Բանկը հաշվի է առնում գործիքի պայմանագրային պայմանները: Սա ներառում է նաև այն գնահատումը՝ արդյոք ֆինանսական ակտիվը ներառում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է փոխել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետն այնպես, որ ֆինանսական ակտիվը չի բավարարի այդ պայմանը:

Գնահատման ժամանակ Բանկը դիտարկում է.

- պայմանական դեպքեր, որոնք կարող են փոխել դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետը,
- լծակավորման առանձնահատկությունները,
- վաղաժամկետ մարման և երկարաձգման հնարավորությունը,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են որոշակի ակտիվների նկատմամբ Բանկի պահանջը (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի պահանջի իրավունքի ակտիվների պայմանավորվածություններ) և
- առանձնահատկությունները, որոնք փոխում են դրամի ժամանակային արժեքը, օրինակ, տոկոսադրույքների պարբերական վերանայումը:

Վերադասակարգումներ

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն ժամանակաշրջանի, երբ Բանկը փոխում է իր քիզնես մոդելը ֆինանսական ակտիվների կառավարման նպատակով: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում:

Ֆինանսական ակտիվներ- մինչև 2018թ. հունվարի 1-ը գործող քաղաքականություն

Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական ակտիվները հետևյալ դասերից մեկում.

- վարկեր և դեբիտորական պարտքեր,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող,
- վաճառքի համար մատչելի և
- իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող և այս դասի շրջանակում՝ որպես
  - առևտրային նպատակներով պահվող կամ
  - նախորոշված որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական պարտավորությունները որպես ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

2.4.7. Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ այդ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը կամ երբ փոխանցում է պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի ստանալու իրավունքը այնպիսի գործարքով, որով ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները փոխանցվում են կամ երբ չեն փոխանցվում սեփականության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, և դա չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման դեպքում ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված ակտիվի մասի վրա տարածվող հաշվեկշռային արժեքի) և ստացված փոխհատուցման գումարի տարբերությունը (ներառյալ ցանկացած նոր ակտիվ հանած ցանկացած նոր պարտավորություն) և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված ցանկացած կուտակված օգուտը կամ վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

2018 թվականի հունվարի 1-ից իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային բաժնային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված ցանկացած կուտակային օգուտ/վնաս չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում այդ արժեթղթերի ապաճանաչման դեպքում: Մասնակցությունն ապաճանաչման պայմաններին բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում, որն առաջանում է կամ պահպանվում է Բանկի կողմից, ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը գործարքներ է կնքում, որոնց համաձայն՝ փոխանցում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահում է փոխանցված ակտիվների կամ բոլոր, կամ գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, կամ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի՝ որպես փոխառության տրամադրման և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Եթե ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին համանման գնով հետգնման սվոպով, գործարքը հաշվառվում է որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարք, որը նման է վաճառքի և հետգնման գործարքներին, քանի որ Բանկը պահպանում է նմանատիպ ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը չի պահպանում և չի փոխանցում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով այն ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Որոշ գործարքներում Բանկը պահպանում է փոխանցված ֆինանսական ակտիվը վճարի դիմաց սպասարկելու պարտավորությունը: Փոխանցված ակտիվը ապաճանաչվում է, եթե բավարարում է ապաճանաչման չափանիշներին: Ակտիվը կամ պարտավորությունը ճանաչվում են սպասարկման պայմանագրով, եթե սպասարկման վճարը ավելին է (ակտիվ) կամ պակաս (պարտավորություն), քան սպասարկման դիմաց բավարար չափով հատուցումը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը երբ, նրա պայմանագրային պարտավորությունները չեն կատարվում կամ չեղյալ են համարվում, կամ ժամկետը լրանում է:

2.4.8. Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություն

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է՝ արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում: Եթե դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները համարվում են առոչինչ: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվը ապաճանաչվում է, իսկ նոր ֆինանսական ակտիվը ճանաչվում է իրական արժեքով:

2018թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտնող քաղաքականություն

Եթե փոփոխված ակտիվի ամորտիզացված արժեքով դրամական հոսքերը էականորեն չեն տարբերվում, ապա փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման: Այս դեպքում Բանկը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման արդյունքում առաջացած գումարը ճանաչում է որպես փոփոխությունից օգուտ կամ վնաս շահույթում կամ վնասում: Եթե նմանատիպ փոփոխությունը կատարվում է վարկառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով (տես 4.7.6 ծանոթագրություն), ապա օգուտը կամ վնասը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Այլ դեպքերում այն ներկայացվում է որպես տոկոսային եկամուտ:

Մինչև 2018թ. հունվարի 1-ը գործող քաղաքականություն

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվել են փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով և ակտիվը չի ապաճանաչվել, ապա ակտիվի արժեզրկումը չափվում է՝ օգտագործելով մինչև փոփոխությունը կիրառվող տոկոսադրույքը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերջինիս պայմանները փոփոխվել են և փոփոխված պարտավորության դրամական միջոցների հոսքերը, ըստ էության, տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմաններով հիմնավորված նոր ֆինանսական պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

2.4.9. Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվանցվում են և ներկայացվում են զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառման գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն ներկայացնելու այն գտման սկզբունքով կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՍ-ների, կամ մի խումբ համանման գործարքներից բխող օգուտի և վնասի դեպքում, օրինակ՝ Բանկի առևտրային գործունեության ընթացքում:

2.4.10. Արժեզրկում

2018թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտնող քաղաքականություն

Բանկը կանխատեսումների հիման վրա գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները ("ECL") հետևյալ ֆինանսական գործիքների նկատմամբ, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ
- վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր
- վարկերի տրամադրման պարտավորվածություններ
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Բաժնային ֆինանսական գործիքների համար արժեզրկում չի հաշվարկվում:

Բանկը չափում է կորուստների գծով պահուստները ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարի չափով, բացառությամբ ստորև նշված գործիքների, որոնց համար Բանկը պետք է հաշվարկի ֆինանսական գործիքի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը այն գումարի չափով, որը հավասար է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին.

- հաշվետու ամսաթվի դրությամբ դեֆոլտի ցածր ռիսկով պարտքային ներդրումային արժեթղթեր,
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո Եականորեն չի աճել:

Բանկը համարում է, որ պարտքային արժեթղթերը ունեն ցածր պարտքային ռիսկ այն դեպքում, երբ վեջինիս պարտքային ռիսկի վարկանիշը համապատասխանում է համընդհանուր ընդունված "ներդրումային" վարկանիշի սահմանմանը:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստների մի մասն են, որոնք պայմանավորված են հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում տեղի ունեցող դեֆոլտ առաջացնող իրադարձություններով:

Գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստներ են, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում դեֆոլտի բոլոր հնարավոր դեպքերի հետևանքով:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ե՛վ գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները, և՛ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են կա՛մ անհատական, կա՛մ խմբային հիմունքներով՝ կախված ֆինանսական գործիքների հիմքում ընկած պորտֆելի բնույթից:

Բանկը մշակել է քաղաքականություն, որը թույլ է տալիս յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատել՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը Եականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացած գործողության ժամկետի ընթացքում առաջացած դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունը: Վերոնշյալի հիման վրա՝ Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական գործիքները փուլ 1, փուլ 2, փուլ 3 և ձեռքբերված կամ ստեղծման պահին արժեզրկված խմբերում, ինչպես նկարագրված է ստորև՝

- Փուլ 1 - երբ վարկերը ճանաչվում են առաջին անգամ, Բանկը ճանաչում է պահուստը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: Փուլ 1-ում դասակարգված վարկերը նաև

ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 2-ից:

- Փուլ 2 - երբ վարկը ստեղծման պահից ունեցել է պարտքային ռիսկի էական աճ, Բանկը ձևավորում է գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ: Փուլ 2-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 3-ից:
- Փուլ 3 – արժեզրկված վարկեր: Բանկը ձևավորում է գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ:
- Ձեռքբերված կամ ստեղծման պահին արժեզրկված խումբ - ձեռքբերված կամ ստեղծման պահին արժեզրկված ակտիվները սկզբնական ճանաչման պահին արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Ձեռքբերված կամ ստեղծված արժեզրկված ակտիվները հաշվարկվում են իրական արժեքով սկզբնական ճանաչման պահին, իսկ տոկոսային եկամուտը, ըստ էության, ճանաչվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքով: Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են այն չափով, որքանով առկա է ակնկալվող պարտքային կորուստների հետագա փոփոխություն:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները դեֆոլտի հավանականության, դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարի, դեֆոլտի ժամանակ վնասի զեղչված արդյունք են, որոնք սահմանվում են հետևյալ կերպ.

Դեֆոլտի հավանականություն (PD): Այն տվյալ ժամանակահատվածում դեֆոլտի հավանականության գնահատումն է: Դեֆոլտ կարող է տեղի ունենալ գնահատված ժամանակաշրջանի միայն որոշակի ժամանակահատվածում, եթե պարտականությունը նախկինում չի ապաճանաչվել և շարունակում է մնալ պորտֆելում:

Դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումար (EAD): Այն ներկայացնում է դեֆոլտի ապագա ամսաթվի դրությամբ ռիսկի ենթարկված գումարի չափի գնահատումը՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո ռիսկի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսագումարների մարումը՝ անկախ նրանից պայմանագրով նախատեսված է, թե ոչ, պարտավորության սպասվող օգտագոծումը և չկատարված վճարումների հաշվեզրկված տոկոսները:

Վնասը դիֆոլտի ժամանակ (LGD): Այն արտահայտում է վնասի չափը, որը առաջանում է տվյալ ժամանակահատվածում վարկի դիֆոլտային կարգավիճակում: Այն հիմնված է պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն հույս ունի ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից առաջացած դրամական հոսքերը: Որպես կանոն, այն արտահայտվում է որպես դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարի (EAD) նկատմամբ տոկոսով:

Վերանայված ֆինանսական ակտիվներ

Եթե փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները վերանայվում կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով, ապա գնահատվում է ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման անհրաժեշտությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են հետևյալ կերպ.

- եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի պակասորդի հաշվարկում,
- եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես ապաճանաչման պահին գոյություն ունեցող ակտիվի վերջնական դրամական հոսք: Այդ գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդի հաշվարկում, որոնք ակնկալվող ապաճանաչման ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվ զեղչվում են գոյություն ունեցող ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները արժեզրկված են: Ֆինանսական ակտիվները համարվում են արժեզրկված, եթե տեղի են ունենում մեկ կամ ավելի իրադարձություններ, որոնք բացասաբար են անդրադառնում ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վկայություններ են հանդիսանում ստորև նշված իրադարձությունների վերաբերյալ տվյալների առկայությունը.

- Էմիտենտի կամ փոխառուի Էական ֆինանսական դժվարություններ,
- պայմանագրային պայմանների խախտում, օրինակ՝ դեֆոլտ կամ վճարման ուշացում,
- վարկերի կամ փոխատվությունների պայմանների այնպիսի վերանայում, որը Բանկն այլ պայմաններում չէր դիտարկի,
- փոխառուի հավանական սնանկացում կամ այլ ֆինանսական վերակազմավորման հավանականություն,
- ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով արժեթղթերի ակտիվ ֆինանսական շուկայի վերացում,

Փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով վերանայված վարկը սովորաբար դիտարկվում է որպես արժեզրկված, միայն եթե առկա չէ վկայություն, որ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր չստանալու ռիսկը Էականորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման արժեզրկված լինելը գնահատելիս՝ Բանկը հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները.

- վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությամբ,
- եկամտաբերության գնահատումը վարկանիշային գործակալությունների կողմից,
- երկրի կարողությունը մոտք գործել կապիտալ շուկաներ նոր պարտքի թողարկման համար:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես ակտիվների ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքից նվազում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքների (FVOCI) արժեզրկումից կորուստները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ այդ ակտիվների հաարժեքը հավասար է իրենց իրական արժեքին: Այնուամենայնիվ, արժեզրկումից կորուստները բացահայտվում և ճանաչվում են իրական արժեքի ճշգրտման պահուստում,
- վարկային պարտավորվածությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի համար, որպես կանոն, պահուստի տեսքով,
  - Վարկային պարտավորվածության չօգտագործված մասի գծով գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման ժամանակ, Բանկը գնահատում է վարկային պարտավորվածությունների ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում պորտֆելի այն մասը, որը ակտնկալվում է օգտագործելէ Ակնկալվող պարտքային կորուստները հետագայում հիմնվում են դրամական հոսքերի ակնկալվող պակասորդի ներկա արժեքի վրա, եթե վարկը օգտագործվել է: Ակնկալվող դրամական պակասորդները զեղչվում են վարկի ակնկալվող պարտքային կորուստների մոտավոր հաշվարկով:
  - Եթե ֆինանսական գործիքը ունի ինչպես օգտագործված, այնպես էլ չօգտագործված բաղադրիչ և Բանկը հնարավորություն չունի վարկերի տրամադրման պարտավորվածության ակնկալվող

պարտքային կորուստները առանձնացնել օգտագործված բաղադրիչի ակնկալվող պարտքային կորուստներից, ապա Բանկը ներկայացնում է ակնկալվող պարտքային կորուստների համախմբված պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Համախմբված գումարը ներկայացվում է որպես օգտագործված բաղադրիչի ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքից նվազում: Օգտագործված բաղադրիչի համախառն գումարի նկատմամբ արժեզրկումից կորուստների ցանկացած գերազանցում ներկայացվում է պահուստի տեսքով:

- Յուրաքանչյուր երաշխավորության վերաբերյալ Բանկի պարտավորությունը չափվում է սկզբնապես ճանաչված գումարի առավելագույնով՝ հանած շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան և ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը: Կրճատումները գեղջվում են ռիսկով ճշգրտված տոկոսադրույքով, որը ենթակա է բացահայտման: Ֆինանսական երաշխիքային պայմանագրերի հետ կապված ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են պահուստների շրջանակում:

Դուրսգրում

Վարկերը և պարտքային գործիքները դուրս են գրվում (մասնակի կամ ամբողջական), եթե չկան դրանց վերադարձման իրական հեռանկարներ: Դա, որպես կանոն, այն դեպքն է, երբ Բանկը որոշում է, որ պարտապանը չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնք կարող են առաջացնել բավարար դրամական հոսքեր՝ դուրսգրման ենթակա գումարը մարելու համար: Այդ ակտիվի ինչպես ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքը, այնպես էլ արժեզրկման պահուստը (եթե առկա են) ուղղակիորեն դուրս են գրվում: Դուրսգրումը իրենից ներկայացնում է ճանաչման մասնակի կամ ամբողջական դադարեցում: Սակայն դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները դեռևս կարող են ենթարկվել պահանջների կատարման՝ Բանկի պարտքերի հավաքագրման ընթացակարգերի համապատասխան:

Մինչև 2018թ. հունվարի 1-ը գործող քաղաքականություն

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկվում է և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա օբյեկտիվ վկայություն արժեզրկման մասին՝ որպես ակտիվի նախնական ճանաչումից հետո կատարված մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների ("ծախսային իրադարձություններ") արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատորեն չափել:

Արժեզրկումից կորստի օբյեկտիվ վկայության գոյությունը որոշվում է որոշ չափանիշներով, որոնք վկայում են, որ վարկառու կամ վարկառուների խումբն ունեն զգալի ֆինանսական դժվարություններ (օրինակ՝ կապիտալի նորմատիվ, զուտ եկամտի և վաճառքների հարաբերակցություն), առկա են տոկոսագումարների և մայր գումարների վճարման պարտավորությունների, վարկային համաձայնության կամ պայմանների խախտումներ, գրավի արժեքի նվազում, հավանականություն, որ կլինի սնանկացում կամ այլ ֆինանսական վերակազմակերպում և կա տեղեկատվություն ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի չափելի նվազման վերաբերյալ՝ կապված տնտեսական պայմանների փոփոխություններով, որոնք ազդում են վարկառուի և չվճարումների վրա:

Բանկը սկզբից գնահատում է արժեզրկման օբյեկտիվ պայմանների գոյությունը անհատական գնահատման արդյունքում այն ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական են և հետո անհատական կամ խմբային գնահատումների արդյունքում այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն: Անհատական գնահատման արդյունքում արժեզրկման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են պարտքային ռիսկի նմանատիպ բնույթ ունեցող խմբերում՝ խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով: Այն ակտիվները, որոնց գծով անհատական գնահատման արդյունքում ձևավորվել են արժեզրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում:

Երբ առկա է վկայություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վերաբերյալ, արժեզրկման պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով գեղջված դրամական

միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (բացառությամբ վարկի հետ կապված ապագա ծախսերի) ներկա արժեքի միջև տարբերություն: Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկման պահուստի միջոցով, արժեզրկումից ծախսը արտացոլվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Եթե վարկը կամ միջև մարման ժամկետը պահվող ներդրումն ունի փոփոխական տոկոսադրույք, ցանկացած արժեզրկումից ծախս չափելու համար գեղչման դրույքը պայմանագրով որոշված ընթացիկ արդյունավետ տոկոսադրույքն է: Բանկը կարող է արժեզրկումը չափել գործիքի իրական արժեքի հիման վրա՝ օգտագործելով տեսանելի շուկայական գինը:

Ապահովված ֆինանսական ակտիվների դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքը ներառում է գրավների իրացումից փոխհատուցվող գումարները, հանած գրավի ձեռքբերման և իրացման ծախսերը, անկախ նրանից, թե գրավը կփոխանցվի Բանկին, թե ոչ:

Արժեզրկման խմբային գնահատման նպատակով, ֆինանսական ակտիվները խմբավորվում են Բանկի ներքին վարկային դասակարգման հիման վրա, որը հաշվի է առնում պարտքային ռիսկի բնութագրիչները, ինչպես՝ ակտիվի տեսակը, արդյունաբերական ոլորտը, աշխարհագրական դիրքը, գրավի տեսակը, ժամկետանց կարգավիճակը և այլ կապակցված գործոններ:

Ֆինանսական ակտիվների ապագա դրամական միջոցների հոսքերը, որոնց արժեզրկումը խմբային է գնահատված, որոշվում են խմբում գտնվող ակտիվների պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի և նմանատիպ ակտիվների պատմական ծախսերի պրակտիկայի հիման վրա: Վերջինս ճշգրտվում է ընթացիկ տեսանելի տեղեկատվությամբ, որպեսզի արտացոլվեն ներկա պայմանները, որոնք չեն ազդել այն ժամանակահատվածում, որի վրա հիմնված է պատմական ծախսերի պրակտիկան, և պատմական ժամանակաշրջանում ներկայում գոյություն չունեցող պայմանների հետևանքները չեզոքացնելու նպատակով:

Ակտիվների խմբերի ապագա դրամական միջոցների հոսքերում փոփոխությունների գնահատականը պետք է արտացոլի և համապատասխան լինի դրանց հետ կապված տեսանելի տվյալների ժամանակաշրջանից ժամանակաշրջան փոփոխությունների հետ (օրինակ՝ փոփոխություններ գործազրկության դրույքներում, գույքի գնի, վճարումների կարգավիճակի կամ խմբում կորուստների հավանականությունը մատնանշող այլ գործոնների և կորուստների ծավալների մեջ): Ապագա դրամական միջոցների հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող մեթոդոլոգիան և վարկածները պարբերաբար վերանայվում են Բանկի կողմից՝ կորուստների իրական և գնահատված արժեքների միջև տարբերությունները նվազեցնելու համար:

Վարկերը համապատասխան պահուստների հետ միասին դուրս են գրվում, եթե ապագայում չկա վարկը հավաքագրելու իրատեսական հեռանկար, և երբ բոլոր գրավներն օգտագործվել են կամ փոխանցվել Բանկին: Եթե հաջորդող տարում, գնահատված արժեզրկման ծախսը ավելանում կամ նվազում է արժեզրկման ճանաչումից հետո կատարված իրադարձությունների պատճառով, նախկինում ճանաչված արժեզրկման ծախսը ավելացվում կամ նվազեցվում է պահուստի գումարը ճշտելով: Եթե ապագա դուրսգրումը հետագայում վերականգնվում է, ապա վերականգնված գումարը կրեդիտագրվում է պահուստի հաշվին:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման պահուստները ֆինանսական հաշվետվություններում ձևավորվել են գոյություն ունեցող տնտեսական պայմանների հիման վրա: Բանկը չի կարող կանխատեսել՝ ինչպես Հայաստանում կարող են փոխվել տնտեսական պայմանները, և ինչ ազդեցություն կարող են ունենալ այդ փոփոխությունները ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման պահուստների ճշտության վրա հետագա ժամանակաշրջաններում:

Վերանայված վարկեր

Որտեղ հնարավոր է, Բանկը փորձում է վերանայել վարկերը, քան բռնագանձել գրավը: Սա կարող է հանգեցնել վճարումների երկարաձգումների և վարկի մարման նոր պայմանների մասին համաձայնության: Երբ վարկի պայմանները վերանայված են, վարկն այլևս չի համարվում ժամկետանց: Ղեկավարությունը շարունակաբար վերանայում է վերանայված պայմաններով վարկերը, համոզվելու համար, որ բոլոր համաձայնությունները պահպանված են և որ ապագա վճարումները կկատարվեն:

Վարկերը շարունակում են մնալ արժեզրկման անհատական կամ խմբային գնահատման առարկա՝ օգտագործելով վարկի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Երբ վաճառքի համար մատչելի ակտիվն արժեզրկվում է, ապա նրա արժեքի (նվազեցված մարումների և ամորտիզացիայի գումարներով) և ընթացիկ իրական արժեքի տարբերությունը, բացառությամբ նախկինում շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեզրկումից գումարների, սեփական կապիտալից վերաձևակերպվում է շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի դասակարգված կապիտալ գործիքների արժեզրկումից կորուստների հակադարձումը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի ճանաչվում, այլ հաշվառվում է կապիտալի առանձին բաժնում, որպես՝ այլ համապարփակ եկամուտ: Վաճառքի համար մատչելի պարտքային գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձումը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, եթե ակտիվի իրական արժեքի բարձրացումը օբյեկտիվորեն կարելի է համարել հետագա իրադարձությունների արդյունք, որոնք կատարվել են կորուստը ֆինանսական արդյունքներով ճանաչելուց հետո:

2.4.11. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, այդ թվում, բարձր իրացվելի ներդրումները, որոնց մարման ժամկետը ձեռք բերման օրից 90 օր է, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկի կարճ ժամանակամիջոցում հեշտությամբ և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

2.4.12. Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա:

Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ եկամուտ հոդվածում՝ այլ եկամուտներում կամ ծախսերում:

2.4.13. Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնության բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

2.4.14. Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորություններ

Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորությունները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով, կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ: Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են, ապա հետագայում չափվում իրական արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ շահույթում

կամ վնասում ճանաչված գործարքային ծախսերով: Իրական արժեքի բոլոր փոփոխությունները ճանաչվում են որպես շահույթում կամ վնասում զուտ առևտրային եկամտի մի մաս:

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, ֆորվարդներ, սվոպեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների նախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն:

2.4.15. Վարկեր և փոխատվություններ

Վարկերը և փոխատվությունները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

2.4.16. Ներդրումային արժեթղթեր

2018թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտնող քաղաքականություն

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներդրումային արժեթղթերը ներառում են,

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով. դրանք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած ուղղակի գործարքների ծախսերը, իսկ հետագայում՝ դրանց ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:
- պարտքային և բաժնային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով կամ նախորոշվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, իսկ իրական արժեքի փոփոխությունները անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր և
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային ներդրումային արժեթղթեր:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով օգուտը և վնասը ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ներքոհիշյալ դեպքերի, երբ ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, նույն ձևով, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների դեպքում.

- տոկոսային եկամուտ՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառմամբ,

- ակնկալվող պարտքային կորուստներ և վերադարձ
- արտարժույթի փոխարկումից օգուտ և վնաս

Երբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեքը ապաճանաչվում է, նախկինում ակնկալվող պարտքային կորուստներում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ վնասը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթում կամ վնասում:

Բանկը կարող է ոչ առևտրային նպատակներով պահվող բաժնային գործիքներում որոշ ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները ներկայացնել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Այսպիսի ընտրություն կայացվում է սկզբնական ճանաչման ժամանակ անհատական սկզբունքով և անշրջելի է:

Այսպիսի բաժնային գործիքների գծով օգուտ և վնասը երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում, իսկ արժեքը կամ չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, եթե դրանք հստակ չեն հանդիսանում ներդրումների մի մասի վերադարձ, որի դեպքում նրանք ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտը և վնասը ներդրումների օտարման դեպքում փոխանցվում են չբաշխված շահույթ:

Մինչև 2018թ. հունվարի 1-ը գործող քաղաքականություն

Ներդրումային արժեթղթերը սկզբնապես չափվել են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի գծով ուղղակի ծախսերը՝ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի դեպքում և հետագայում, դասակարգումից կախված, հաշվարկվել են որպես կամ մինչև մարման ժամկետը պահվող, իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, կամ վաճառքի համար մատչելի:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ

Ֆիքսված մարման ժամկետով ներդրումները դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը: Եթե Բանկի կողմից իրականացվում է մարման ժամկետին ոչ մոտ ակտիվների էական գումարի վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամփոփագացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեքը կամ փոփոխությունները:

Վաճառքի համար մատչելի ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ակտիվները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքների, փոխարժեքների կամ բաժնետոմսերի գների փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով, ընդ որում օգուտներն ու վնասները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ներառված կուտակված շահույթ կամ վնասը վերադասակարգվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսները ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են այն ժամանակ, երբ Բանկը իրավունք է ձեռքբերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Կարգավորվող ֆինանսական շուկաներում ակտիվորեն վաճառվող ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը որոշվում է հաշվետու ամսաթվին բորսայի փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գների միջոցով: Ակտիվ շուկա չունեցող գործիքների իրական արժեքը որոշվում է գնահատման մոդելների միջոցով: Նման մոդելները ներառում են վերջին շուկայական անկախ գործառնությունները, էականորեն չտարբերվող ակտիվների շուկայական գներին հղում կատարելը, զեղչված դրամական հոսքերի

վերլուծությունը: Հակառակ դեպքում՝ ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով արժեքը կոմիսիոնների:

իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող

Բանկը որոշ ներդրումային արժեթղթեր նախանշում է որպես իրական արժեքով չափվող՝ իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչելով շահույթում կամ վնասում:

2.4.17. Ռեպո և հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները ("ռեպո") դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես "Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր" և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշիռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը ("հակադարձ ռեպո") չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվեն երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը գրանցվում է որպես առևտրային պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

2.4.18. Որպես գրավ տրված և ստացված արժեթղթեր

Արժեթղթերով գործարքները հիմնականում ապահովվում են արժեթղթերով կամ կանխիկ դրամով: Արժեթղթերի փոխանցումը մյուս կողմին արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, միայն եթե փոխանցվում են նաև ռիսկերը և օգուտները կապված սեփականության իրավունքի փոխանցման հետ: Վճարված կամ որպես գրավ ստացված կանխիկը գրանցվում է որպես ակտիվ կամ պարտավորություն:

Ձեռքբերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում մինչև դրանց օտարումը երրորդ կողմին, որի դեպքում նշված արժեթղթերի վերադարձման գծով պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով որպես առևտրական նպատակներով պարտավորություն, իսկ գնման և վաճառքի տարբերությունը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության "Չուտ առևտրային եկամուտ" հոդվածում:

2.4.19. Վարձակալություն

Ֆինանսական վարձակալություն՝ Բանկը որպես վարձակալ

Ֆինանսական վարձակալությունը, որը արտացոլում է Բանկի սեփական ակտիվներին բնորոշ բոլոր իրավունքներն ու պարտավորությունները, ճանաչվում է որպես ակտիվ և պարտավորություն այն գումարով, որը վարձակալության սկզբում հավասար է վարձակալված գույքի իրական արժեքին կամ վարձակալական նվազագույն վճարների ներկա արժեքով, եթե վերջինս ավելի ցածր է: Վարձակալական նվազագույն վճարների ներկա արժեքը որոշելիս օգտագործվում է վարձակալության պայմանագրով նախատեսվող տոկոսադրույքը, եթե այն հնարավոր է որոշել, հակառակ դեպքում՝ վարձակալին մատչելի

վարկերի տոկոսադրույքը: Վարձակալության հետ կապված սկզբնական ուղղակի ծախսերը ներառվում են ակտիվի արժեքում: Վարձակալական նվազագույն վճարները ճանաչվում են վարձակալության ընթացքում՝ նվազեցնելով չմարված պարտավորությունը: Ֆինանսական ծախսը բաշխվում է վարձակալության ժամկետի ընթացքում ըստ ժամանակաշրջանների այնպես, որ ապահովի ամփոփոխ պարբերական դրույք վարձակալության շրջանակներում պարտավորության մնացորդի նկատմամբ:

Ֆինանսական վարձակալություն՝ Բանկը որպես վարձատու

Ֆինանսական վարձակալության սկզբում Բանկը ֆինանսական վարձակալությամբ տրամադրած ակտիվները հաշվառում է ներդրումների զուտ գումարով: Այս գործառնությունները ներկայացվում են որպես հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվություններ: Ֆինանսական եկամուտը ճանաչվում է վարձակալության ընթացքում այնպես, որ ապահովի անփոփոխ պարբերական դրույք վարձակալության շրջանակներում չմարված զուտ ներդրումների նկատմամբ: Սկզբնական ուղղակի ծախսերը ներառվում են ստացվելիք գումարների սկզբնական ճանաչման ժամանակ:

Երբ վարձակալման պայմանագրերի դադարեցման արդյունքում Բանկի տիրապետության տակ է անցնում գրավի առարկան, այդ ակտիվները չափվում են իրացման զուտ արժեքի և պատմական ամփոփագացված արժեքների նվազագույնով:

Գործառնական վարձակալություն - Բանկը որպես վարձակալ

Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ծախսերում:

Գործառնական վարձակալություն - Բանկը որպես վարձատու

Գործառնական վարձակալությանը ենթակա ակտիվները Բանկի կողմից ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում են դրանց բնույթի համապատասխան: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես այլ եկամուտ շահույթում կամ վնասում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են այլ գործառնական եկամուտներում: Վարձատուի կողմից վարձակալական գործարքը իրականացնելու նպատակով վարձակալին խրախուսելու հետ կապված ընդհանուր ծախսումները ճանաչվում են որպես վարձակալությունից եկամուտի նվազեցում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում: Գործառնական վարձակալությունից եկամուտներ վաստակելու նպատակով կատարված սկզբնական ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքում այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք կատարվում են:

2.4.20. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Բանկի շենքը ներկայացված է իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքն ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Հոդը հաշվառվում է սկզբնական արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ և, հետևաբար, չի ամփոփագացվում:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	30	3.3
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	1-5	20-100
Տրանսպորտային միջոցներ	8	20
Այլ հիմնական միջոցներ	1-8	20-100

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են իրենց մնացորդային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի Բանկ: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

Հողը և շինությունները վերագնահատվում են կանոնավոր կերպով մոտավորապես 3-5 տարի հետո: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից: Այն դեպքում, երբ նշանակալի շեղում կա վերագնահատված ակտիվների իրական արժեքի և նրանց մնացորդային արժեքների միջև, ապա անցկացվում է հետագա վերագնահատում:

2.4.21. Գուղվիլ

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռքբերված գուղվիլը սկզբնապես ճանաչվում է որպես փոխանցված հատուցման և ձեռքբերված որոշելի զուտ ակտիվների և ստանձնած պարտավորությունների տարբերություն:

Դուստր ընկերությունների ձեռքբերման ժամանակ առաջացող գուղվիլը ճանաչվում է գուղվիլի և ոչ նյութական ակտիվների կազմում: Սկզբնական ճանաչումից հետո գուղվիլը հաշվառվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները:

Գուղվիլը գնահատվում է արժեզրկման տեսանկյունից յուրաքանչյուր տարի կամ ավելի հաճախ, եթե ինչ-որ իրադարձություններ կամ հանգամանքների փոփոխություններ վկայում են հաշվեկշռային արժեքի արժեզրկման մասին:

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռքբերված գուղվիլը արժեզրկման տեսանկյունից գնահատելու նպատակով ձեռքբերման ամսաթվից սկսած բաշխվում է խմբի դրամաստեղծ միավորների կամ դրամաստեղծ միավորների խմբերի միջև, որոնք ակնկալվում է, որ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում կստանան օգուտներ՝ անկախ այն բանից, թե ձեռքբերված կազմակերպության այլ ակտիվներն ու պարտականությունները վերագրվում են

այդ դրամաստեղծ միավորների կամ դրամաստեղծ միավորների խմբերին, թե՛ ոչ: Յուրաքանչյուր դրամաստեղծ միավոր կամ դրամաստեղծ միավորների խումբ, որին վերաբերում է գուղվիլը, պետք է

- իրենից ներկայացնի ներքին կառավարման նպատակով գուղվիլի վերլուծության տեսանկյունից խմբի կազմում առավել ցածր մակարդակի վարչական միավոր
- մինչ միավորումը չգերազանցի գործառնական սեզմենտի սահմանումը համաձայն ՖՀՄՍ 8 "Գործառնական սեզմենտներ" ստանդարտի:

Գուղվիլի արժեզրկումը գնահատվում է դրամաստեղծ միավորների (կամ դրամաստեղծ միավորների խմբի) փոխհատուցվող արժեքի հիման վրա: Արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են, եթե դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է դրա փոխհատուցվող արժեքը: Գուղվիլի արժեզրկումից կորուստները հետագայում չեն հակադարձվում:

2.4.22. Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և այլն:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները չեն ամորտիզացվում, սակայն յուրաքանչյուր տարի գնահատվում են արժեզրկման առումով՝ անհատապես կամ առանձին դրամաստեղծ միավորի համար: Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները յուրաքանչյուր տարի հսկվում են հիմնավորելու համար նրանց հաշվառման շարունակականությունը նշված դասում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ: (Համակարգչային ծրագրերի մշակման գծով ծախսերը (օրինակ դիզայն և նոր կամ նորացված ծրագրի թեսթավորում) ճանաչվում են որպես ոչ նյութական ակտիվներ, երբ Բանկը կարողանում է ցուցադրել ոչ նյութական ակտիվի ստեղծման տեխնիկական հնարավորությունն այնպես, որ այն հնարավոր լինի վաճառքի կամ օգտագործման, իր մտադրությունը ստեղծելու ոչ նյութական ակտիվ և այն օգտագործելու կամ վաճառելու, իր ունակությունը օգտագործելու կամ վաճառելու ոչ նյութական ակտիվը, այն, թե ինչպես է ոչ նյութական ակտիվը ստեղծելու հնարավոր տնտեսական օգուտներ, աշխատանքներն ավարտելու բավարար միջոցների առկայություն և դրանց հստակ գնահատում: Ծրագրային ապահովման գծով այլ ծախսերը ճանաչվում են դրանց ծագման պահին:)

2.4.23. Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ

Ոչ ընթացիկ ակտիվները դասակարգվում են վաճառքի համար պահվող, երբ հաշվեկշռային արժեքը ենթակա է փոխհատուցման ոչ թե դրանց հետագա շահագործման, այլ վաճառքի միջոցով: Դրանց վաճառքը ենթադրվում է իրականացնել վաճառքի համար պահվող դասակարգումից հետո մեկ տարվա ընթացքում:

Վաճառքի համար պահվող դասակարգված ոչ ընթացիկ ակտիվները ճանաչվում են հաշվեկշռային արժեքի կամ իրական արժեքի՝ հանած վաճառքի ծախսերը, նվազագույնով: Եթե վերջինս ավելի փոքր է, քան հաշվեկշռային արժեքը, ապա ճանաչվում է արժեզրկումից կորուստ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Իրական արժեքի՝ հանած վաճառքի ծախսերը, հետագա ցանկացած աճ ճանաչվում է միայն տվյալ ակտիվի նախկինում արժեզրկված գումարների չափով:

2.4.24. Բռնագանձված ակտիվներ

Բանկի քաղաքականությունն է սահմանել՝ արդյոք բռնագանձված ակտիվը կարող է լավագույնս օգտագործվել իր ներքին գործառնությունների համար, թե պետք է վաճառվի: Ներքին գործառնությունների համար օգտագործման ենթակա ակտիվները փոխանցվում են իրենց համապատասխան ակտիվների դաս սկզբնական ապահովված ակտիվի բռնագանձված կամ հաշվեկշռային արժեքի նվազագույնով: Ակտիվները, որոնց համար վաճառքն ավելի լավ տարբերակ է ճանաչվում, ըստ Բանկի քաղաքականության՝ փոխանցվում են վաճառքի համար մատչելի ակտիվների դաս՝ իրենց իրական արժեքով (ֆինանսական ակտիվների դեպքում), իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվների դեպքում՝ իրական արժեքով՝ հանած բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ վաճառքից ծախսերը:

Որոշ դեպքերում, ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

2.4.25. Ներգրաված միջոցներ

Ներգրաված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրաված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

2.4.26. Ֆինանսական երաշխիքներ և վարկային պարտավորվածություններ

Ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերը այն պայմանագրերն են, որոնք պահանջում են, որ երաշխիքը տրամադրողը փոխհատուցի երաշխիքը ստացողին կոնկրետ պարտապանի կողմից պարտքային գործիքի ժամկետներին համաձայն վճարումները ժամանակին չկատարելու պատճառով վերջինիս կողմից կրած վնասների դիմաց: Վարկային պարտավորվածությունները նախապես որոշված պայմաններով և ժամկետներով վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններն են:

Ֆինանսական երաշխիքները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկեր տրամադրելու պարտավորվածությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով, իսկ սկզբնական իրական արժեքը ամորտիզացվում է երաշխիքի կամ պարտավորվածության գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում: Հետագայում նրանք չափվում են հետևյալ կերպ.

- 2018թ. հունվարի 1-ից՝ ամորտիզացված գումարից և կորուստների գծով պահուստների գումարից առավելագույնով,
- մինչև 2018թ. հունվարի 1-ը՝ ամորտիզացված գումարի և պայմանագրերից բխող հնարավոր վճարների ներկա արժեքի առավելագույնով,

Ֆինանսական երաշխիքների և վարկային պարտավորվածությունների գծով առաջացած պարտավորությունները ներառվում են պահուստներում:

2.4.27. Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

2.4.28. Սեփական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելավճար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ նվազեցվում է Էմիսիոն եկամուտից:

Չբաշխված շահույթ

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ

Հիմնական միջոցների վերագնահատման աճը օգտագործվում է գրանցելու համար հիմնական միջոցների իրական արժեքի աճը և նվազումը այն չափի, որ նման նվազումը վերաբերում է նույն ակտիվի աճին, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում:

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների վերագնահատման պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները:

Սեզմենտների ներկայացում

ՖՀՄՍ 8-ի համաձայն՝ Բանկի գործառնությունները առանձնացված չեն գործառնական սեզմենտներից և ամբողջական բիզնես միավոր են: Բանկի գործառնությունների վերաբերյալ որոշումներ կայացնող գլխավոր մարմինը որոշումներ է կայացնում համատեղ արդյունքների հիման վրա, և ոչ մի օպերացիոն սեզմենտ չի հանվում ընդհանուր գործառնություններից: Բանկի ակտիվները հիմնականում կենտրոնացած են Հայաստանի Հանրապետության տարածքում: Բանկի եկամուտը բխում է հայկական աղբյուրներից:

Կամ

Գործառնական սեզմենտը հանդիսանում է Բանկի/Խմբի բիզնես գործառնությունների բաղկացուցիչ մասը, որոնցից այն կարող է վաստակել եկամուտ և կատարել ծախսեր, ներառյալ Բանկի այլ որևէ բաղկացուցիչ մասի հետ կապված գործառնություններից եկամուտներն ու ծախսերը: Գործառնական սեզմենտները որոշելիս Բանկի ղեկավարությունը տարանջատում է Բանկի այն կոմպոնենտները, որոնք ներառված են ծառայությունների մատուցման մեջ (բիզնես սեզմենտ) և որի համար առկա է ֆինանսական տեղեկատվություն: Բոլոր գործառնական սեզմենտների գործառնական արդյունքները պարբերաբար վերանայվում են Խմբի գլխավոր գործադիր տնօրենի կողմից՝ սեզմենտին միջոցներ հատկացնելու որոշում կայացնելու համար և գնահատելու դրա կատարումը: Այս ֆինանսական հաշվետվությունների շրջանակներում Բանկի/Խմբի աշխարհագրական սեզմենտները ներկայացված են

հիմնվելով գործընկերների գտնվելու վայրի վրա՝ հիմնվելով ավելի շուտ տնտեսական ռիսկի, քան իրավաբանական ռիսկի վրա:

2.4.29. Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման տեխնիկան: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում որքան հնարավոր է հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կարող է հասանելի լինել անհատական գործարքների դեպքում:

Ներդրումային արժեթղթերի դասակարգում

Բանկի ներդրումային արժեթղթերը ներառում են ՀՀ ԿԲ, պետական և ոչ պետական պարտատոմսերը, ոչ պետական բաժնետոմսերը: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը դասակարգում է արժեթղթերը որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող ֆինանսական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներ և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ, որոնց իրական արժեքի ճշգրտումն իրականացվում է կապիտալում:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը դատողության արդյունք է՝ հիմնված նման ակտիվի հետ կապված փորձի վրա: Ապագա տնտեսական օգուտները մարմնավորվում են ակտիվներում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Այնուամենայնիվ, այնպիսի գործոնները, ինչպիսիք են գործառնական, տեխնիկական կամ առևտրային մաշվածությունները, հաճախ հանգեցնում են ակտիվի տնտեսական օգուտների նվազեցմանը: Ղեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում Բանկը կանխատեսում է ստանալ օգուտներ: Մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատման համար հաշվի են առնվում հետևյալ հիմնական գործոններն. ակտիվների կանխատեսվող օգտագործումը, գործառնական գործոններից և պահպանման ծրագրից կախված՝ մաշվածությունը և շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող տեխնիկական և առևտրային մաշվածությունը:

Ածանցյալ գործիքներ

Ակտիվ շուկայում չհաշվառվող ֆինանսական ածանցյալ գործիքների իրական արժեքները սահմանվում են գնահատման մեթոդների կիրառմամբ: Ածանցյալ գործիքների գնահատումը ներառվում է մեկ արժույթային տոկոսադրույքի սվոպի, բազմարժույթային տոկոսադրույքի սվոպի գործարքներում և փոխարժեքի ֆորվարդային պայմանագրերում: Այս գործարքների իրական արժեքը սահմանվում է որպես հաստատուն դեբիտորական պարտքերի և լողացող պարտավորության ներկա արժեքների միջև տարբերություն կամ հակառակը: Լողացող պարտավորության ներկա արժեքը սահմանվում է ըստ գրոյական արժեկտրոնային կորից ստացված գեղչային գործոնների: Եթե գնահատման մեթոդները կիրառվում են իրական արժեքը սահմանելու համար, դրանք հաստատվում կամ պարբերաբար վերլուծության են ենթարկվում որակավորված մասնագետների կողմից՝ անկախ առաջացման պայմաններից: Այնքանով, որքանով գործնականում հնարավոր է, մոդելները կիրառում են միայն դիտարկելի տվյալները, այնուամենայնիվ, այնպիսի ոլորտներում, ինչպիսին պարտքային ռիսկն է (ինչպես սեփականատիրոջ, այնպես էլ պայմանագրային գործընկերոջ), փոփոխականությունները և կոռելյացիաները պահանջում են Ղեկավարության գնահատականը: Այս ապագա դրամական միջոցներից ցանկացածի գերազնահատումը և թերազնահատումը կարող է պահանջել այս ածանցյալների հաշվեկշռային արժեքների Էական ճշգրտում:

Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ և ընդհատված գործառնություններ

Համապատասխան ՖՀՄՍ 5-ի "Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ և ընդհատված գործառնություններ", որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգված ոչ ընթացիկ ակտիվները պետք է չափվեն հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, նվազագույնով: Բանկն օգտվել է անկախ գնահատողի ծառայություններից այդ ակտիվների արժեքի որոշման համար:

Կապակցված կողմերի հետ գործառնություններ

Բանկն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործառնություններ կապակցված կողմերի հետ: Նշված գործառնությունները հիմնականում իրականացվում են շուկայական պայմաններով: Գործող շուկայի բացակայության դեպքում Բանկը կատարում է դատողություններ գործառնությունների շուկայական կամ ոչ շուկայական բնույթի վերաբերյալ: Դատողությունները հիմնվում են այլ հաճախորդների հետ նմանատիպ գործառնությունների, ինչպես նաև արդյունավետ դրույքների վերլուծությունների վրա:

Վարկերի և այլ փոխատվությունների արժեզրկում

Բանկը գնահատում է խնդրահարույց վարկերը և փոխատվությունները յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի համար՝ պարզելու համար, թե արդյոք առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ հայտանիշներ: Մասնավորապես, ղեկավարության դատողությունն անհրաժեշտ է ապագա դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և պարբերականությունը գնահատելու համար, երբ անհրաժեշտ է պահանջվող պահուստի չափը որոշել: Նման գնահատումները հիմնված են որոշ գործոնների շուրջ ենթադրությունների վրա և ներկա արդյունքները կարող են տարբեր լինել՝ հանգեցնելով պահուստում հետագա փոփոխությունների:

Նշանակալի վարկերի և փոխատվությունների համար անհատական ստեղծված հատուկ պահուստներից բացի, Բանկը նաև ստեղծում է արժեզրկման խմբային պահուստներ, այն ռիսկերի գծով, որոնք չնայած որ անհատապես չեն գնահատվել, սակայն պարունակում են չվճարման ավելի մեծ ռիսկ, քան սկզբնապես որոշվել էր: Սա հաշվի է առնում այնպիսի գործոնների ազդեցությունը, ինչպիսիք են վատթարացումը երկրի ռիսկում, արդյունաբերության մեջ և տեխնոլոգիական հնացումը, ինչպես նաև բացահայտված կառուցվածքային թերությունները կամ դրամական միջոցների հոսքերի նվազումները:

**Ծանոթագրություն 3 Չուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ**

	01.01.2019- 30.06.2019	01.01.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Տոկոսային եկամուտ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	202,200	152,059	270,241
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերից և փոխառություններից	5,987,915	6,145,585	12,203,029
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	1,297,115	1,192,613	2,449,849
Տոկոսային եկամուտ "Ռեպո" պայմանագրերից	324,875	389,619	863,282
Այլ տոկոսային եկամուտ	17,587	47,910	74,544
Ընդամենը	7,829,692	7,927,786	15,860,945

Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր

	01.01.2019- 30.06.2019	01.01.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված ավանդների և վարկերի դիմաց	2,962,066	2,577,411	5,497,343
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	1,198,591	1,279,787	2,450,738
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	394,816	380,263	781,436
Տոկոսային ծախսեր "Ռեպո" պայմանագրերի դիմաց	83,492	71,814	131,058
Այլ տոկոսային ծախսեր	55,171	37,727	47,624
Ընդամենը	4,694,136	4,347,002	8,908,199

Չուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	3,135,556	3,580,784	6,952,746

**Ծանոթագրություն 4 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով
եկամուտներ և ծախսեր
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով
եկամուտներ**

	01.01.2019- 30.06.2019	01.01.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Դրամարկղային գործառնություններից	62,800	63,463	136,045
Հաշվարկային ծառայություններից	370,895	322,710.00	695,740
Երաշխիքներից, հոծարագերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	6,215	10,912.00	19,811
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	159,309	83,836.00	209,664
Վճարային քարտերի սպասարկումից	280,019	208,548.00	488,324
Լոմբարդային վարկերի տրամադրումից եկամուտ			
Այլ կոմիսիոն վճարներ	-	-	-
Ընդամենը	879,238	689,469	1,549,584

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր

	01.01.2019- 30.06.2019	01.01.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	75,950	45,056	103,879
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	209,575	285,242	643,724
Երաշխիքներից, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	2,039	7,470	9,996
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	23,412	11,853	28,412
Այլ կոմիսիոն վճարներ	17,922	14,332	32,465
Ընդամենը	328,898	363,953	818,476

Ստացված գույք կոմիսիոն և այլ վճարներ	550,340	325,516	731,108

	01.01.2019- 30.06.2019	01.01.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Եկամուտ շահաբաժիններից	-	-	1,358
Ընդամենը	-	-	1,358

Ծանոթագրություն 5 Չուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ներդրումներ

	01.01.2019- 30.06.2019	01.01.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ներդրումների առջ ու վաճառքից գույք եկամուտ, այդ թվում՝	-	6,000	6,000
՝բաժնետոմսերից	-	-	-
պարտքային արժեթղթերից	-	-	-
աճանցյալներից	-	6,000	6,000
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից գույք եկամուտ	8,637	(200,623)	(308,030)
՝բաժնետոմսերից	-	-	-
պարտքային արժեթղթերից	-	-	-
աճանցյալներից	8,637	(200,623)	(308,030)
Ընդամենը	8,637	(194,623)	(302,030)

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումներից գույք եկամուտ

	01.01.2019- 30.06.2019	01.01.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների առջ ու վաճառքից գույք եկամուտ, այդ թվում՝	9,252	25,057	25,820
բաժնետոմսերից	-	-	-
պարտքային արժեթղթերից	9,252	25,057	25,820
աճանցյալներից	-	-	-

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	39,355	158,349	247,413
բաժնետոմսերից	-	-	-
պարտքային արժեթղթերից	39,355	158,349	247,413
ածանցյալներից	-	-	-
Ընդամենը	48,607	183,406	273,233

Արտարժույթային գործառնություններից

	01.01.2019- 30.06.2019	01.01.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	443,504	513,396	1,054,122
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(10,750)	157,337	212,984
Ընդամենը	432,754	670,733	1,267,106

Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներից և հուշադրամներից

	01.01.2019- 30.06.2019	01.01.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	28,073	80,531	209,623
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	44	(33,507)	(74,484)
Ընդամենը	28,117	47,024	135,139

Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	518,115	706,540	1,373,448

Ծանոթագրություն 6 "Այլ գործառնական եկամուտներ"

Այլ գործառնական եկամուտ

	01.01.2019- 30.06.2019	01.01.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	243,876	223,286	428,909
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ	(328)	17,809	17,955
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	(105,558)	(25,668)	(61,213)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից զուտ եկամուտներ	-	-	-
Այլ եկամուտներ	61,811	65,496	131,988
Ընդամենը	199,801	280,923	517,639

Ծանոթագրություն 7 "Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ"

Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով	01.01.2019- 30.06.2019	01.01.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Սկզբնական մնացորդ	55,916	-	-
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	47,160	6,704	96,049
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(34,281)	-	(137,897)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	12,879	6,704	(41,848)
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ		-	
Պահուստի օգտագործում	(67,502)	-	97,764
Վերջնական մնացորդ	1,293	6,704	55,916

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով	01.01.2019- 30.06.2019	01.01.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Սկզբնական մնացորդ	58,688	25,273	25,273
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	66,761	290,416	770,669
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(64,195)	(185,494)	(690,493)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	2,566	104,922	80,176
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	-
Պահուստի օգտագործում	22,829	-	(46,761)
Վերջնական մնացորդ	84,083	130,195	58,688

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառվելությունների գծով	01.01.2019- 30.06.2019	01.01.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Սկզբնական մնացորդ	2,567,190	2,037,077	2,037,077
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	1,759,874	2,428,512	4,339,004
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(1,997,954)	(3,056,019)	(4,784,522)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(238,080)	(627,507)	(445,518)
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	225,378	568,794	888,717
Պահուստի օգտագործում	(222,376)	8,922	86,914
Վերջնական մնացորդ	2,332,112	1,987,286	2,567,190

Ներդրումների գծով	01.01.2019- 30.06.2019	01.01.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Սկզբնական մնացորդ	(22,695)	-	-
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	43,899	219,017	22,695
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ		-	-
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	43,899	219,017	22,695
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-		-
Պահուստի օգտագործում	(21,204)	-	(22,695)
Վերջնական մնացորդ	-	219,017	-

Այլ ակտիվների գծով	01.01.2019- 30.06.2019	01.01.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Սկզբնական մնացորդ	32,622	24,144	24,144
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	906,953	669,883	1,478,791
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(908,710)	(691,290)	(1,493,117)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(1,757)	(21,407)	(14,326)
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	471	8,594	-
Պահուստի օգտագործում	37,639		22,804
Վերջնական մնացորդ	68,975	11,331	32,622

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով	01.01.2019- 30.06.2019	01.01.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Սկզբնական մնացորդ	16,136	-	-
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	227,870	29,270	520,174
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(222,474)	-	(512,136)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	5,396	29,270	8,038
Նախկինում հաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-	-
Պահուստի օգտագործում	(1)	-	8,098
Վերջնական մնացորդ	21,531	29,270	16,136

Ընդամենը զուտ մասսանումներ պահուստներին	(175,097)	(289,001)	(390,783)

Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվություններում և ծանոթագրություններում բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների, ինչպես նաև հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների գծով ընդհանուր պահուստները մասամբ են ճանաչվել:

Ծանոթագրություն 8 Ընդհանուր վարչական ծախսեր

	01.01.2019- 30.06.2019	01.01.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	1,696,239	1,607,787	3,435,524
Ծախսեր սոցիալական ապահովության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	-	-	17
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	3,728	2,985	5,125
Գործուղման ծախսեր	19,351	24,002	52,567
Ապահովագրության ծախսեր	12,775	9,485	20,911
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	117,338	110,189	209,631
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	189,242	187,639	365,954
Առևտրային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	6,444	9,712	25,418
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	55,871	54,572	114,993
Տրանսպորտային ծախսեր	11,957	16,429	36,282
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	125,349	108,077	237,476
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	35,573	34,199	69,282
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	4,341	4,440	7,348
Այլ վարչական ծախսեր	28,288	248,641	540,100
Ընդամենը	2,306,496	2,418,157	5,120,628

* 2019թ. երկրորդ եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 930 և մեկ աշխատողին բաժնիկնող միջին ամսեկան աշխատավարձը՝ 287.04 հազ.դրամ:

* 2018թ. չորրորդ եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 924 և մեկ աշխատողին բաժնիկնող միջին ամսեկան աշխատավարձը՝ 296.62 հազ.դրամ:

Ծանոթագրություն 9 Այլ գործառնական ծախսեր

	01.01.2019- 30.06.2019	01.01.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	-	-	13,363
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	67,660	47,867	103,211
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	28,601	74,819	129,725
Ֆակտորինգի գծով ծախսեր	-	10,304	10,304
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	471,366	775,012	3,158,415
Կորուստներ նյութական ակտիվների արժեզրկոխմից	-	-	-
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	58,355	87,273	70,667
Այլ ծախսեր*	83,402	79,468	172,681
Ընդամենը	709,384	1,074,743	3,658,366

**Ծանոթագրություն 10 Վերահսկվող միավորումներում ներդրումներից
զուտ շահույթ/ վնաս**

	01.01.2019- 30.06.2019	01.01.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Անոցիացված կազմակերպություններում ներդրումներից	-	-	-
Համատեղ վերահսկվող միավորներում ներդրումներից	-	-	-
Դուստր բանկերում ներդրումներից	-	-	-
Այլ դուստր ընկերություններում ներդրումներից	-	-	-
Ընդամենը	-	-	-

**Ծանոթագրություն 11 Շահութահարկի գծով
ծախս**

	01.01.2019- 30.06.2019	01.01.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	140,000	320,000	738,373
Տվյալ ժամանակաշրջանում ճանաչված՝ նախորդ ժամանակաշրջանների ընթացիկ հարկի ճշգրտումները		-	-
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	74,348	2,378	(65,089)
Ընդամենը	214,348	322,378	673,284

	01.01.2019- 30.06.2019	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01.01.2018- 31.12.2018	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	1,563,029	-	1,188,088	-
Շահութահարկ՝ դրույքաչափով	312,606	20	237,618	20
Հարկման նպատակով եկամուտների և ծախսերի ճշգրտումներ ոչ ժամանակավոր տարբերությունների գծով	-	-	-	-
Զհարկվող եկամուտներ	-	-	-	-
Չսվագեցվող ծախսեր	(2,141)	-	(27,700)	-
Նախորդ տարվա հաշվարկված հարկային ծախսի ճշտում	-	-	-	-
Շահութահարկի գծով ծախս	(96,117)	-	463,366	-
Ընդամենը	214,348	-	673,284	-

	Մնացորդը 31.12.2018թ. դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	Մնացորդը 30.06.2019թ. դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	308,545	(108,243)	20,991	221,293
Շահութա/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող արժեթղթերի գծով	-	-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերի գծով	-	-	20,991	20,991
Հիմնական միջոցների գծով	21,772	(21,772)	-	-
Այլ ակտիվների գծով	125,894	31,328	-	157,222
Ստեղծված պահուստների գծով	-	-	-	-
Այլ պարտավորությունների գծով	160,879	(117,799)	-	43,080
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	166,641	132,992	(132,971)	166,662
Շահութա/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող արժեթղթերի գծով	-	-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերի գծով	132,971	-	(132,971)	-
Հիմնական միջոցների գծով	-	-	-	-
Այլ ակտիվների գծով	33,670	128,685	-	162,355
Այլ պարտավորությունների գծով	-	4,307	-	4,307
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	141,904	(241,235)	153,962	54,631

Ծանոթագրություն 12 Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ

	01.01.2019- 30.06.2019	01.01.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	1,348,681	1,527,317	514,804
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	-	-	-
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	1,348,681	1,527,317	514,804
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,760,731	1,760,731	1,760,731
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	0.77	0.87	0.29

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող համապարփակ ֆինանսական արդյունք	01.01.2019- 30.06.2019	01.01.2018- 30.06.2018	01.01.2018- 31.12.2018
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	1,233,482	1,052,298	182,445
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	-	-	-
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	1,233,482	1,052,298	182,445
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,760,731	1,760,731	1,760,731
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող համապարփակ ֆինանսական արդյունք	0.70	0.60	0.10

Ծանոթագրություն 13

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	30.06.2019	31.12.2018
Կանխիկ դրամական միջոցներ	6,870,283	7,844,922
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	1,031,392	577,857
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում*	14,940,879	25,305,465
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում**	521,000	942,500
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Դրամական միջոցների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(1,293)	(1,394)
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	23,362,261	34,669,350

*30.06.19թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշվի մնացորդը ներառում է Բանկի կողմից ներգրավված միջոցների դիմաց պարտադիր պահուստավորման ենթակա գումարը, որը կազմում է 11 000 351 հազ.ՀՀ դրամ:

*31.12.18թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշվի մնացորդը ներառում է Բանկի կողմից ներգրավված միջոցների դիմաց պարտադիր պահուստավորման ենթակա գումարը, որը կազմում է 9 873 750 հազ.ՀՀ դրամ:

**30.06.19թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցները հանդիսանում են Արքա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ և կազմում են 521 000 հազ.ՀՀ դրամ:

**31.12.18թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցները հանդիսանում են Արքա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ և կազմում են 942 500 հազ.ՀՀ դրամ:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում/վերջում

	01.01.2019	30.06.2019	01.01.2018	31.12.2018
Կանխիկ դրամական միջոցներ	7,844,922	6,870,283	6,137,212	7,844,922
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	577,490	1,031,392	1,476,652	577,857
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	25,305,465	14,940,879	29,647,732	25,305,465
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	-	-
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	942,500	521,000	620,000	942,500
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ բանկերում	9	9	9	9
Թղթակցային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	4,906,616	864,804	782,821	4,906,616
Դրամական միջոցների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(2,470)	(1,293)	-	(1,394)
Ընդամենը	39,577,002	24,228,367	38,664,426	39,577,369

Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ծուլակտորներ և հուշադրամներ

	30.06.2019	31.12.2018
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ծուլակտորներ	-	-
Հուշադրամներ	-	-
Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 14 Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	30.06.2019	31.12.2018
ՀՀ բանկերում	9	9
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում	374,364	4,371,403
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	490,441	535,213
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	864,814	4,906,625
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ	-	-
ՀՀ ԿԲ-ում	-	-
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
ՀՀ բանկերում	8,069,763	9,065,037
- վարկեր և ավանդներ	2,958,081	2,031,745
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	5,029,405	6,886,673
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ*	82,277	146,619
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում	65,975	-
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-

- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ*	65,975	-
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	-	-
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	5,486	11,359
Ընդամենը	8,141,224	9,076,396
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(27,084)	(54,522)
Չուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	8,978,954	13,928,499

Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում	8,494,687	6,747,534
- վարկեր և ավանդներ	3,254,666	2,556,290
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	5,235,094	4,170,639
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	4,927	20,605
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում	265,423	272,083
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	265,423	272,083
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում	435,082	424,411
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
այլ*	435,082	424,411
Հաշվեգրված տոկոսներ	15,333	13,561
Չուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	9,210,525	7,457,589
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(56,999)	(58,688)
Չուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	9,153,526	7,398,901
Չուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	18,132,480	21,327,400

*30.06.19թ. դրությամբ այլ պահանջներ ՀՀ բանկերի նկատմամբ տողում արտացոլվել են բանկումատներով կատարված գործարքների գծով այլ բանկերից ստացվելիք 82 277 հազ.ՀՀ դրամ:

**31.12.18թ. դրությամբ այլ պահանջներ ՀՀ բանկերի նկատմամբ տողում արտացոլվել են բանկումատներով կատարված գործարքների գծով այլ բանկերից ստացվելիք 146 986 հազ.ՀՀ դրամ:

**30.06.19թ. դրությամբ դեպոնացված Է Ֆինանսական կազմակերպությունում 77 441 հազ.ՀՀ դրամ (162.3 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Մաստեր քարտ, 187 981 հազ.ՀՀ դրամ (394.0 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Վիզա քարտ համակարգով գործարքներ իրականացնելու համար, Ինտերակտիվ Բրոկերս ՍՊԸ-ում 62 351 հազ.ՀՀ դրամ (130.7 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար և 30 192 հազ.ՀՀ դրամ (55.6 հազ. ԵՎՐՈ) գումար հաճախորդների համար արժեթղթեր ձեռք բերելու համար:

**31.12.18թ. դրությամբ դեպոնացված Է Ֆինանսական կազմակերպությունում 78 060 հազ.ՀՀ դրամ (161.4 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Մաստեր քարտ, 190 598 հազ.ՀՀ դրամ (394.0 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Վիզա քարտ համակարգով գործարքներ իրականացնելու համար, Ինտերակտիվ Բրոկերս ՍՊԸ-ում 7 661 հազ.ՀՀ դրամ (15.9 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար և 5 830 հազ.ՀՀ դրամ (10.5 հազ ԵՎՐՈ) գումար հաճախորդների համար արժեթղթեր ձեռք բերելու համար:

Ծանոթագրություն 16

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխատվություններ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխատվություններ	30.06.2019	31.12.2018
Վարկեր,այդ թվում՝	105,375,838	100,009,528
ՀՀ Կառավարությանը	2,556,955	2,992,238
տեղական ինքնակառավարման մարմիններին	-	-
հիպոթեքային	17,997,695	17,344,004
Օվերդրաֆտ	4,530,680	7,798,178
Վարկային քարտեր	16,287,409	13,699,617
Ֆակտորինգ	65,032	43,490
Ֆինանսական լիզինգ	244,056	282,939
Հետգնման պայմանագրեր	91,038	105,702
Ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
Այլ	-	-
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ և ստացվելիք վճարներ	626,924	606,124
Ընդամենը վարկեր	127,220,977	122,545,578
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(2,332,112)	(2,567,190)
Ընդամենը գուտ վարկեր	124,888,865	119,978,388

30.06.19թ. դրությամբ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված, ինչպես նաև Բանկի և վերջիններիս հետ համատեղ ծրագրերի միջոցներով տեղաբաշխվել է 53 963 828 հազ. ՀՀ դրամ գումարի 1 714 հատ վարկ:

31.12.18թ. դրությամբ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված, ինչպես նաև Բանկի և վերջիններիս հետ համատեղ ծրագրերի միջոցներով տեղաբաշխվել է 50 226 331 հազ. ՀՀ դրամ գումարի 1 969 հատ վարկ:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրամադրված վարկերի և փոխառվածությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	30.06.2019		31.12.2018	
	գումար	վարկառուների քանակ	գումար	վարկառուների քանակ
Բանկեր	2,958,081	4	9,252,978	10
Ֆինանսական կազմակերպություններ	3,254,666	99	6,392,369	71
Պետական ձեռնարկություններ	2,564,991	26	3,612,014	12
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	66,546,009	1,246	66,601,347	1,182
խոշոր ձեռնարկություններ	20,904,253	147	17,809,745	117
փոքր և միջին ձեռնարկություններ*	45,641,756	1,099	48,791,603	1,065
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	48,442,947	35,276	42,806,806	31,034
սպառողական վարկեր	10,680,178	22,081	8,881,493	19,513
հիփոթեքային վարկեր	17,997,695	1,367	17,344,004	1,335
վարկային քարտեր	16,256,406	9,754	13,679,921	8,369
այլ վարկեր	3,508,668	2,074	2,901,388	1,817
Անհատ ձեռնարկատերեր	9,040,106	1,038	8,919,287	1,037
Հաշվեգրված տոկոսներ	636,761	-	631,044	-
Ընդամենը	133,443,561	37,689	138,215,845	33,346
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառվածությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(2,403,257)	-	(2,567,190)	-
Ընդամենը գուտ վարկեր	131,040,304	37,689	135,648,655	33,346

30.06.2019թ. դրությամբ բանկի խոշոր փոխառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի և պայմանական պարտավորությունների ընդհանուր գումարը կազմել է 34 900 305 հազ դրամ, որը կազմել է վարկային և պայմանական պարտավորությունների պորտֆելի 24.67%-ը և նորմատիվային կապիտալի 102.53%-ը:

31.12.2018թ. դրությամբ բանկի խոշոր փոխառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի և պայմանական պարտավորությունների ընդհանուր գումարը կազմել է 35 247 078 հազ դրամ, որը կազմել է վարկային և պայմանական պարտավորությունների պորտֆելի 25.78%-ը և նորմատիվային կապիտալի 100.94%-ը:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկերի և փոխառվածությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների	30.06.2019	Տոկոսային հարաբերությունը	31.12.2018	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	12,574,771	9.93	17,008,701	13.95
Գյուղատնտեսություն	3,665,587	2.90	3,029,524	2.48
Շինարարություն	10,328,520	8.16	9,977,691	8.18
Տրանսպորտ և կապ	4,073,003	3.22	3,928,767	3.22
Առևտուր	26,384,790	20.84	23,810,725	19.53
Սպառողական	26,821,033	21.19	22,498,642	18.45
Հիփոթեքային վարկեր	17,997,695	14.22	17,344,004	14.22
Սպասարկման ոլորտ	12,296,206	9.71	10,352,296	8.49
Այլ	12,452,448	9.84	13,989,104	11.47
Հաշվեգրված տոկոսներ	626,924	-	606,124	-
Ընդամենը	127,220,977	100.00	122,545,578	100.00

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը	30.06.2019	Տոկոսային հարաբերությունը	31.12.2018	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	126,443,294	99.88	121,811,375	99.89
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	45,712	0.04	34,582	0.03
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	105,047	0.08	93,497	0.08
Հաշվեգրված տոկոսներ	626,924	-	606,124	-
Ընդամենը	127,220,977	100.00	122,545,578	100.00

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության	30.06.2019	31.12.2018
Անշարժ գույք	91,839,258	81,889,506
Շարժական գույք	1,189,951	870,975
Շրջանառու միջոցներ	293,047	373,265
Կազմակերպությունների և ֆիզիկական անձանց երաշխիքներ	8,419,445	10,469,617
Թանկարժեք զարդեր, ոսկու ջարդոն	8,968,817	7,722,014
Դրամական հոսքեր	12,241,095	16,015,140
Դրամական միջոցներ	297,668	209,561
Արժեթղթեր	2,819,919	3,353,243
Այլ	1,151,777	1,642,257
Ընդամենը վարկեր	127,220,977	122,545,578

Ծանոթագրություն 17

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցովչափվող ֆինանսական ակտիվներ

Պետական արժեթղթեր	30.06.2019	31.12.2018
ՀՀ Պետական պարտատոմսեր	25,159,420	26,215,993
- գանձապետական պարտատոմսեր	25,159,420	26,215,993
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում	-	-
- գանձապետական պարտատոմսեր	-	-
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
ԲԲ+(Բա1) և ցածր վարկանիշ ունեցող,ինչպես նաև վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում	-	-
- գանձապետական պարտատոմսեր	-	-
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
Պետական արժեթղթերի գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	-	-
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	25,159,420	26,215,993

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	30.06.2019		31.12.2018	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից "Գ -" և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի	9,329,574	85,780	6,715,768	85,780
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	9,329,574	-	6,715,768	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	85,780	-	85,780
- այլ	-	-	-	-
Պետական արժեթղթերի գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	-	-	-	-
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	9,329,574	85,780	6,715,768	85,780

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	30.06.2019		31.12.2018	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	291,354	-	341,870	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	291,354	-	341,870	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի	-	1,342	-	1,342
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	1,342	-	1,342
- այլ	-	-	-	-
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	-	-	-	-
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	348,654	1,342	341,870	1,342

Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր վերագնահատում	-	-
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր	34,867,470	33,360,753

Ներդրումներ այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում 30.06.19թ. դրությամբ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը Ֆիազ. դրամ	Բաժնեմասը %
"ԱՐՄԵՆԻԱՆ ԲԱՐԴ" ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	30.12.16.թ.	60,715	6.25
"ԱԶՈԱ ԶՐԵԴԻՏ ՈՒՓՈՐԹԻՆԳ" ՓԲԸ	տեղեկատվական ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	30.12.16.թ.	25,065	4.69
"ՍՎԻՖԹ" համակարգ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Բելգիա	30.12.16.թ.	1,342	0.0
Ընդամենը				87,122	

Ներդրումներ այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում 31.12.18թ. դրությամբ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը Ֆիազ. դրամ	Բաժնեմասը %
"ԱՐՄԵՆԻԱՆ ԲԱՐԴ" ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	30.12.16.թ.	60,715	6.25
"ԱԶՈԱ ԶՐԵԴԻՏ ՈՒՓՈՐԹԻՆԳ" ՓԲԸ	տեղեկատվական ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	30.12.16.թ.	25,065	4.69
"ՍՎԻՖԹ" համակարգ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Բելգիա	30.12.16.թ.	1,342	0.0
Ընդամենը				87,122	

2018թ. և 2019թ. երկրորդ եռամսյակում մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները բացակայում են:

2018թ. և 2019թ. երկրորդ եռամսյակում ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում չեն կատարվել:

Ծանոթագրություն 20 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հոդվածի անվանումը	Շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Տնտեսական գույք	Փոխադր ա-միջոցներ	Վարձ. գույքի բարելավումներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Հաշվեկշռային արժեք							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	4,290,762	2,797,409	1,587,000	150,602	345,301	1,197,278	10,368,352
Սկզբնական մնացորդի ճշգրտում							
Ավելացում	14,698	322,292	82,604	22,890	77,946	115,706	636,136
Օտարում	-	(8,699)	(41,644)	-	(13,973)	-	(64,316)
Վերադասակարգում	-	-	-	-	-	-	-
Դուրսգրում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	4,305,460	3,111,002	1,627,960	173,492	409,274	1,312,984	10,940,172
Մնացորդի ճշգրտում		96	(161)	-	(2,784)	8,967	6,118
Ավելացում	-	164,443	92,500	-	15,175	-	272,118
Օտարում	-	(26,822)	(1,774)	(19,650)	(7,226)	-	(55,472)
Վերադասակարգում							-
Դուրսգրում	-	(1,245)	(13,776)	-	(14,764)	-	(29,785)
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	4,305,460	3,247,474	1,704,749	153,842	399,675	1,321,951	11,133,151
Կուտակված մաշվածություն							-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	686,234	2,051,445	1,191,750	127,036	194,927	427,328	4,678,720
Մնացորդի ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	-
Ավելացում	119,133	248,881	141,288	15,976	16,236	106,037	647,551
Օտարում	-	(8,699)	(39,499)	-	(5,795)	-	(53,993)
Դուրսգրում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	805,367	2,291,627	1,293,539	143,012	205,368	533,365	5,272,278
Մնացորդի ճշգրտում	-	386	(384)	-	-	(1,810)	(1,808)
Ավելացում	29,933	125,590	48,545	3,248	7,593	57,677	272,586
Օտարում	-	(26,822)	(1,774)	(19,650)	(7,226)	-	(55,472)
Դուրսգրում	29,906	(1,245)	(13,776)	-	(9,398)	-	5,487
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	865,206	2,389,536	1,326,150	126,610	196,337	589,232	5,493,071
Զուտ հաշվեկշռային արժեք							
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	3,440,254	857,938	378,599	27,232	203,338	732,719	5,640,080
Նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	3,500,093	819,375	334,421	30,480	203,906	779,619	5,667,894

Կապիտալ ներդրումներ բանկի հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում	30.06.2019	31.12.2018
Կապիտալ ներդրումներ բանկի հիմնական միջոցներում	4,907,361	4,888,275
Կապիտալ ներդրումներ բանկի ոչ նյութական ակտիվներում	732,719	779,619
Ընդամենը	5,640,080	5,667,894

2019թ. երկրորդ եռամսյակի ընթացքում շահագործումից դուրս 2 718 հազ.դրամի հիմնական միջոց և ոչ նյութական ակտիվ հանձնվել է շահագործման:

2018թ. ընթացքում շահագործումից դուրս 111 671 հազ.դրամի հիմնական միջոց և ոչ նյութական ակտիվ հանձնվել է շահագործման:

Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ

	30.06.2019	31.12.2018
Բնագանձված գրավ	1,860,389	2,314,940
Շահագործումից հանված հիմնական միջոցներ	-	-
Ընդամենը	1,860,389	2,314,940

Ծանոթագրություն 21 Այլ ակտիվներ

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	30.06.2019	31.12.2018
Ստացվելիք շահաբաժիններ	-	-
Հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	-	-
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	499,540	1,057,810
Ընդամենը	499,540	1,057,810
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(68,975)	(31,361)
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գուտ գումարներ	430,565	1,026,449

Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	30.06.2019	31.12.2018
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	25,017	18,077
Դեբիտորական պարտքեր մատակարարների գծով	28,185	30,347
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	3,944	8,334
Կանխավճարներ մատակարարներին	611,513	483,843
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	288,549	182,479
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	-	-
Ընդամենը	957,208	723,080
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	-	(1,261)
Ընդամենը դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	957,208	721,819

Այլ ակտիվներ	30.06.2019	31.12.2018
Պահեստ	41,063	54,049
Բնագանձված գրավ և վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	-	-
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	21,865	21,019
Այլ ակտիվներ	992,992	531,917
Ընդամենը	1,055,920	606,985
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	-	-
Ընդամենը	1,055,920	606,985

Օգտագործման իրավունքով ստացված հիմնական միջոցներ

	30.06.2019	31.12.2018
Օգտագործման իրավունքով ստացված հիմնական միջոցներ	1,427,041	-
Օգտագործման իրավունքով ստացված հիմնական միջոցների կուտակված մաշվածություն	(171,149)	-
Ընդամենը	1,255,892	-

Ընդամենը այլ ակտիվներ	3,699,585	2,355,253

	30.06.2019	31.12.2018
Գուդվիլ	4,404,337	4,404,337
Գուդվիլի ամորտիզացիա	(3,391,735)	(3,391,735)
Ընդամենը գուդվիլ	1,012,602	1,012,602

Ծանոթագրություն 22

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	30.06.2019	31.12.2018
ՀՀ կենտրոնական բանկ	5,488	3,314
ՀՀ բանկերի	187	188
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	5,675	3,502
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ		
ՀՀ կենտրոնական բանկ	668,556	5,150,054
-վարկեր	668,556	1,150,056
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	3,999,998
ՀՀ բանկեր	-	-
-վարկեր և ավանդներ	-	-
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-սվոպ պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր	1,266,963	1,069,970
-վարկեր և ավանդներ	1,266,963	1,064,339
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	5,631
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր և վարկանիշ չունեցող բանկեր	-	-
-վարկեր և ավանդներ	-	-
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	12,150	11,993
Ընդամենը	1,947,669	6,232,017
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
-ընթացիկ հաշիվներ	2,207,224	1,154,499
-վարկեր և ավանդներ	78,285,589	84,589,784
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	132,764	110,739
-հաշվեգրված տոկոսներ	1,518,085	1,544,288
Ընդամենը	82,143,662	87,399,310
Ընդամենը պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	84,097,006	93,634,829

30.06.2019թ. դրությամբ միջազգային ծրագրերով ներգրավվել է 66 177 700 հազ ԶՅ դրամ չափով վարկ:
 31.12.2018թ. դրությամբ միջազգային ծրագրերով ներգրավվել է 72 793 974 հազ ԶՅ դրամ չափով վարկ:

Ծանոթագրություն 23

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

	30.06.2019	31.12.2018
ԶՅ կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	377,711	235,280
-ժամկետային ավանդներ	-	-
-վարկեր	296,630	521,521
-այլ	76	76
-հաշվեգրված տոկոսներ	5,070	9,324
Ընդամենը	679,487	766,201
ԶՅ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	19,894,647	22,715,848
-ժամկետային ավանդներ	1,443,484	1,553,647
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	657,645	299,325
-հաշվեգրված տոկոսներ	72,585	51,841
Ընդամենը	22,068,361	24,620,661
Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	206,999	272,804
-ժամկետային ավանդներ	-	-
-այլ	38	39
-հաշվեգրված տոկոսներ	62	46
Ընդամենը	207,099	272,889
ԶՅ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	2,263,675	1,262,876
-ժամկետային ավանդներ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	24,992	12,859
-հաշվեգրված տոկոսներ	43	29
Ընդամենը	2,288,710	1,275,764
Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	-	-
-այլ	-	-
Ընդամենը	-	-
ԶՅ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	14,854,512	14,504,306
-ցպահանջ ավանդներ	46,845	50,345
-ժամկետային ավանդներ	29,455,795	28,458,171
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-ժամկետային փոխառություն	1,956,142	1,983,368.0
-այլ	290,785	227,789
-հաշվեգրված տոկոսներ	363,561	304,974
Ընդամենը	46,967,640	45,528,953
Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	1,456,756	1,429,192

-ցպահանջ ավանդներ	23,856	57,941
-ժամկետային ավանդներ	3,364,356	3,194,595
-այլ	48,748	49,426
-հաշվեգրված տոկոսներ	30,839	20,694
Ընդամենը	4,924,555	4,751,848
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդներին կատմամբ	77,135,852	77,216,316

30.06.2019թ. դրությամբ վարկերի ապահովման միջոց հանդիսացել են 2 138 123 հազ. ՀՀ դրամին համարժեք դրամական միջոցներ:

31.12.2018թ. դրությամբ վարկերի ապահովման միջոց հանդիսացել են 1 855 359 հազ. ՀՀ դրամին համարժեք դրամական միջոցներ:

Բանկի ավանդատուների թվաքանակը

	30.06.2019	31.12.2018
ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձինք, հիմնարկներ	23	28
Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձինք, հիմնարկներ	1	1
ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերեր	-	-
Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերեր	-	-
ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք	4,665	4,551
Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք	86	81
Ընդամենը	4,774	4,661

Ծանոթագրություն 24

Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր

	30.06.2019	31.12.2018
Բանկի կողմից թողարկված ավանդային սերտիֆիկատներ	-	-
Բանկի կողմից թողարկված առանց տոկոսի արժեթղթեր	-	-
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	13,034,147	13,126,250
Բանկի կողմից թողարկված արտոնյալ բաժնետոմսեր	-	-
Թողարկված այլ արժեթղթեր	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	118,001	127,743
Ընդամենը	13,152,148	13,253,993

03.06.19թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 51 ամիս ժամկետայնությամբ 5.5 % եկամտաբերությամբ 3 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 120 000 հատ սովորական պարտատոմս:

23.07.18թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 36 ամիս ժամկետայնությամբ 9.5 % եկամտաբերությամբ 1 000 000 000 ՀՀ դրամ ընդհանուր արժեքով 40 000 հատ սովորական պարտատոմս:

11.06.18թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 52 ամիս ժամկետայնությամբ 5.25 % եկամտաբերությամբ 8 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 200 000 հատ սովորական պարտատոմս:

22.01.18թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 52 ամիս ժամկետայնությամբ 5.25 % եկամտաբերությամբ 8 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 200 000 հատ սովորական պարտատոմս:

04.12.17թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 24 ամիս ժամկետայնությամբ 5.75 % եկամտաբերությամբ 1 000 000 ՀՀ դրամ ընդհանուր արժեքով 40 000 հատ սովորական պարտատոմս:

04.12.17թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 52 ամիս ժամկետայնությամբ 5.75 % եկամտաբերությամբ 5 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 200 000 հատ սովորական պարտատոմս:

02.10.17թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 52 ամիս ժամկետայնությամբ 5.5 % եկամտաբերությամբ 5 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 200 000 հատ սովորական պարտատոմս:

28.10.16թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 36 ամիս ժամկետայնությամբ 6.5 % եկամտաբերությամբ 1 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 40 000 հատ սովորական պարտատոմս:

17.06.16թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 36 ամիս ժամկետայնությամբ 7 % եկամտաբերությամբ 1 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 40 000 հատ սովորական պարտատոմս:

Ծանոթագրություն 25

Շահութա/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող պարտավորություն

	30.06.2019	31.12.2018
Շահութա/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող գործիքներ`	-	-
-ֆյուչերս	-	-
-ֆորվարդ	-	-
-օպցիոն	-	-
-սվոպ	-	-
-այլ	-	-
Չեջավորման ածանցյալ գործիքներ	-	-
Այլ	-	-
Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 26 Վճարվելիք գումարներ

	30.06.2019	31.12.2018
Շահաբաժիններ	3,474	3,474
Հավատարմագրային կառավարման պայմանագրերի գծով	-	-
Ավանդների ապահովագրության գծով	27,257	31,148
Ընդամենը	30,731	34,622

Ծանոթագրություն

Հետաձգված հարկային պարտավորություն

Հետաձգված հարկային պարտավորություն	30.06.2019	31.12.2018
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	166,662	166,641
Հետաձգված հարկային ակտիվ	221,293	308,545
Ընդամենը	(54,631)	(141,904)

Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն

Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն	30.06.2019	31.12.2018
Կրեդիտորական պարտքեր շահութահարկի գծով	166,847	769,663
Կանխավճարներ շահութահարկի գծով	292,594	530,867
Ընդամենը	(125,747)	238,796

Ծանոթագրություն 27
Այլ պարտավորություններ

Այլ պարտավորություններ	30.06.2019	31.12.2018
Հաշվարկային պարտավորություններ չեկերով և այլ վճարային փաստաթղթերով	119	120
Հաշվարկային պարտավորություններ ակրեդիտիվների գծով	82,301	29,938
Այլ հաշվարկների գծով	1,171	6,373
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով		
-շահութահարկի գծով	-	238,796
-ԱԱՀ-ի գծով	12,018	12,126
-այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	107,691	184,818
-սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով	5,714	7,315
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	831,706	781,055
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	258,697	322,183
Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համալրման գծով	-	-
Այլ անձանց վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ	1,292,744	-
Այլ պարտավորություններ	154,915	194,750
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	2,747,076	1,777,474

Ծանոթագրություն 28
Կանոնադրական կապիտալ

	30.06.2019	31.12.2018
Սովորական բաժնետոմսեր	8,803,655	8,803,655
Բաժնետոմսերի քանակը	1,760,731	1,760,731
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	5000 դրամ	5000 դրամ
Արտոնյալ բաժնետոմսեր	-	-
Բաժնետոմսերի քանակը	-	-
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	-	-
Բաժնեմասեր, փայեր	-	-
Բանկի կողմից ետ գնված բաժնետոմսերի գնման գումարը	-	-
Ետ գնված բաժնետոմսերի քանակը	-	-
Ընդամենը	8,803,655	8,803,655

Բանկի կողմից արտոնյալ բաժնետոմսեր չեն թողարկվել, և սեփական բաժնետոմսերի ետգնում չի կատարվել:

30.06.2019թ.

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
"Ֆլեշ" ՍՊԸ	6,402,640	72.73%	վառելիքի ներմուծում, մեծածախ և մանրածախ առևտուր
Բեգլարյան Բարսեղ Գերասիմի	1,991,940	22.62%	
Ռուհալ Իմպուլս Զիմնադրամ II Ս.Ա. ՍԻԿԱՎ-ՍԻՖ	377,660	4.29%	միջազգային ֆինանսական գործունեություն

31.12.2018թ.

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
"Ֆլեշ" ՍՊԸ	6,402,640	72.73%	վառելիքի ներմուծում, մեծածախ և մանրածախ առևտուր
Բեգլարյան Բարսեղ Գերասիմի	1,614,095	18.33%	
Ռուհալ Իմպուլս Զիմնադրամ II Ս.Ա. ՍԻԿԱՎ-ՍԻՖ	755,315	8.58%	միջազգային ֆինանսական գործունեություն

Կանոնադրական կապիտալի ավելացում (դրամական միջոցներով)	30.06.2019	31.12.2018
Սովորական բաժնետոմսեր	-	-
Բաժնետոմսերի քանակը	-	-
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	5000 դրամ	5000 դրամ

2018թ. և 2019թ. երկրորդ եռամսյակում կանոնադրական կապիտալի նվազում հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի հաշվին չի կատարվել:

Ծանոթագրություն 29 Սեփական կապիտալի այլ տարրեր

	30.06.2019	31.12.2018
Էմիսիոն եկամուտ	8,031,745	8,031,745
Ընդամենը	8,031,745	8,031,745

Ծանոթագրություն 30

Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ այլ պարտավորություններ

Պահուստներ	30.06.2019	31.12.2018
- գլխավոր պահուստ	3,500,000	3,500,000
- վերագնահատման պահուստներ	-	-
- այլ պահուստներ	753,724	658,105
Ընդամենը	4,253,724	4,158,105

Ծանոթագրություն 30.1. Բանկի իրավական պարտավորությունները

30.06.2019թ. դրությամբ Բանկը իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և իր իրավական պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չի առաջացել:

Ծանոթագրություն 30.2 Բանկի հարկային պարտավորությունները

30.06.2019թ. դրությամբ Բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չի առաջացել:

Ծանոթագրություն 30.3 Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ

	30.06.2019	31.12.2018
Չօգտագործված վարկային գծեր	11,482,001	11,124,842
Տրամադրված երաշխիքներ	2,642,956	3,022,042
Տրամադրված ակրեդիտիվներ	82,301	29,938
Ընդամենը	14,207,258	14,176,822
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	21,531	-
Ընդամենը	14,185,727	14,176,822

Ծանոթագրություն 30.4 Զբաղիված շահույթ (վնաս)

Զբաղիված շահույթ	30.06.2019	31.12.2018
- ընթացիկ տարվա	1,348,681	514,804
- նախորդ տարվա	13,917,745	13,402,941
Ընդամենը	15,266,426	13,917,745

Ծանոթագրություն 31

Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Բանկի հետ կապված անձինք են համարվում բանկի ղեկավարները, բանկի բաժնետերերը և "Բանկերի և բանկային գործունեության մասին" ՀՀ օրենքով սահմանված՝ նրանց հետ կապված անձինք:

Բանկի հետ կապված անձանց հետ գործարքներն իրականացվել են՝ ելնելով գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից:

Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ

Բանկի հետ կապակցված անձինք 31.12.2018թ. և 30.06.2019թ. դրությամբ այլ բանկերի նկատմամբ պահանջներ չեն ունեցել:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	30.06.2019				31.12.2018			
	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	50,328	60,941	222,803	334,072	1,732,957	58,146	215,660	2,006,763
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր և փոխառություններ	27,152	38,312	373,448	438,912	1,910,085	261,440	9,100,719	11,272,244
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր և փոխառություններ	27,167	57,544	484,612	569,323	3,592,714	258,645	9,093,576	12,944,935
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ(համախառն)	50,313	41,709	111,639	203,661	50,328	60,941	222,803	334,072
Արժեզրկումից պահուստ	1,006	125	1,274	2,405	544	326	2,150	3,020
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	49,307	41,584	110,365	201,256	49,784	60,615	220,653	331,052
Տոկոսային եկամուտ	3,082	581	5,038	8,701	36,148	6,994	46,930	90,072
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	30.06.2019				31.12.2018			
	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	11,584,612	107,498	78,890	11,771,000	5,608,309	45,440	351,492	6,005,241
Տարվար ընթացքում ստացված գումարներ	66,809,416	1,531,673	2,706,207	71,047,296	160,564,369	773,135	13,889,533	175,227,037
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	70,782,386	1,319,066	2,413,356	74,514,808	154,588,066	711,077	14,162,135	169,461,278
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	7,611,642	320,105	371,741	8,303,488	11,584,612	107,498	78,890	11,771,000
Տոկոսային ծախս	103,905	4,224	2,879	111,008	78,699	1,417	14,360	94,476

Ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	30.06.2019	31.12.2018
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	-	-
Տարվար ընթացքում ստացված գումարներ	-	-
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	-	-
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	-
Տոկոսային եկամուտ	-	-
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	30.06.2019	31.12.2018
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	-	-
Տարվա ընթացքում ստացված գումարներ	-	-
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	-	-
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	-
Տոկոսային ծախս	-	-

Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ նախորդ տասներկու ամիսների համար	30.06.2019	31.12.2018
Բանկի խորհրդին		
- աշխատավարձ	7,585	8,178
- պարգևատրում	-	-
-սոց. հատկացումներ	-	-
Բանկի գործադիր մարմնին	-	-
- աշխատավարձ	307,330	293,233
- պարգևատրում	27,985	27,985
-սոց. հատկացումներ	-	-
Ընդամենը	342,900	329,396

Ծանոթագրություն 32 Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարումը Բանկն իրականացնում է բացահայտման, գնահատման և մոնիթորինգի մշտական գործընթացների, ինչպես նաև ռիսկերի սահմանաչափերի հաստատման և ներքին վերահսկողության այլ միջոցառումների միջոցով: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը Էական նշանակություն ունի Բանկի շահութաբերության կայունության ապահովման գործում, և Բանկի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի առաջացման համար: Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության ռիսկերի և շուկայական ռիսկի, որն իր հերթին բաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային գործառնությունների հետ կապված շուկայական ռիսկի: Բանկը նաև ենթարկվում է գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպիսիք են միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների կամ արդյունաբերության փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Բանկի կողմից ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Ռիսկերի բացահայտման և վերահսկմանն ուղղված ամբողջ պատասխանատվությունը կրում է Բանկի խորհուրդը, սակայն, գոյություն ունեն ռիսկերի կառավարման և վերահսկման համար պատասխանատու առանձին անկախ մարմիններ:

Բանկի խորհուրդը

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

Տնօրինություն

Տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման գործընթացի վերահսկման համար:

Ռիսկերի կոմիտե

Ռիսկերի կոմիտեն ընդհանուր պատասխանատվություն է կրում ռիսկերի կառավարման ռազմավարության, սկզբունքների, հայեցակարգերի, քաղաքականության և սահմանների մշակման ու կիրառման համար: Այն պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման կարևոր խնդիրների համար և վերահսկում է դրանց նկատմամբ ընդունված համապատասխան որոշումների կատարումը:

Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է գործընթացների ներդրման և իրականացման համար, որոնք կապված են ռիսկերի կառավարման հետ, որպեսզի ապահովեն կառավարման անկախ գործընթացը:

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման սկզբունքների վերահսկման, քաղաքականության և Բանկի ռիսկի սահմանաչափերի համար: Յուրաքանչյուր բիզնես ստորաբաժանման կազմի մեջ մտնում է ապակենտրոնացված բաժին, որը պատասխանատու է ռիսկերի անկախ վերահսկման համար, այդ թվում սահմանված սահմանաչափերի համեմատ ռիսկի ենթարկվածության չափերի վերահսկումը, ինչպես նաև նոր արտադրանքների և համակարգված գործընթացների ռիսկի գնահատումը: Տվյալ բաժինը նաև ապահովում է ռիսկերի գնահատման և հաշվետվության համակարգում ամբողջական տեղեկատվության հավաքը:

Բանկի ֆինանսական ստորաբաժանում

Բանկի ֆինանսական ստորաբաժանումը պատասխանատու է Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման, ինչպես նաև ողջ ֆինանսական համակարգի համար: Ֆինանսական ստորաբաժանումը պատասխանատվություն է կրում նաև Բանկի իրացվելիության ռիսկի և ֆինանսավորման ռիսկի համար:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Աուդիտի կոմիտե:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Բանկի ռիսկերը գնահատվում են այն մեթոդով, որն արտացոլում է ինչպես սպասվող կորուստը, որը հնարավոր է սովորական գործունեության ընթացքում, այնպես էլ անսպասելի կորուստները, որոնք իրենցից ներկայացնում են փաստացի ամենաշատ կորուստների արժեքը ըստ վիճակագրական մոդելների հիմքի: Մոդելում կիրառվում են նախորդ փորձից ստացված և շտկված հնարավորությունների նշանակությունները, հաշվի առնելով տնտեսական պայմանները: Բանկը

Նաև մոդելավորում է "վատագույն դեպքերը", որոնք տեղ կունենան քիչ հավանական թվացող դեպքերի առաջացման ժամանակ:

Ռիսկերի մոնիթորինգը և կառավարումը հիմնականում հիմնված է Բանկի կողմից սահմանված ռիսկերի սահմանաչափերի վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են Բանկի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական պայմանները, որոնցում գործում է Բանկը, ինչպես նաև Բանկի համար ընդունելի ռիսկի մակարդակը, որը Բանկը պատրաստ է ընդունել, ընդ որում հատուկ ուշադրություն է դարձվում առանձին բնագավառների վրա: Բացի դրանից, Բանկը վերահսկում և գնահատում է իր ընդհանուր կարողությունը կրել ռիսկեր՝ կապված բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործառնությունների համապարփակ դիրքերի հետ:

Գործունեության բոլոր տեսակների գծով ստացվող տեղեկատվությունը ուսումնասիրվում և մշակվում է ռիսկերի վերլուծության, վերահսկողության և գնահատման նպատակով: Տվյալ տեղեկատվությունը բացատրություններով ներկայացվում է Տնօրինությանը, ռիսկերի կոմիտեին և բոլոր բաժինների ղեկավարներին: Հաշվետվությունը պարունակում է տեղեկություններ կրեդիտային ռիսկի համապարփակ չափի, կանխատեսումային կրեդիտային ցուցանիշների, ռիսկի սահմանված սահմանաչափերի բացառությունների վերաբերյալ, արժեքը ներառյալ ռիսկը (VaR), իրացվելիության ցուցանիշների և ռիսկի աստիճանի փոփոխության վերաբերյալ: Յուրաքանչյուր ամիս տրամադրվում է ռիսկերի վերաբերյալ տեղեկատվություն ըստ բնագավառների, հաճախորդների և աշխարհագրական շրջանների: Եռամսյակային կտրվածքով ավագ ղեկավարող անձնակազմը որոշում է պահուստի ստեղծման անհրաժեշտությունը վարկային կորուստների համար: Տնօրինությունը եռամսյակային կտրվածքով ստանում է ռիսկերի վերաբերյալ մանրամասն հաշվետվություն, որը պարունակում է ամբողջ անհրաժեշտ տեղեկատվությունը Բանկի ռիսկերի գնահատման և համապատասխան որոշումների կայացման համար:

Բանկի բոլոր մակարդակների համար կազմվում են ռիսկերի վերաբերյալ տարբեր հաշվետվություններ, որոնք տարածվում են, որպեսզի Բանկի բոլոր բաժիններին ապահովեն հասանելիություն ընդհանուր, անհրաժեշտ և ժամանակին համապատասխան տեղեկատվությանը:

Յուրաքանչյուր օր անց է կացվում կարճատև խորհրդակցություն ղեկավարության և Բանկի այլ աշխատակիցների մասնակցությամբ, որտեղ քննարկվում են սահմանված սահմանաչափերի պահպանումը, վերլուծվում է արժեքը ներառյալ ռիսկը VaR, ներդրումները, իրացվելիությունը, ինչպես նաև ռիսկի մակարդակում փոփոխությունները:

Ռիսկի նվազեցում

Բանկը ռիսկերի կառավարման շրջանակներում կիրառում է ածանցյալ և այլ գործիքներ դիրքերի կառավարման համար, որոնք առաջանում են տոկոսադրույքների, տարադրամների, ակցիաների արժեքի փոփոխության ռիսկի, վարկային ռիսկի ինչպես նաև ըստ նախատեսված գործարքների դիրքերի փոփոխությունների հետևանքով:

Բանկն ակտիվ կիրառում է ապահովումը, իր պարտքային ռիսկի նվազեցման համար (հավելյալ տեղեկությունը տե՛ս ստորև):

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումները առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունը կատարվում է միևնույն շրջանում, կամ նրանք ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, և տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմաններում փոփոխության արդյունքում ցուցաբերում են նմանատիպ ազդեցություն այդ գործընկերների պայմանագրային պարտավորությունների կատարման ունակության վրա: Ռիսկի կենտրոնացումները արտացոլում են Բանկի գործունեության արդյունքների հարաբերական

զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական շրջանի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար, Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, ուղղված բազմաբնույթ պորտֆելի պահպանմանը: Իրականացվում է կառավարում ռիսկի սահմանված կենտրոնացումներով:

Ծանոթագրություն 32.1 Վարկային ռիսկ

Վարկերի ապահովվածությունը

Վարկային պորտֆելի ապահովվածությունը հանդիսացող գրավները ըստ տեսակի տարբերակում ենք՝ անշարժ գույքի գրավ, շարժական գույքի գրավ և շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքային մնացորդի գրավ:

Որպես անշարժ գույքի գրավ կարող են հանդիսանալ ՀՀ տարածքում առավել իրացվելի գոտիներում առկա բնակարանները, բնակելի տները, հասարակական նշանակության շինությունները, արտադրական նշանակության շինությունները և հողատարածքները: Հիփոթեքային վարկավորման դեպքում բնակարանները և բնակելի տները (այգետնակները) ապահովագրվում են:

Որպես շարժական գույքի գրավ կարող են հանդիսանալ ավտոտրանսպորտային միջոցները, սարքավորումները, շինարարական տեխնիկան, հոսքագծերը, որոնք ունեն շուկայում առավել իրացվելի արժեք:

Ավտոտրանսպորտային միջոցների գրավադրման դեպքում գրավը ապահովագրվում է վարկի մնացորդի չափով:

Որպես ապրանքային մնացորդի և շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքների գրավ կարող են հանդիսանալ առավել իրացվելի ապրանքատեսակները, պատրաստի ապրանքները, որոնք չունեն պիտանելիության սեղմ ժամկետներ և շուկայում սպառողների շրջանում ունեն մեծ պահանջարկ:

Որպես գրավ ընդունելի անշարժ գույքի որակական բնութագրիչներ կարող են հանդիսանալ վթարայնության կարգավիճակը, շինության արտաքին և ֆիզիկական մաշվածության ցուցանիշները, շինության կառուցման տարեթիվը և կոնստրուկցիան: Շարժական գույքի դեպքում հաշվի է առնվում գույքի ֆիզիկական վիճակը, թողարկման տարեթիվը, գույքի տեխնիկական հագեցվածությունը և մաշվածությունը: Ապրանքների որակական հատկանիշները որոշելիս հաշվի է առնվում արտադրող ֆիրմայի վարկանիշը և տվյալ ապրանքի պատրաստման ժամանակ օգտագործված նյութերի որակը, շրջանառու միջոցների վրա ունեցած ազդեցության գործոնը:

Գրավի շուկայական արժեքը ազատ մրցակցության պայմաններում նմանատիպ և նույն պարամետրերով վաճառված գույքի համեմատության ժամանակ ստացված արժեքն է: Լիկվիդացիոն արժեքը շուկայում առավել սեղմ ժամկետներում գրավի արագ իրացման արժեքն է, որը ներկայացնում է առանց շուկայական ռիսկերի գրավի իրացումը: Վարկի տրամադրման ժամանակ որպես վարկի գումարի հաշվարկի հիմք է ընդունվում գրավի գնահատված լիկվիդացիոն արժեքը, ինչով բանկը սահմանափակում է վարկի ժամկետի ընթացքում գրավի արժեքի նվազման ռիսկը: Նշված ռիսկը նվազեցվում է նաև այն հանգամանքով, որ անշարժ և շարժական գույքերի գրավով ապահովված վարկերի դեպքում վարկ/գրավի գնահատված արժեքը հարաբերակցությունը չի գերազանցում 80%-ը:

Վարկեր տրամադրելիս բանկը մեծ կարևորություն է տալիս վարկառուի նախկինում ունեցած վարկերի սպասարկման պատմությանը, կայուն եկամուտների առկայությանը, մասնագիտական պատրաստվածությանը, քանզի նպատակ ունենալով ձևավորել որակապես կայուն վարկային պորտֆել, վարկերը հնարավորինս բարձր իրացվելի գրավով ապահովված լինելու փաստից բացի, առաջնային նշանակություն ունի վարկառուի պարտաճանաչությունը և վճարունակությունը վարկի սպասարկման առումով, ինչի հետևանքն է 2019թ.-ի հունիսի 30-ի դրությամբ չափատող վարկերը կազմում են ընդհանուր վարկային պորտֆելի 1.00 %-ը (1 273 777 հազ.դրամ): Միաժամանակ նշենք, որ 30.06.2019թ. դրությամբ վարկային ներդրումները կազմել են 127 220 977 հազ. դրամ՝ 31.12.18թ-ի 122 545 578 հազ. դրամի փոխարեն, այսինքն՝ վարկային ներդրումներն աճել են 1.04%-ով:

Պահուստավորումների համապատասխանությունը

Վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստի ձևավորումը կատարվում է Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների պահանջների համաձայն:

Ուեյո և սվոյա գործարքները

2019-թ. երկրորդ եռամսյակի ընթացքում կնքված ռեպո գործարքների ծավալը կազմել է 82 627 838 հազ. դրամ՝ նախորդ եռամսյակի 17 493 323 հազ. դրամի դիմաց՝ աճելով 372.34%-ով:

Տրամադրված սվոպ գործարքների ծավալը 2019թ. երկրորդ եռամսյակում կազմում է 1 896 185 հազ դրամ՝ նախորդ եռամսյակի 2 989 551 հազ. դրամի դիմաց՝ նվազելով 36.57%-ով:

Աշխատակազմը

Բանկի կողմից որակապես կայուն վարկային պերտֆելի ձևավորումը արդյունք է նաև համապատասխան բարձր մասնագիտական պատրաստվածություն ունեցող մասնագետների, ներդրված աշխատանքային էթիկայի և թիմային աշխատելաճի ունակության:

Վերահսկողություն (մոնիտորինգ) և վարկային ռիսկերի հայտնաբերում

Վարկերի սպասարկման բարձր որակը և ժամկետանց վարկերի բացակայությունը արդյունք է նաև վարկերի սպասարկման ընթացքում մշտական վերահսկողության, վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում վարկառուների հետ հարաբերությունների և մշտական կապի պահպանման, ինչի արդյունքում բանկը մշտապես տեղյակ է վարկառուի ֆինանսական վիճակից և անհրաժեշտության դեպքում արագ արձագանքում է իրավիճակի փոփոխություններին՝ ցուցաբերելով անհրաժեշտ օժանդակություն և խորհրդատվություն իրավիճակի կայունացման համար: Նշված միջոցառումները խիստ նպաստում են ժամանակին վարկային ռիսկերը բացահայտելուն և դրանք նվազեցնելուն կամ իսպառ վնասագերծելուն: Վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում մշտական հսկողություն է իրականացվում նաև վարկի նպատակային օգտագործման, վարկի ապահովման միջոցի՝ գրավի նկատմամբ, ինչը կատարվում է Բանկի համապատասխան ստորաբաժանման աշխատակիցների կողմից: Վարկի նպատակային օգտագործման մոնիտորինգն իրականացվում է ըստ անհրաժեշտության, վարկի օգտագործման ուղղությունների առանձնահատկությունների, վարկի կանխիկ և անկանխիկ գործարքների և այլն: Անշարժ գույքի մոնիտորինգը իրականացվում է երեք ամիսը մեկ անգամ, առանձին դեպքերում՝ յուրաքանչյուր վեց ամիսը մեկ: Շարժական գույքի մոնիտորինգը իրականացվում է ըստ անհրաժեշտության՝ առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ:

Եթե շուկայում տեղի է ունեցել գնահատված անշարժ գույքի գների տատանում մոտ 20%-ի չափով, ապա ելնելով Բանկի շահերից՝ Բանկը կարող է պահանջել կատարել Գրավի վերագնահատում:

Եթե գրավի արժեքը Էապես Էժանացել է շուկայում, ապա Բանկի պահանջով Վարկառուն առաջարկում է ապահովել լրացուցիչ Գրավով, որը, Բանկի հետ համաձայնեցնելով, գրավադրվում է հիմնական գրավի հետ միասին:

ՀՀ տեղաբաշխված վարկերը՝ ըստ ՀՀ մարզերի տարածքում տեղաբաշխվածության

ՀՀ մարզեր	30.06.2019	31.12.2018
Երևան	101,738,976	99,802,359
Գեղարքունիքի մարզ	1,151,139	988,222
Շիրակի մարզ	4,140,469	4,169,520
Լոռու մարզ	2,080,119	2,114,246
Վայոց Ձորի մարզ	15,530	16,002
Արմավիրի մարզ	4,761,315	3,218,344
Սյունիքի մարզ	488,966	328,832
Տավուշի մարզ	1,119,053	910,621
Արագածոտնի մարզ	881,118	645,432
Կոտայքի մարզ	3,785,973	3,569,055
Արարատի մարզ	2,922,013	2,684,510
ԼՂՀ	3,984,497	3,969,775
Ընդամենը	127,069,168	122,416,918

**Աշխարհագրական կենտրոնացումներ
30.06.2019**

	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Հոդվածի անվանումը					
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	19,074,684	539,572	3,732,983	15,022	23,362,261
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	16,511,305	757,838	694,039	169,298	18,132,480
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ	124,738,991	101,015	46,004	2,855	124,888,865
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական արժեթղթեր	34,574,774	-	292,696	-	34,867,470
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	12,267,287				12,267,287
Ընդամենը՝ ակտիվներ	207,167,041	1,398,425	4,765,722	187,175	213,518,363
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	14,200,508	6,650		100	14,207,258
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	13,189,372	2,988,193	67,637,582	281,859	84,097,006
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	85,156,346	2,092,591	1,623,458	1,415,605	90,288,000
Այլ պարտավորություններ	2,755,969	9,425	12,413	-	2,777,807
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	101,101,687	5,090,209	69,273,453	1,697,464	177,162,813
Զուտ դիրք	106,065,354	(3,691,784)	(64,507,731)	(1,510,289)	36,355,550

* Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն:

31.12.2018.

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	29,786,783	388,945	4,479,637	13,985	34,669,350
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	15,431,347	1,223,711	4,552,474	119,868	21,327,400
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխատվություններ	119,851,470	87,033	34,686	5,199	119,978,388
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական արժեթղթեր	33,017,541	-	343,212	-	33,360,753
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	11,480,433	11,509	432	219	11,492,593
Ընդամենը՝ ակտիվներ	209,567,574	1,711,198	9,410,441	139,271	220,828,484
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	14,515,222	601	58	85	14,515,966
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17,109,624	3,022,230	73,287,045	215,930	93,634,829
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	85,445,571	2,208,713	1,453,290	1,362,735	90,470,309
Այլ պարտավորություններ	1,795,839	9,392	6,865	-	1,812,096
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	104,351,034	5,240,335	74,747,200	1,578,665	185,917,234
Զուտ դիրք	105,216,540	(3,529,137)	(65,336,759)	(1,439,394)	34,911,250

**Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվները ըստ սեգմենտների և ռիսկայնության
30.06.2019**

	Խումբ 1		Խումբ 2		Խումբ 3	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Ընդամենը վարկեր, այդ թվում՝	120,337,016	37,081	6,408,851	248	475,110	257
1. Արդյունաբերություն	12,355,540	236	280,666	6	-	-
2. Գյուղատնտեսություն	3,653,972	2,075	17,112	6	7,049	4
3. Շինարարություն	10,377,353	82	-	-	-	-
4. Տրանսպորտ և կապ	580,315	45	3,502,449	15	2,893	1
5. Առևտուր	25,770,062	1,391	667,861	16	51,648	8
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	12,082,383	225	234,562	3	20,862	1
7. Ֆինանսական հատված	26,362,200	31,414	322,012	175	359,044	239
8. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	12,159,628	2,150	274,736	75	205,039	56
8.1 անշարժ գույքի գրավով	311,863	79	4,244	1	-	-
8.2 ավտոմեքենայի գրավով	29,155,191	1,613	1,384,189	27	33,614	4
9. Տնտեսության այլ ճյուղեր	120,337,016	37,081	6,408,851	248	475,110	257

**Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվները ըստ տարածաշրջանների և ռիսկայնության
30.06.2019**

	Խումբ 1		Խումբ 2		Խումբ 3	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	120,336,009	37,078	6,408,851	248	475,110	257
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	120,185,207	37,064	6,408,851	248	475,110	257
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	102,901	10	-	-	-	-
Ռուսաստանի Դաշնություն	102,901	10	-	-	-	-
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների),	46,029	3	-	-	-	-
Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ	27,748	2	-	-	-	-
Գերմանիա	18,281	1	-	-	-	-
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	2,879	4.0	-	-	-	-
Սիրիա	1,872	1	-	-	-	-
Վրաստան	411	2	-	-	-	-
Իրան	596	1	-	-	-	-
Ընդամենը	120,336,009	37,078	6,408,851	248	475,110	257

31.12.2018

	Խումբ 1		Խումբ 2		Խումբ 3	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	117,913,722	32,871	3,895,884	114	735,972	280
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	117,785,060	32,858	3,895,884	114	735,972	280
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	88,600	9				
Ռուսաստանի Դաշնություն	80,373	8				
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների),	34,796	2				
Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ	14,304	1				
Գերմանիա	20,492	1				
Մեծ Բրիտանիա						
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	5,266	2				
Սիրիա	5,045	1				
Լիբանան	221	1				
Ընդամենը	117,913,722	32,871	3,895,884	114	735,972	280

Ծանոթագրություն 32.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների: Առևտրային պորտֆելի շուկայական ռիսկը կառավարվում և վերահսկվում է VaR մեթոդով, որը արտացոլում է ռիսկի փոփոխականների միջև կախվածությունը: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ: Արտարժույթների կենտրոնացումներից բացի, Բանկը չունի շուկայական ռիսկի զգալի այլ կենտրոնացումներ:

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Խորհուրդը սահմանել է ռիսկի ընդունելի սահմանափակումները: Բանկը կիրառում է VaR (ռիսկային արժեքի) մեթոդը գնահատելու համար շուկայական ռիսկը և հնարավոր կորուստները՝ հիմնվելով մի շարք չափանիշների և շուկայի պայմանների փոփոխությունների մասին ենթադրությունների վրա: VaR-ը մեթոդ է, որն օգտագործվում է ֆինանսական ռիսկը չափելու համար՝ գնահատելով հնարավոր բացասական փոփոխությունը պորտֆելի շուկայական արժեքում որոշված վստահության մակարդակի և նշված ժամկետի համար: Բանկն օգտագործում է ամբողջական ոչ գծային VaR մոդել տոկոսադրույքների, գների տարբերությունների և տատանումների ռիսկերի համար: Այս հաշվարկները հիմնված են Մոնտե-Կառլոյի սիմուլացիաների վրա՝ ստացված փոփոխությունների/փոխազդեցությունների մատրիցայից: Արտարժույթի փոխարժեքների հետ կապված VaR-ի համար Բանկն օգտագործում է փոփոխությունների/փոխազդեցությունների մոդելը: Կապիտալի գործիքներին բնորոշ ռիսկը չափվում է օգտագործելով միագործոն մոդելը:

VaR մեթոդի նպատակները և սահմանափակումները

Բանկն օգտագործում է սիմուլացիոն մոդելներ առևտրային պորտֆելի շուկայական արժեքում փոփոխությունները գնահատելու համար, որոնք հիմնված են նախորդ հինգ տարիների պատմական տվյալների վրա: VaR մոդելները նպատակ ունեն չափել շուկայական ռիսկը նորմալ շուկայական միջավայրում: Մոդելը ենթադրում է, որ ռիսկի գործոններում յուրաքանչյուր փոփոխություն, որքազդում է նորմալ շուկայական միջավայրի վրա, ենթարկվում է նորմալ բաշխման: Բաշխումը հաշվարկվում է օգտագործելով երկրաչափական պրոգրեսիայով կշռված պատմական տվյալներ: VaR-ի օգտագործումն ունի սահմանափակումներ, որովհետև այն հիմնված է պատմական կորելիացիաների և շուկայական գների տատանումների վրա և ենթադրում է, որ ապագա գնային փոփոխությունները կենթարկվեն վիճակագրական բաշխման: Այն պատճառով, որ VaR-ը տեղեկատվության տրամադրման զգալիորեն կախված է պատմական տվյալներից և չի կարող հստակորեն կանխատեսել ռիսկի գործոններում ապագա փոփոխությունները, շուկայական մեծ փոփոխությունների հավանականությունը կարող է թերագնահատված լինել, եթե ռիսկի գործոնների փոփոխությունները չհամընկնեն նորմալ բաշխման ենթադրության հետ: VaR-ը կարող է նաև թերագնահատված կամ գերագնահատված լինել կապված ռիսկի գործոնների վերաբերյալ ենթադրությունների և նման գործոնների միջև հարաբերությունների հետ որոշ գործիքների համար: Չնայած, որ դիրքերը կարող թեն փոխվել օրվա ընթացքում, VaR-ը միայն ներկայացնում է պորտֆելների ռիսկը յուրաքանչյուր գործառնական օրվա փակման դրությամբ, և այն չի հաշվարկում այն վնասները, որոնք կարող են տեղի ունենալ 99% վստահության մակարդակից դուրս:

Գործնականում, ընթացիկ առևտրային արդյունքները կարող են տարբերվել VaR-ի հաշվարկներից և, մասնավորապես, հաշվարկը չի տրամադրում շահույթների և վնասների վերաբերյալ Էական տեղեկատվություն անկայուն շուկայի պայմաններում: VaR մոդելների արժանահավատությունը որոշելու համար, ընթացիկ արդյունքները պարբերաբար վերահսկվում են VaR հաշվարկների համար օգտագործվող ենթադրությունների և չափանիշների ճշմարտացիությունը ստուգելու համար: Շուկայական ռիսկի դիրքերը նույնպես ենթարկվում են պարբերական սթրես թեստերի, համոզված լինելու համար, որ Բանկը կոիմակայի արտակարգ շուկայական իրադարձություններին:

VaR ենթադրություններ

Բանկի չափած VaR-ը 99% վստահությամբ գնահատում է պոտենցիալ վնասը, որ չի սպասվում որ կգերազանցվի, եթե ընթացիկ շուկայական ռիսկի դիրքերը անփոփոխ մնան մեկ օրվա ընթացքում: 99% վստահության միջակայքի օգտագործումը նշանակում է, որ մեկ օրվա կտրվածքով, VaR-ի արժեքը գերազանցող վնասները պետք է լինեն միջինում ոչ հաճախ քան հարյուր օրը մեկ անգամ:

Քանի որ VaR-ը Բանկի շուկայական ռիսկի կառավարման բաղկացուցիչ մասն է, բոլոր առևտրահյին գործառնությունների համար սահմանվել են VaR սահմանաչափեր, և ռիսկի չափերը վերանայվում են ամեն օր ղեկավարության կողմից:

Արտարժույթային ռիսկ

Բանկը արտարժույթային ռիսկի հաշվարկն իրականացնում է ՎաՌ մեթոդաբանության համաձայն: Այդ նպատակով վերցվում են արտարժույթային փոխարժեքների համապատասխան ժամանակային շարքերը և արտարժույթային դիրքերի վերաբերյալ տվյալները: Հաշվարկվում է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը և արտարժույթային ՎաՌ-ը (99% վստահության մակարդակի պայմաններում), որի հիման վրա հաշվարկվում է Բանկի տվյալ օրվա արտարժույթային ռիսկը:

30.06.2019

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	11,430,179	11,377,488	554,594	23,362,261
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	8,613,181	9,273,615	245,684	18,132,480
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ	37,332,764	87,556,171	-	124,888,935
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական արժեթղթեր	24,258,225	10,609,245	-	34,867,470
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	11,218,790	1,044,632	3,795	12,267,217
Ընդամենը՝ ակտիվներ	92,853,139	119,861,151	804,073	213,518,363
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	5,839,866	8,350,738	16,654	14,207,258
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17,463,577	66,368,399	265,030	84,097,006
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	32,494,344	44,272,493	369,015	77,135,852
Վճարվելիք գումարներ	30,731	-	-	30,731
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	2,025,182	11,126,966	-	13,152,148
Այլ պարտավորություններ	2,550,642	196,406	28	2,747,076
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	54,564,476	121,964,264	634,073	177,162,813
Զուտ դիրք	38,288,663	(2,103,113)	170,000	36,355,550

**Արտարժույթային ռիսկ ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների
30.06.2019**

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ֆորվարդային գործիքների գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	202,617	-	-	202,617
- պահանջներ	-	201,818	-	201,818
Սվոպերի գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	1,215,647	-	1,215,647
- պահանջներ	250,312	-	965,377	1,215,689
Զուտ դիրք ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների	47,695	(1,013,829)	965,377	(757)
Զուտ բաց դիրք*	38,336,358	(3,116,942)	1,135,377	36,354,793

31.12.2018

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	13,870,044	20,396,383	402,923	34,669,350
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	10,737,816	9,756,561	833,023	21,327,400
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառվածություններ	37,541,596	83,433,471	3,321	120,978,388
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական արժեթղթեր	25,028,639	8,332,114	-	33,360,753
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	-
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	10,809,019	665,899	17,675	11,492,593
Ընդամենը՝ ակտիվներ	97,987,114	122,584,428	1,256,942	221,828,484
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	6,428,342	7,725,020	23,631	14,176,993
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22,076,467	71,481,779	76,583	93,634,829
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	32,390,497	44,321,138	504,681	77,216,316

Վճարվելիք գումարներ	34,622	-	-	34,622
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	2,025,671	11,228,322	-	13,253,993
Այլ պարտավորություններ	1,693,876	83,545	53	1,777,474
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	58,221,133	127,114,784	581,317	185,917,234
Զուտ դիրք	39,765,981	(4,530,356)	675,625	35,911,250

***I խմբի արտարժույթի" կազմում ներառված են՝ ԱՄՆ դոլար, ԵՎՐՈ, Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ, Շվեյցարական ֆրանկ, Ճապոնական Իեն:

** "II խմբի արտարժույթի" կազմում ներառված են՝ Ռուսաստանյան ռուբլի, Ուկրաինական գրիվնա, ՄԱԷ դիրխամ, Վրացական լարի:

Արտարժույթային ռիսկ ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների

31.12.2018

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ֆորվարդային գործիքների գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	-	-	-
- պահանջներ	-	-	-	-
Սվոպերի գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	3,875,781	399,793	317,448	4,593,022
- պահանջներ	400,439	4,186,856	-	4,587,295
Զուտ դիրք ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների	(3,475,342)	3,787,063	(317,448)	(5,727)
Զուտ բաց դիրք*	36,290,639	(743,293)	358,177	35,905,523

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկի գնահատում

2019 թ. երկրորդ եռամսյակում տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների միջին կուտակային ճեղքվածքը դրական է 8 578 894 հազ. դրամ՝ նախորդ եռամսյակի դրական 5 876 108 հազ. դրամի դիմաց, այսինքն՝ բանկի զգայունությունը ըստ ակտիվների աճել են: Միջին կուտակային ճեղքվածքը 2019թ-ի երկրորդ եռամսյակում նախորդ եռամսյակի համեմատ աճել է 2 702 786 հազ. դրամով:

30.06.2019 թ-ի դրությամբ տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցությունը 31.03.2019թ.-ի համեմատ աճել է 1.44 տոկոսային կետով՝ կազմելով դրական 104.76%՝ նախորդ եռամսյակի դրական 103.32% -ի դիմաց:

Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքը և դրանց հարաբերակցության դինամիկան 2018թ.-2019թ.

ԱՄՍԱԹԻՎ	Կուտակային ճեղքվածք	Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցություն (%)
31.01.18.	(4,185,014)	97.65
28.02.18.	(1,458,037)	99.18
31.03.18.	2,646,476	101.57
30.04.18.	3,933,213	102.38
31.05.18.	1,707,015	101.02
30.06.18.	6,614,166	103.85
31.07.18.	4,107,291	102.34
31.08.18.	6,659,157	103.73
30.09.18.	5,643,258	103.32
31.10.18.	7,450,588	104.49
30.11.18.	4,033,336	102.35
31.12.18.	1,018,713	100.58
31.01.19.	2,716,792	101.50
28.02.19.	7,583,029	104.30
31.03.19.	7,328,504	104.17
30.04.19.	8,448,251	104.49
31.05.19.	7,172,510	104.03
30.06.19.	10,115,921	105.76

Բանկը յուրաքանչյուր ամսվա (միջին օրական կտրվածքով) հաշվարկում է ներգրավված միջոցների (ռեսուրսների) արժեքը՝ կիրառելով սեփական մեթոդաբանությունը: Հաշվարկը իրականացվում է նաև առանձին՝ ըստ ժամկետային և ցպահանջ ներգրավված միջոցների: Արդյունքները յուրաքանչյուր ամիս քննարկվում են Բանկի ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովի կողմից, և կիրառում են տեղաբաշխված միջոցների արժեքի (տոկոսադրույքի) որոշման համ

30.06.2019

Հողվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
Տեղաբաշխված միջոցներ	հյուսիս	հարավ- արևմուտք	հյուսիս	հարավ- արևմուտք	հյուսիս	հարավ- արևմուտք	հյուսիս	հարավ- արևմուտք	հյուսիս	հարավ- արևմուտք	հյուսիս	հարավ- արևմուտք
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկ., այդ թվում՝	8,163,826	3,058,284	329,763	3,165,164	-	1,690,270	-	103,911	-	467,510	-	29,827
- վարկեր	-	1,212,459	-	2,718,607	-	1,690,270	-	103,911	-	467,510	-	29,827
- ավանդ.	-	510,490	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- հետգն. պայման..	8,163,826	1,335,335	329,763	446,557	-	-	-	-	-	-	-	-
- այլ	-	225,725	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառվածություններ, փոխառվածություններ, այդ թվում՝	83,461	4,056	719,031	112,990	2,626,569	3,713,070	2,601,021	9,013,087	11,928,800	11,740,880	19,708,974	64,969,038
- վարկեր	-	4,056	651,258	112,990	2,621,641	3,713,070	2,601,021	9,013,087	11,916,961	11,663,760	19,682,877	64,838,744
- ֆատկորինգ	-	-	60,104	-	4,928	-	-	-	-	-	-	-
- լիզինգ	-	-	-	-	-	-	-	-	11,839	77,120	26,097	130,294
- հետգնման պայմանագրեր	83,461	-	7,669	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	2,232	-	2,324,985	365,939	20,086,228	8,432,172	1,757,658	1,811,134

երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ	-	-			2,232		2,324,985	365,939	20,086,228	8,432,172	1,757,658	1,811,134
Հետգնման պայմ. գրավադրվ. արժեթղթ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ	21,082	7,103	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	8,268,369	3,069,443	1,048,794	3,278,154	2,628,801	5,403,340	4,926,006	9,482,937	32,015,028	20,640,562	21,466,632	66,809,999

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝	845,746	1,366,967	-	-	101,341	190,426	-	1,086,646	3,655,919	36,424,842	12,803,391	27,488,777
- վարկեր	-	-	-	-	-	190,426	-	1,086,646	370,324	36,424,842	12,803,391	27,488,777
- ավանդներ	845,746	1,366,967	-	-	101,341	-	-	-	3,285,595	-	-	-
- հետգնման պայմ.եր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	20,092,530	18,679,692	60,750	131,365	217,323	228,098	612,969	1,525,125	10,322,646	23,473,353	349,779	42,303
- վարկեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	301,700	-
- ավանդներ	20,092,530	18,679,692	60,750	131,365	217,323	228,098	612,969	1,525,125	10,322,646	21,507,457	48,079	42,303
-այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,965,896	-	-
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	2,025,182	11,126,966	-	-
- այլ պարտատուներ	-	-	-	-	-	-	-	-	2,025,182	11,126,966	-	-
Ներգրաված այլ միջոցներ	7,865	82,301	-	-	-	115,513	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	20,946,141	20,128,960	60,750	131,365	318,664	418,524	612,969	2,611,771	16,003,747	71,025,161	13,153,170	27,531,080
Զուտ դիրք	(12,677,772)	(17,059,517)	988,044	3,146,789	2,310,137	4,984,816	4,313,037	6,871,166	16,011,281	(50,384,599)	8,313,462	39,278,919

31.12.2018

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
Տեղաբաշխված միջոցներ	ընդամյուս	արտադ- րյալ	ընդամյուս	արտադ- րյալ	ընդամյուս	արտադ- րյալ	ընդամյուս	արտադ- րյալ	ընդամյուս	արտադ- րյալ	ընդամյուս	արտադ- րյալ
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	-	4,947,499	3,202,537	2,855,912	-	801,230	-	717,191	-	221,128	-	32,829
- վարկեր		24,942	-	2,450,332	-	801,230	-	717,191	-	221,128	-	32,829
- ավանդ	-	4,460,791	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- հետգն. պայմանագ.	7,352,732	113,156	3,202,537	405,580	-	-	-	-	-	-	-	-
- այլ	-	348,610	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրվ. ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ, այդ թվում՝	667,277	4,613	661,115	195,505	2,679,243	571,180	5,027,188	11,022,420	10,362,299	11,165,830	18,433,437	61,755,472
- վարկեր	619,780	4,613	568,392	195,505	2,669,882	571,180	5,027,188	11,022,420	10,348,454	11,072,432	18,405,290	61,606,372
- ֆատկորինգ	-	-	34,129	-	9,361	-	-	-	-	-	-	-
- լիզինգ	-	-	-	-	-	-	-	-	13,845	93,398	28,147	149,100
- հետգն. պայմանագ.	47,497	-	58,594	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-	-	195,780	103,906	12,212	23,032	53,339	22,576,350	6,470,523	2,199,057	1,558,822
- երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ	-	-	-	195,780	103,906	12,212	23,032	53,339	18,400,391	6,470,523	2,199,057	1,558,822

Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	-	-	-	-	-	-	-	4,175,959	-	-	-
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ	20,119	10,228	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	8,040,128	4,962,340	3,863,652	3,247,197	2,783,149	1,384,622	5,050,220	11,792,950	32,938,649	17,857,481	20,632,494	63,347,123

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝	4,534,584	629,362	-	441,498	50,114	628,351	159,986	-	5,666,062	40,433,594	11,628,958	29,349,188
- վարկեր	-	-	-	441,498	-	628,351	-	-	900,098	40,284,221	11,628,958	29,349,188
- ավանդներ - հետգնման պայմանագրեր - այլ	531,877	629,362	-	-	50,114	-	159,986	-	4,765,964	149,373	-	-
	4,002,707	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ բաժնիատերերի նկատմամբ, այդ թվում՝	20,500,555	19,799,805	223,397	172,016	253,491	471,400	623,839	1,637,099	9,509,080	20,593,825	575,954	2,031,137
- վարկեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	530,845	-
- ավանդներ - այլ	20,500,555	19,799,805	223,397	172,016	253,491	471,400	623,839	1,637,099	9,509,080	20,593,825	45,109	41,058
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,990,079
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	2,025,671	11,228,322	-	-
- այլ պարտատուներ	-	-	-	-	-	-	-	-	2,025,671	11,228,322	-	-
Ներգրավված այլ միջոցներ	7,741	-	-	29,938	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	25,042,880	20,429,167	223,397	643,452	303,605	1,099,751	783,825	1,637,099	17,200,813	72,255,741	12,204,912	31,380,325
Զուտ դիրք	(16,999,326)	(15,466,827)	3,640,255	2,603,745	2,479,544	284,871	4,266,395	10,155,851	15,737,836	54,398,260	8,427,582	31,966,798

Տոկոսադրույքի ռիսկն իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով առաջացող ռիսկը:

Տոկոսադրույքի ռիսկի հաշվարկման համար կիրառվում է "Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մոդելը" (GAP մոդել), որը հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն: Տոկոսադրույքի փոփոխությունների նկատմամբ բանկի զգայունությունը գնահատելու համար հաշվարկվում է "ճեղքվածքի հարաբերակցություն" (GAP/ASSETS) ցուցանիշը, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքի հարաբերությունը ակտիվներին:

Տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների միջին տոկոսադրույքներ

Հոդվածի անվանումը	30.06.2019		31.12.2018	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	-	-
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	5.99	3.18	6.35	5.39
- միջբանկային վարկեր	-	2.90	-	3.68
- միջբանկային ռեպո	-	5.80	6.22	-
- միջբանկային տոկոսային սվոպ	-	-	-	-
- միջբանկային ավանդ	-	-	-	-
Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկեր և փոխառություններ	11.75	8.68	11.72	9.07
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր	9.45	5.63	9.40	5.88
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	-
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	8.08	6.35	9.11	4.25
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	8.86	4.15	8.94	4.17
Պարտավորություններ բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	9.50	5.48	9.50	5.90

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների պատճառով Բանկի ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության և դրա հետևանքով ֆինանսական կորուստներ կրելու հավանականությունն է:

Շանթագրություն 32.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկի բանկի սեփական սահմանում

Իրացվելիության ռիսկը Բանկի կորուստներ կրելու և/կամ ստանձնած պարտավորությունների չկատարելու հավանականությունն է, որն առաջանում է ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցների

ժամկետային կառուցվածքի ճեղքվածքի կամ ակտիվների վաճառքի սահմանափակ կամ ոչ շահավետ հնարավորությունների արդյունքում:

Իրացվելիության ռիսկը պարունակում է ռիսկերի հետևյալ երկու տեսակները՝
1. Արժույթային ռիսկ, որն առաջանում է արժույթի շուկայական փոխարժեքի տատանման հետևանքով և իրենից ներկայացնում է արժույթային փոխարժեքների տատանումներից առաջացող դրամական կորուստների հավանականությունը:

2. Տոկոսադրույքի ռիսկ, որն իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով առաջացող ռիսկը:

Իրացվելիության ռիսկի չափման և գնահատման մոդելների նկարագրությունը

Իրացվելիության ռիսկի գնահատումն իրականացնում են Բանկի Վարչությունը, Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը և Գանձապետը՝ Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված իրավասությունների շրջանակներում և կարգով:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար Բանկը կիրառում է հետևյալ մեթոդները՝

1. Վերլուծվում են իրացվելիության ռիսկի սահմանափակման նպատակով Բանկում սահմանված ցուցանիշները և գնահատվում են դրանց մակարդակները.
2. Պարբերաբար դիտարկվում են Բանկի հաշվեկշռի կառուցվածքի փոփոխման միտումները, դրամական հոսքերի փաստացի և կանխատեսվող ծավալները, որի հիման վրա գնահատվում է իրացվելիության ռիսկը.
3. Իրացվելի միջոցների ավելցուկի տեղաբաշխման և պակասորդի ներգրավման գործընթացի արդյունավետության վերլուծություն և գնահատում.
4. Բանկի պարտավորությունների (այդ թվում՝ ավանդային բազայի) բազմազանեցման (դիֆերսիֆիկացիայի) մակարդակի վերլուծություն և գնահատում

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման և սահմանափակման համար Բանկը սահմանում է հետևյալ նորմատիվները՝

1. Բանկում կանխիկ դրամական միջոցների և ակտիվների նվազագույն հարաբերակցությունը (3%)
2. Բանկի արտարժույթային բաց դիրքի առավելագույն սահմանաչափը.
3. Բանկի ընդհանուր իրացվելիության նվազագույն սահմանաչափը (25%)
4. Բանկի ընթացիկ իրացվելիության նվազագույն սահմանաչափը (65%)
5. Ֆինանսավորման աղբյուրների կենտրոնացումների սահմանափակումները.
6. Բանկի կողմից տրամադրվող վարկային գծերի ընդհանուր ծավալ և Բանկի ընդհանուր կապիտալ առավելագույն հարաբերակցությունը (60%):

Իրացվելիության ռիսկի թուլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական

Իրացվելիության ռիսկի ընդհանուր կառավարումն իրականացվում է Վարչության կողմից, որը՝

1. Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված քաղաքականություններով և կանոնակարգերով տրված իրավասությունների սահմաններում ապահովում է իրացվելիության կառավարմանն առնչվող սահմանաչափերի պահպանումը.
  2. Հսկողություն է սահմանում և միջոցներ ձեռնարկում Բանկի ռազմավարական զարգացման ծրագրերով և ամենամյա բյուջեներով պլանավորված ակտիվապասիվային համամասնությունների, նպատակային ցուցանիշների պահպանման նկատմամբ.
  3. Զննարկում և Խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ ներքին իրավական ակտերը:
- Բանկի իրացվելիության ընթացիկ կառավարումն իրականացնում է Բանկի Վարչության կողմից ձևավորվող և վերջինիս հաշվետու Բանկի կոլեգիալ, մշտապես գործող մարմինը՝ Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը, որը՝
1. Ամսական կտրվածքով քննարկում է Բանկի իրացվելիության կառավարման խնդիրները, իրացվելի միջոցների ավելցուկի տեղաբաշխման, պակասորդի ներգրավման գործընթացը և ընդունում համապատասխան որոշումներ.
  2. Կարճաժամկետ (մինչև 3 ամսվա կտրվածքով) ռեսուրսների ներգրավման և տեղաբաշխման փաթեթի կառուցվածքի փոփոխության հետ կապված ընդունում է որոշումներ՝ հիմնվելով Բանկի անցած ժամանակաշրջանի գործունեության վերլուծության, կարճաժամկետ և միջին ժամկետի կանխատեսումների արդյունքների վրա.
  3. Ընդունում է որոշումներ Բանկի ընդհանուր դրամային և արտարժույթային իրացվելիության ապահովման վերաբերյալ

4. Ապահովում է իրացվելիության ռիսկի կառավարման ոլորտում Բանկի քաղաքականության իրագործումը:

Բանկի իրացվելիության ռիսկի կառավարմանն առնչվող օպերատիվ, ամենօրյա խնդիրները յուրաքանչյուր օր Գանձապետի ներկայացմամբ քննարկվում են Բանկի Գործադիր տնօրենի մոտ՝ պատասխանատու ստորաբաժանումների ղեկավարների (Գլխավոր հաշվապահի, Դիվիզ կենտրոնի տնօրենի, Վարկավորման և միջոցների ներգրավման, Ռազմավարության, մեթոդոլոգիայի և ռիսկերի գնահատման վարչությունների պետերի) մասնակցությամբ խորհրդակցական ժողովի ժամանակ:

Բանկի իրացվելիության ռիսկի ամենօրյա կառավարումն իրականացնում է Գանձապետը, որը

- համակարգում է Բանկի այն ստորաբաժանումների աշխատանքը, որոնց գործառնություններն ազդում են իրացվելիության մակարդակի վրա, հսկում է ներբանկային դրամաշրջանառությունը

- ամփոփում և վերլուծում է իրացվելիության մակարդակի, դրամարկղային գործառնությունների վերաբերյալ պատասխանատու ստորաբաժանումների ամենօրյա տեղեկատվությունը և նախապատրաստում է միջոցների կառավարման վերաբերյալ առաջարկություններ

- ապահովում է իրացվելիության ռիսկի կառավարման վերաբերյալ Բանկի Վարչության, Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովի որոշումների, Գործադիր տնօրենի հանձնարարականների կատարումը:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար վերահսկվում են հետևյալ ցուցանիշները՝

- ՀՀ կենտրոնական բանկում թղթակցային հաշիվների և պարտադիր պահուստների միջոցները և ներդրված ավանդները

- Թանկարժեք մետաղների բանկային (ստանդարտացված) ձուլակտորները

- ՀՀ պետական պարտատոմսերը՝ ընթացիկ (շուկայական) արժեքով՝ բացառությամբ գրավադրված, ռեպո համաձայնագրերով վաճառված արժեթղթերի

- ռեզիդենտ և օտարերկրյա բանկերում թղթակցային հաշիվների մնացորդները

- միջոցների ներգրավումը

- տրամադրված վարկերի մարումը

- ակտիվների վաճառքը

- տոկոսային և ոչ տոկոսային եկամուտները

- նախկինում անհուսալի ճանաչված և Բանկի հաշվեկշիռի դուրս գրված ակտիվների վերադարձը:

Բանկի իրացվելիության ընդհանուր կառավարումն իրականացվում է Բանկի Վարչության կողմից, որը վերահսկողություն է սահմանում և անհրաժեշտության դեպքում միջոցներ է ձեռնարկում Բանկի ռազմավարական զարգացման ծրագրերով և ամենամյա բյուջեներով պլանավորված ակտիվապասիվային համամասնությունների, նպատակային ցուցանիշների պահպանման նկատմամբ:

Բանկի իրացվելիության ընթացիկ կառավարումն իրականացնում է Բանկի Վարչության կողմից ձևավորվող և վերջինիս հաշվետու Բանկի կոլեգիալ, մշտապես գործող մարմինը՝ Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը (այսուհետ՝ ԱՊՀՀ), որն ամսական կտրվածքով քննարկում է Բանկի իրացվելիության կառավարման խնդիրները, իրացվելի միջոցների ավելցուկի/պակասորդի, ներգրավման/տեղաբաշխման գործընթացը և ընդունում համապատասխան որոշումներ:

Բանկի իրացվելիության կառավարման ամենօրյա, ընթացիկ խնդիրները քննարկվում են Բանկի գործադիր տնօրենի մոտ՝ պատասխանատու ստորաբաժանումների ղեկավարների մասնակցությամբ խորհրդակցական ժողովի ժամանակ:

Բանկի իրացվելիության օպերատիվ, ամենօրյա կառավարումն իրականացնում է Գանձապետը՝ ղեկավարվելով սույն Կարգով, Բանկի Վարչության, ԱՊՀՀ-ի որոշումներով և հանձնարարականներով: Ներգրավման գործառնություններ իրականացնելիս հաշվի են առնվում ամենամյա բյուջեով սահմանված ռեսուրսների ծավալային համամասնությունները, կանխատեսվում են ներգրավվող և տեղաբաշխվող միջոցներն ըստ ժամկետայնության, ըստ տեսակների՝ ձգտելով հնարավորինս տարբերակել և նվազեցնել ռիսկը:

Ակնթարթային իրացվելիությունը կառավարելիս նորմավորվում է նուստրո թղթակցային հաշիվների և դրամարկղի ռեսուրսների հարաբերակցությունը հաճախորդների ցպահանջ հաշիվների մնացորդների նկատմամբ /20%-ից ոչ պակաս/, որը գնահատվում է փաստացի և փճակագրական տվյալների կանխատեսման հիման վրա, կարգավորվում է միջբանկային գործառնությունների միջոցով և հաշվարկվում է ամսվա կտրվածքով միջին օրեկան ցուցանիշի միջոցով: Ընթացիկ իրացվելիության ռիսկը կառավարելիս օգտվելով փաստացի և կանխատեսվող ցուցանիշների օրական շարժից՝ կիրառվում են համապատասխան վճարային օրացույցներ՝ հիմք ընդունելով հետևյալ չափանիշները.

- բանկի վճարահաշվարկային օրական պարտավորությունները,

- դրամական հոսքերի օրական շարժը,

- վարկերի, ավանդների, արժեթղթերի հետ կապված գործառնությունների օրական շարժը:

Ապահովվում է Բանկի ազատ ռեսուրսների վերաբաշխումը եկամուտ ձևավորող կենտրոնների միջև՝ հսկողություն սահմանելով և կառավարելով ներբանկային դրամաշրջանառությունը:

Բանկի վճարային դիրքի հսկումը՝ իրացվելի ակտիվների գումարի համապատասխանությունը վճարահաշվարկային պահանջարկին օրական և առաջիկա շաբաթվա կտրվածքով, իրականացնում է Գանձապետը:

Բանկի ընդհանուր իրացվելիության և ամենամյա բյուջեով հաստատված ակտիվապասիվային համամասնությունների պահպանման հսկողությունն իրականացվում է Բանկի Ռազմավարության, մեթոդոլոգիայի և ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը ամսական կտրվածքով վերլուծում է շեղումները և ներկայացնում Վարչության քննարկմանը:

Բանկի արտարժույթային դիրքի՝ գործող նորմատիվային դաշտին համապատասխանության հսկողությունն իրականացնում է Բանկի Դիվիզային կենտրոնը:

Բանկի իրացվելիության կառավարման նպատակով նոր գործիք կիրառելիս պատասխանատու ստորաբաժանումների կողմից սահմանված կարգով հաստատման են ներկայացվում անհրաժեշտ ընթացակարգերը և ներքին հսկողությունը, որով պետք է սահմանվեն գործիքի նկարագրությունը, նոր գործիքից հնարավոր կորուստների վերլուծությունը՝ հաշվի առնելով Բանկի իրացվելիության և ընդհանուր կապիտալի մակարդակները, ինչպես նաև այդ գործիքի գծով ռիսկերի գնահատման, հսկման և մոնիտորինգի գործընթացը:

30.06.2019թ.

Հոդվածի անվանումը	Մարմանը մնացել է							Անժամկետ	Ընդամենը
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ	ցպահանջ	մինչև 1 ամիս	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի		
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	22,841,730	-	-	-	-	-	-	520,531	23,362,261
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	864,596	14,868,658	789,364	775,155	53,226	362,750	1,721	417,010	18,132,480
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառվածություններ		5,445,495	8,153,713	14,773,053	12,698,673	58,392,511	25,425,420		124,888,865
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	514,170	9,960,795	24,305,383	-	87,122	34,867,470
- Պետական արժեթղթեր	-	-	-	-	8,410,031	16,749,389	-	-	25,159,420
- Ռեպո համաձայնագրով վաճառված պետական արժեթղթեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Ոչ պետական արժեթուղթ	-	-	-	514,170	1,550,764	7,555,994	-	-	9,620,928
- Բաժնային ներդրումներ	-	-	-	-	-	-	-	87,122	87,122
- Ածանցյալ գործիքներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Այլ պահանջներ	992,079	772,729			54,631			500	1,819,939
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	24,698,405	21,086,882	8,943,077	16,062,378	22,767,325	83,060,644	25,427,141	1,025,163	203,071,015
Այդ թվում՝		-	-	-	-	-	-	-	-
I խմբի արտարժույթով	13,111,371	8,624,503	5,049,479	12,818,965	9,309,145	53,187,922	17,319,548	417,010.00	119,837,943
II խմբի արտարժույթով	674,788	127313	-						802,101
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության									

վերաբերյալ									
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	2,315,477	4,312,508	6,006,518	2,513,622	7,541,928	55,968,739	5,438,214		84,097,006
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	40,172,141	2,874,663	6,367,026	11,519,890	12,920,942	1,270,041	2,011,149	-	77,135,852
- ցպահանջ ավանդներ	38,772,222	-	-	-	-	-	-	-	38,772,222
- ժամկետային ավանդներ	-	2,874,663	6,367,026	11,519,890	12,920,942	1,270,041	45,253		34,997,815
- այլ	1,399,919	-	-	-	-	-	1,965,896		3,365,815
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	-	95,564	22,437	1,477,110	-	11,557,037			13,152,148
Այլ պարտավորություններ	51,966	1,411,566					1,292,744		2,756,276
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	11,482,001	135,931	193,343	292,801	2,007,430	95,752			14,176,993
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	42,539,584	8,694,301	12,395,981	15,510,622	20,462,870	68,795,817	8,742,107	-	177,141,282
Այդ թվում՝								-	
I խմբի արտարժույթով	20,029,512	6,174,478	9,113,212	10,845,243	12,986,783	60,739,692	2,069,638		121,958,558
II խմբի արտարժույթով	634,073							-	634,073
Չուտ իրացվելիության ճեղքվածք	(17,841,179)	12,392,581	(3,452,904)	551,756	2,304,455	14,264,827	16,685,034	1,025,163	25,929,733
Այդ թվում՝									
I խմբի արտարժույթով	(6,918,141)	2,450,025	(4,063,733)	1,973,722	(3,677,638)	(7,551,770)	15,249,910	417,010	(2,120,615)
II խմբի արտարժույթով	40,715	127,313	-	-	-	-	-	-	168,028

31.12.2018թ.

Հոդվածի անվանումը	Մարմանը մնացել է							Անժամկետ	Ընդամենը
	ցպահանջ	մինչև 1 ամիս	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի		
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ									
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	33,726,850	-	-	-	-	-	-	942,500	34,669,350
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4,920,428	13,053,807	2,017,297	1,006,401	53,954	115,270	2,049	282,148	21,451,354
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխատվություններ		6,135,784	11,138,884	11,598,462	12,941,018	54,575,216	26,156,214	-	122,545,578
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	18,951	457,138	4,481,058	637,307	25,256,747	2,341,820	87,122	33,280,143
- Պետական արժեթղթեր		-	119,312	4,309,307	-	20,383,492	1,403,882	-	26,215,993
-Ոչ պետական արժեթուղթ	-	18,951	337,826	171,751	637,307	4,873,255	937,938	-	6,977,028
-Բաժնային ներդրումներ	-	-	-	-	-	-	-	87,122	87,122
Այլ պահանջներ	530,772	1,289,358	-	-	52,555	-	-	500	1,873,185
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	39,178,050	20,497,900	13,613,319	17,085,921	13,684,834	79,947,233	28,500,083	1,312,270	213,819,610
Այդ թվում՝									
I խմբի արտարժույթով	25,531,443	5,312,776	7,980,632	9,588,651	8,989,579	47,938,889	18,267,932	282,148.00	123,892,050
II խմբի արտարժույթով	702,189	555,503	416	2,904					1261012
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության									

վերաբերյալ									
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	1,243,684	5,637,426	5,473,283	5,693,197	10,159,903	60,950,111	4,477,225	-	93,634,829
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	41,125,078	1,531,289	3,881,408	7,186,287	19,109,211	2,341,464	2,041,579	-	77,216,316
- ցպահանջ ավանդներ	40,300,284	-	-	-	-	-	-	-	40,300,284
- ժամկետային ավանդներ		1,531,289	3,881,408	7,186,287	19,109,211	2,341,464	2,041,579	-	36,091,238
- այլ	824,794	-	-	-	-	-	-	-	824,794
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	-	104,574	23,169	483,750	1,483,750	11,158,750	-	-	13,253,993
Այլ պարտավորություններ	174,938	1,382,226		200,425	-	-	-	-	1,757,589
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	11,125,013	372,749	418,168	126,109	191,103	1,930,051	13,800	-	14,176,993
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	42,543,700	8,655,515	9,377,860	13,563,659	30,752,864	74,450,325	6,518,804	-	185,862,727
Այդ թվում՝									
I խմբի արտարժույթով	20,046,257	2,261,545	6,953,702	7,043,812	22,782,240	65,515,622	2,506,920	-	127,110,098
II խմբի արտարժույթով	581,317	-	-	-	-	-	-	-	581,317
Չուտ իրացվելիության ճեղքվածք	(3,365,650)	11,842,385	4,235,459	3,522,262	(17,068,030)	5,496,908	21,981,279	1,312,270	27,956,883
Այդ թվում՝									
I խմբի արտարժույթով	5,485,186	3,051,231	1,026,930	2,544,839	(13,792,661)	(17,576,733)	15,761,012	282,148	(3,218,048)
II խմբի արտարժույթով	120,872	555,503	416	2,904	-	-	-	-	679,695

Ծանոթագրություն 33 Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն

2019թ. երկրորդ եռամսյակում Բանկի բաժնետիրական կապիտալը չի ավելացել:

30.06.2019թ. դրությամբ Բանկի բաժնետիրական կապիտալը կազմված է 5 000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով, թվով 1 760 731 հատ սովորական բաժնետոմսերից, որոնց ընդհանուր ծավալը կազմում է 8 803 655 հազ. ՀՀ դրամ:

Ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշներ

2019թ.	Ընդհանուր կապիտալ	Ռիսկով կշռված ակտիվներ	Ընդհ. կապ. համարժեք. փաստացի (%)	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ (%)
1	2	3	4 (2/3)	5
Հունվար	33,084,317	214,261,928	15.44	12.0
Փետրվար	33,260,139	216,839,845	15.34	12.0
Մարտ	33,489,867	218,275,010	15.34	12.0
Ապրիլ	33,581,702	217,677,734	15.43	12.0
Մայիս	33,917,768	213,948,601	15.85	12.0
Հունիս	34,038,754	218,259,085	15.60	12.0

2018թ.	Ընդհանուր կապիտալ	Ռիսկով կշռված ակտիվներ	Ընդհ. կապ. համարժեք. փաստացի (%)	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ (%)
1	2	3	4 (2/3)	5
Հունվար	32,224,730	210,151,401	15.33	12.0
Փետրվար	32,180,405	205,336,219	15.67	12.0
Մարտ	32,409,542	212,356,740	15.26	12.0
Ապրիլ	33,028,149	210,916,675	15.66	12.0
Մայիս	33,116,371	207,221,700	15.98	12.0
Հունիս	33,385,577	213,449,562	15.64	12.0
Հուլիս	33,460,648	216,734,892	15.44	12.0
Օգոստոս	33,585,715	217,546,897	15.44	12.0
Սեպտեմբեր	33,628,943	217,876,206	15.43	12.0
Հոկտեմբեր	33,816,243	210,515,194	16.06	12.0
Նոյեմբեր	33,543,826	213,608,393	15.70	12.0
Դեկտեմբեր	34,918,906	215,464,582	16.21	12.0

Ստորև ներկայացվում է հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ Բազելի ռիսկի կշիռների դասերի:

30.06.2019

Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություն ներ	Անավարտ ժամկետային գործառնու- թյուններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	53,498,973	790,309	-	-
10%	7,335,794	654	-	733,645
20%	1,639,795	-	-	327,959
30%	1,067,023	-	-	320,107
35%	7,610,491	-	-	2,663,672
50%	12,971,741	-	-	6,485,871
75%	9,263,278	-	-	6,947,458
100%	35,456,998	2,499,135	-	37,956,133
110%	-	-	-	-
150%	83,156,657	3,989,073	-	130,718,595
200%	2,701,147	-	-	5,402,293
225%	-	-	-	-
Ընդամենը	214,701,897	7,279,171	-	191,555,733

31.12..2018

Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	55,477,822	508,533	-	-
10%	9,105,509	224	-	910,573
20%	582,990	-	-	116,598
30%	1,179,192	-	-	353,758
35%	5,795,982	-	-	2,028,594
50%	15,351,939	-	-	7,675,969
75%	8,502,203	-	-	6,376,652
100%	35,533,173	2,376,620	-	37,909,793
110%	-	-	-	-
150%	82,513,067	3,774,674	-	129,431,611
200%	2,658,908	-	-	5,317,817
225%	-	-	-	-
Ընդամենը	216,700,786	6,660,051	-	190,121,366

Ծանոթագրություն 34 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք

Ստորև ներկայացվում են ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ բացահայտումներ՝ կատարված ՀՀՀՅՍ 32 "Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումը և ներկայացումը" պահանջների համաձայն:

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում, իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք՝

- հիմնականում ձեռք են բերվել ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով
- կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար վկայություն կա կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ
- սկզբնական ճանաչման պահին կազմակերպության կողմից նախատեսվում են որպես իրավական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիք, որի վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում:

Տրամադրված վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք չունեն գնանշված շուկայական գին գործող շուկայում՝ բացառությամբ անմիջապես կամ կարճ ժամկետում վաճառելու մտադրությամբ տրամադրվածներից:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը հիմնված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնանշված շուկայական գնի վրա՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնորոշման մոդելների կամ գեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով:

2018թ. և 2019թ. երկրորդ եռամսյակի դրությամբ բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքը գերազանցող գումարով:

Ծանոթագրություն 35 Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում

2018թ. և 2019թ. երկրորդ եռամսյակում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալները բացակայում են:

Ծանոթագրություն 36. Ապաճանաչում

2018թ. և 2019թ. երկրորդ եռամսյակի ընթացքում Բանկը չի ունեցել փոխանցված ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ կամ որոնց մի մասը չի բավարարում ապաճանաչման չափանիշներին, կամ երբ առկա է "շարունակվող մասնակցություն":

Ծանոթագրություն 37 Գրավադրված ակտիվներ

2018թ. և 2019թ. երկրորդ եռամսյակի դրությամբ Բանկը գրավադրված ակտիվներ չի ունեցել:

Ծանոթագրություն 38. Ընդունված գրավ

30.06.2019թ. և 31.12.18թ. դրությամբ Բանկն ունի գրավ ընդունված ակտիվներ, որոնք Բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման բացակայության դեպքում:

	30.06.2019	31.12.2018
Արժեթղթեր	5,350,078	2,684,058
Թանկարժեք մետաղներ, ոսկու ջարդոններ և թանկարժեք քարեր	10,371,964	8,827,229
Անշարժ գույք և այլ հիմնական միջոցներ	240,984,892	229,777,853
Պատրաստի արտադրանք և ապրանքներ	2,428,483	2,462,102
Դրամական միջոցներ	2,138,123	1,855,359
Այլ գրավ	41,687,919	18,769,327
Երաշխավորություններ	276,424,748	253,880,419
Ընդամենը	579,386,207	518,256,347

Ծանոթագրություն 39 Պարտավորությունների չկատարում/խախտում

Բանկը 2019թ.-ի երկրորդ եռամսյակի և 2018թ.-ի ընթացքում չի ունեցել խախտումներ կամ պարտավորությունների չկատարման դեպքեր:

PAYMENT ORDER RECEIPT

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ			ՊԿՈԸ 867
			Ամսաթիվ/Date 11/09/19 15:07
Դեբետ/Debit	Կրեդիտ/Credit	Արժույթ/Cur.	Գումար/Amount
15100 024160500	90000 5016119	AMD	50,000.00
Վճարող \Remitter ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Վճարողի բանկ \Remitter's Bank ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Վճարողի ՀՎՀՀ՝ 02500518			
Շահառու \Beneficiary Արժեթղթերի ազդագրերի գրանցման համար Շահառուի բանկ \Beneficiary's Bank Կենտրոնական գանձապետարան			
Գումարը բառերով \Amount in Words Հիսուն հազար դրամ Նպատակ \Details Արժեթղթերի ազդագրերի գրանցման համար			
Կատարող Սարգսյան Նառա Maker		Հ/հ 103002101519 ՀՀ ՎԵՆՏՐԱԿԱՆ ԲԱՆԿ Acc. N 103002101519 WITH OPERATION DEPARTMENT OF THE CENTRAL BANK OF THE REPUBLIC OF ARMENIA ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ 375002 5004 Ն 9000000000000000 ARARATBANK OJSC 19 PUSHKIN ST. YEREVAN 375002 25	